

Analiza potrzeb kulturalnych mieszkańców województwa śląskiego. Raport z badań

stowarzyszenie
inicjatywa

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

Projekt współfinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Edukacja kulturalna i diagnoza kultury” Priorytet II Obserwatorium Kultury 2009 realizowanego przez Narodowe Centrum Kultury

Projekt współfinansowany ze środków samorządu Województwa Śląskiego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013

Spis treści:

1. Wprowadzenie.....	5
2. Metodologia badań.....	7
2.1 Dobór próby – założenia.....	7
2.2 Charakterystyka próby badawczej	7
2.3 Narzędzia badawcze – kwestionariusz ankiety	14
3. Ocena atrakcyjności kulturalnej województwa śląskiego	16
3.1 Śląsk jako region kultury.....	16
3.2 Ocena Śląska pod względem kultury	22
3.3 Ocena oferty kulturalnej województwa śląskiego	27
3.4 Imprezy znaczące dla regionu	34
3.5 Ocena wyposażenia regionu w infrastrukturę kultury	38
3.5.1 Kluby, puby	38
3.5.2 Kina	39
3.5.3 Kawiarnie, restauracje	41
3.5.4 Teatry, sale koncertowe	43
3.5.5 Tereny wypoczynkowe – parki	45
3.5.6 Muzea, galerie sztuki	46
4. Promocja.....	49
4.1 Znaczenie promocji w opiniach badanych	49
4.2 Ocena działalności promocyjnej.....	53
4.3 Źródła wiedzy o wydarzeniach kulturalnych	56
4.4 Wydarzenia zasługujące na promocję.....	62
5. Śląski uczestnik kultury	67
5.1 Profil uczestnika życia kulturalnego – autocharakterystyka	68
5.2 Formy uczestnictwa w życiu kulturalnym – autocharakterystyka	76
5.3 Zainteresowanie dziedzinami kultury.....	83
5.4 Uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych	87
5.5 Bariery uczestniczenia w wydarzeniach kulturalnych	93
6. Miejsce Śląska w europejskiej kulturze	99

6.1 Elementy kultury regionu i osoby zasługujące na rozpropagowanie w Europie	99
6.2 Wiedza mieszkańców województwa na temat europejskich aspiracji regionu	102
6.3 Katowice – Europejska Stolicy Kultury 2016	106
7. Podsumowanie	109
8. Spis tabel	113
9. Spis wykresów	114
10. Załączniki	117

1. Wprowadzenie

Przeprowadzenie badań oraz publikacja niniejszego raportu to efekt realizacji projektu współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Edukacja Kulturalna i Diagnoza Kultury (Obserwatorium Kultury 2009) oraz samorządu Województwa Śląskiego. Finansowy wkład własny w realizację badań wniosło także Stowarzyszenie Inicjatywa.

Realizacja badań odbyła się przy ścisłej współpracy - organizatora projektu - Stowarzyszenia Inicjatywa oraz agencji PR Pan Pikto, firmy Marketing Research Group, a także firmy Otawa Group będącej regionalnym przedstawicielem na Śląsku Instytutu MillwardBrown SMGKRC.

Przeprowadzone badania skupiały się na analizie potrzeb kulturalnych mieszkańców województwa śląskiego. W związku z brakiem analogicznych badań, przeprowadzanych na terenie regionu, subregionów czy nawet powiatów zdecydowano się na pozyskanie i dokonanie syntezy maksymalnie szerokiego wachlarza danych i informacji (w tym głównie opinii i ocen mieszkańców), dotyczących różnych aspektów życia kulturalnego w regionie. Przeprowadzone badania obejmowały takie obszary jak: percepcja kultury, źródła wiedzy o kulturze, produkty kulturowe, uczestnictwo w kulturze, itp. Dodatkowo, osobną kategorię stanowiły elementy związane ze staraniami, jakie są podejmowanie w celu uzyskania statusu Europejskiej Stolicy Kultury przez miasto Katowice. Diagnoza w tym zakresie przyczynić się ma do uzyskania właściwej perspektywy w zakresie oceny potencjału śląskiej kultury w odniesieniu do europejskich aspiracji regionu.

Podkreślić należy, iż w przedmiotowym badaniu ujęto nie tylko analizę potrzeb mieszkańców Śląska jako całości (na poziomie NUTS 2), ale podjęto próbę analizy na poziomie poszczególnych subregionów (poziom NUTS 3). Pomimo, iż obszar objęty badaniem jest jednym z najmniejszych województw w Polsce (pod względem powierzchni), założono, iż istnieją różnice w zakresie potrzeb jak i uczestnictwa w kulturze pomiędzy mieszkańcami poszczególnych subregionów. Założenie te znalazło swoje odzwierciedlenie zarówno w doborze próby, jak i w prowadzeniu analizy wyników przeprowadzanych badań.

Opracowanie niniejszego raportu to efekt pracy zespołu pod kierownictwem Tomasza Szabelskiego, w skład którego wchodził także: Bartosz Tyrna, Mateusz Werpachowski, Patryk Tomiczek, Łukasz Jurkiewicz oraz dr Tadeusz Kiecka - Niechajowicz.

Wszelkie informacje zawarte w niniejszym raporcie mają charakter jawny i mogą być powielane bez zgody organizatora projektu - Stowarzyszenia Inicjatywa z zaznaczeniem, że wzór ankiety badawczej stanowi własność intelektualną organizatora i jest zastrzeżony. Wykorzystanie wzoru ankiety do innych badań bez zgody Stowarzyszenia Inicjatywa stanowi naruszenie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 r. (Dz. Ust. Nr 24 poz. 83, z późniejszymi zmianami).

2. Metodologia badań

2.1 Dobór próby – założenia

Przy planowaniu procesu badawczego na poziomie doboru próby poczyniono następujące założenia:

1. Próba reprezentatywna dla mieszkańców województwa śląskiego o wielkości $N = 2\,500$ osób.
2. Podział próby na powiaty (i podregiony) ustalono na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Katowicach zamieszczonych w publikacji „Województwo Śląskie 2008” (tabela: Powiaty na tle województwa w 2007 r.).
3. Struktura próby według kategorii płci i wykształcenia odpowiada strukturze ludności powyżej 15 roku życia w województwie śląskim na koniec I kwartału 2009 roku. Proporcje te są stałe dla wszystkich powiatów i podregionów. Ustalono je na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego zawartych w Banku Danych Regionalnych.
4. Przyjęte proporcje kategorii wykształcenia dla wszystkich powiatów (a w ślad za tym i podregionów) są stałe i odpowiadają różnicom wykształcenia w zbiorowości kobiet i mężczyzn dla całego województwa śląskiego¹.
5. Struktura próby według kategorii wieku odpowiada strukturze ludności w poszczególnych podregionach województwa śląskiego na koniec 2008 roku. Proporcja ta jest stała dla wszystkich powiatów w danym podregionie. Proporcje te ustalono na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego zgromadzonych w Banku Danych Regionalnych.
6. Przy zachowaniu założonych proporcji poszczególnych kategorii respondentów, próba spełnia warunki reprezentatywności na poziomie województwa.

2.2 Charakterystyka próby badawczej

W ramach projektu przeprowadzono badania na reprezentatywnej próbie 2500 mieszkańców województwa śląskiego. Ze względu na specyfikę badań i zróżnicowanie

¹ Brak jest danych, które umożliwiłyby ustalenie proporcji kategorii wykształcenia dla każdego powiatu oddzielnie.

regionu zdecydowano się na dobór próby na poziomie powiatów (NUTS 4), i co za tym idzie subregionów województwa śląskiego (NUTS 3): bielskiego, bytomskiego, częstochowskiego, gliwickiego, katowickiego, rybnickiego, sosnowieckiego i tyskiego.

Tabela 1. Wielkość próby w poszczególnych subregionów

Podregiony	Frekwencja [os.]	Udział w próbie [%]
Podregion bielski	349	14,0
Podregion bytomski	248	9,9
Podregion częstochowski	286	11,4
Podregion gliwicki	269	10,8
Podregion katowicki	412	16,5
Podregion rybnicki	341	13,6
Podregion sosnowiecki	387	15,5
Podregion tyski	208	8,3

Z punktu widzenia zamieszkania na poziomie powiatów i miast na prawach powiatu dobór próby prezentuje się następująco:

Tabela 2. Struktura zamieszkania badanych wg powiatów i miast na prawach powiatu

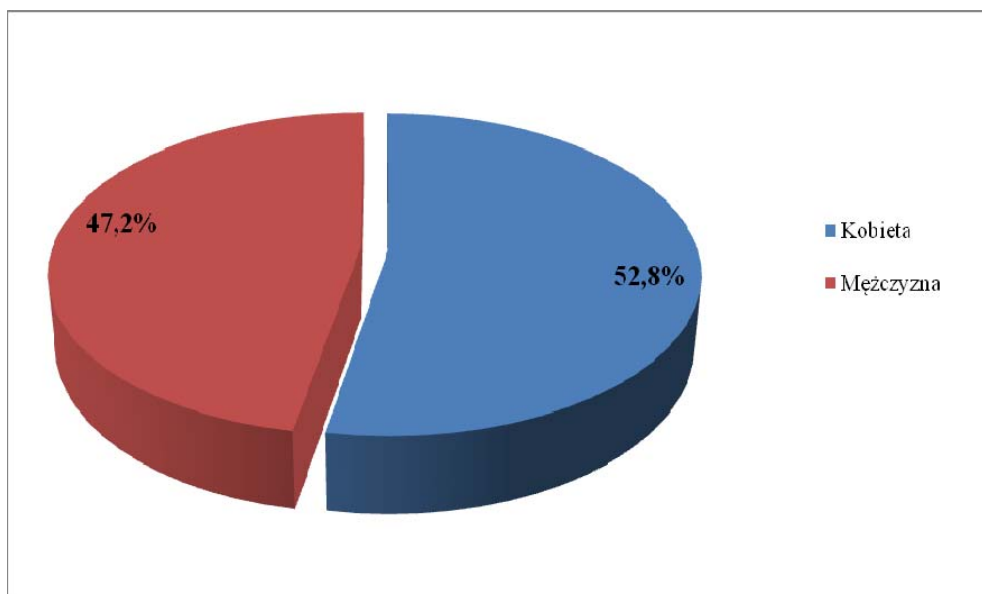
Powiat	Frekwencja [os.]	Udział w próbie [%]
Bielski	82	3,3
Cieszyński	92	3,7
Żywiecki	80	3,2
m. Bielsko-Biała	95	3,8
Lubliniecki	40	1,6
Tarnogórski	75	3,0
m. Bytom	100	4,0
m. Piekary Śląskie	33	1,3
Częstochowski	73	2,9
Kłobucki	45	1,8
Myszkowski	38	1,5
m. Częstochowa	130	5,2
Gliwicki	62	2,5
m. Gliwice	105	4,2

Analiza potrzeb kulturalnych mieszkańców województwa śląskiego. Raport z badań

m. Zabrze	102	4,1
m. Chorzów	60	2,4
m. Katowice	167	6,7
m. Mysłowice	40	1,6
m. Ruda Śląska	77	3,1
m. Siemianowice Śląskie	38	1,5
m. Świętochłowice	30	1,2
Raciborski	60	2,4
Rybnicki	40	1,6
Wodzisławski	83	3,3
m. Jastrzębie-Zdrój	50	2,0
m. Rybnik	75	3,0
m. Żory	33	1,3
Będziński	80	3,2
Zawierciański	65	2,6
m. Dąbrowa Górnicza	70	2,8
m. Jaworzno	53	2,1
m. Sosnowiec	119	4,8
Mikołowski	50	2,0
Pszczynski	58	2,3
Bieruńsko-lędziński	30	1,2
m. Tychy	70	2,8

W badaniu wzięło udział 1320 kobiet i 1180 mężczyzn. Udział płci w strukturze próby odpowiadał jej strukturze w populacji województwa śląskiego.

Wykres 1. Struktura grupy badawczej według płci

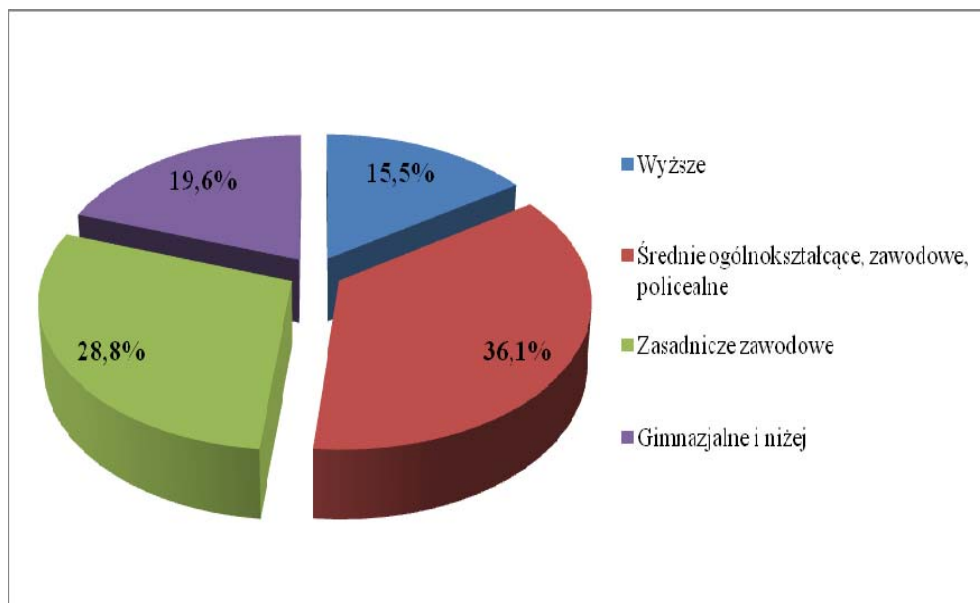

Z punktu widzenia wykształcenia dobór próby odpowiadał udziałowi poszczególnych grup w społeczności województwa śląskiego, określone w ramach Narodowego Spisu Powszechnego (z racji braku nowszych danych posłużono się sprawozdaniem z NSP 2002). Uzyskana próba umożliwia zdefiniowanie różnic w tym zakresie dla poszczególnych grup odbiorców.

Tabela 3. Struktura wykształcenia grupy badawczej

Wykształcenie	Frekwencja [os.]	Udział w próbie [%]
Wyższe	387	15,5
Średnie ogólnokształcące, zawodowe, policealne	903	36,1
Zasadnicze zawodowe	721	28,8
Gimnazjalne i niżej	489	19,6

Wykres 2. Struktura wykształcenia grupy badawczej

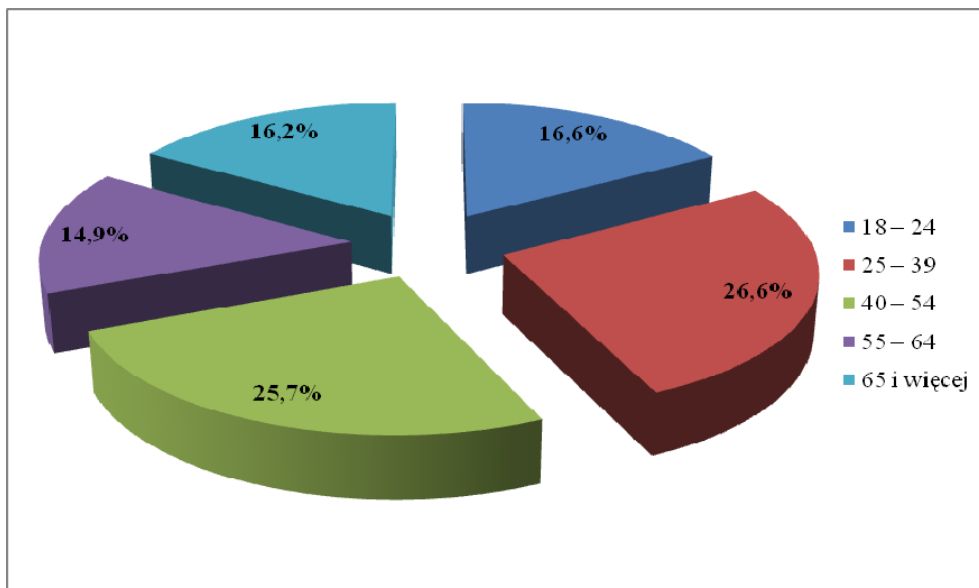

Ze względu na tematykę badania dobór próby był również kształtowany przez wiek mieszkańców. W sposób bezpośredni wpływa on bowiem zarówno na kształtowanie się potrzeb kulturalnych, jak również na wykorzystywane narzędzia promocji, służące dotarciu do poszczególnych grup wiekowych. Podkreślić należy, iż ze względów prawnych badaniu poddano wyłącznie osoby, które ukończyły 18 rok życia. Badania potrzeb kulturalnych mieszkańców regionu nie dotyczą zatem potrzeb dzieci i młodzieży. Autorzy badań stoją na stanowisku, że grupa ta jest szczególnie istotna, głównie z powodu możliwości kształtowania zwyczajów i potrzeb kulturowych w tym okresie życia. Potrzeby kulturalne, postrzeganie i atrakcyjność produktów kulturowych przez dzieci i młodzież w województwie śląskim powinny zatem stanowić przedmiot osobnego badania, przy zachowaniu specyficznej metodologii.

Tabela 4. Struktura wieku grupy badawczej

Wiek [w latach]	Frekwencja [os.]	Udział w próbie [%]
18 – 24	415	16,6
25 – 39	666	26,6
40 – 54	642	25,7
55 – 64	372	14,9
65 i więcej	405	16,2

Wykres 3. Struktura wieku grupy badawczej w %

Uczestniczenie w życiu kulturalnym i potrzeby z nim związane są w części pochodną statusu materialnego oraz wykonywanego zawodu.

Wykres 4. Jak Pan\ Pani ocenia sytuację materialną swojej rodziny?

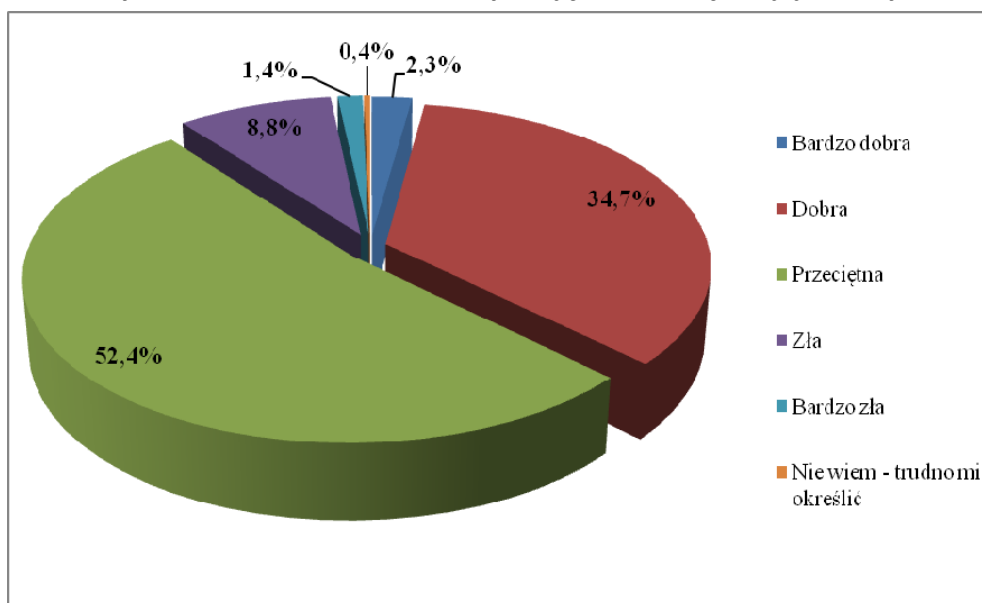

Tabela 5. Jak Pan\ Pani ocenia sytuację materialną swojej rodziny?

Wyszczególnienie	Frekwencja [os.]	Udział w próbie [%]
Bardzo dobra	57	2,3
Dobra	865	34,7
Przeciętna	1 305	52,4
Zła	220	8,8
Bardzo zła	35	1,4
Nie wiem – trudno mi określić	9	0,4

52,4% respondentów, biorących udział w badaniu, deklarowało swój status materialny jako przeciętny. Jednocześnie aż 34,7% określiło go jako dobry, a 2,3% jako bardzo dobry. Oceny na poziomie zły (8,8%) i bardzo zły (1,4%) stanowiły najniższe odsetki odpowiedzi w ogólnej liczbie wskazań.

W zakresie zajęć, które deklarowali respondenci, posiadanie statusu ucznia/studenta wskazało 9,4% badanych, wykonywanie tzw. wolnego zawodu 1,6%. Z kolei 3,5% ankietowanych to przedsiębiorcy albo właściciele małych firm, a 1,6% to przedstawiciele władz publicznych lub urzędnicy. Podobnie niewielka część respondentów (0,4%) kieruje dużą i średnią firmą albo zarządza małym przedsiębiorstwem (1,6%). Specjaliści różnych dziedzin stanowią wśród indagowanych 5,4%, a pracowników średniego personelu technicznego 3,4%. Pracownicy obsługi biurowej, usług i handlu to 12,6%, z których co czwarta osoba zamieszkuje podregion bielski. Z kolei mechanicy, monterzy oraz operatorzy maszyn i urządzeń stanowią 6,9%. Próba obejmowała również 14% robotników przemysłowych i budowlanych (aż co trzecia osoba w podregionie rybnickim) i tylko 1% rolników i ogrodników. Największą grupę w niniejszym badaniu stanowią osoby nie pracujące zawodowo (38%) – co druga osoba zamieszkująca podregion katowicki i co czwarta bielski.

Tabela 6. Struktura wykonywanego zawodu w grupie badawczej

Wyszczególnienie	Frekwencja [os.]	Udział w próbie [%]
student \ uczeń	235	9,5
tw. wolny zawód (lekarz, dziennikarz, prawnik)	41	1,7
przedsiębiorca \ właściciel małej firmy	88	3,6
przedstawiciel władz publicznych, urzędnik,	40	1,6
kierownicy dużych i średnich firm	11	0,4
kierownicy małych przedsiębiorstw	25	1,0
specjaliści różnych dziedzin w tym nauczyciele	133	5,4
średni personel techniczny w tym w ochronie zdrowia	83	3,4
pracownik obsługi biurowej, usług i handlu	315	12,8
mechanik, monter, operator maszyn i urządzeń	172	7,0
robotnik przemysłowy, budowlany	350	14,2
rolnik, ogrodnik	24	1,0
nie pracują zawodowo	949	38,5
Razem	2 466	100,0

Struktura próby badawczej dość dobrze oddaje charakterystykę społeczeństwa województwa śląskiego pod względem aktywności zawodowej. Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że obecnie tylko około 52% mieszkańców naszego województwa w wieku produkcyjnym jest aktywnych zawodowo (przy ok. 55% w Polsce).

2.3 Narzędzia badawcze – kwestionariusz ankiety

Ze względu na charakter badań zdecydowano się na badania ilościowe, których zadaniem jest deskrypcja zjawiska w wyznaczonym zakresie tematycznym według określonych i przyjętych kategorii. W tym celu skonstruowano kwestionariusz ankiety pt. „Analiza potrzeb kulturalnych mieszkańców Województwa Śląskiego”. Kwestionariusz stanowi załącznik do niniejszego raportu.

Ankieta składa się z 30 pytań merytorycznych i 6 pytań metryczkowych – odnoszących się do takich zmiennych jak: płeć, miejsce zamieszkania, wiek, wykształcenie, status zawodowy i materialny. Podczas konstruowania narzędzia wykorzystano następujące rodzaje pytań: zamknięte i otwarte, alternatywne oraz pytania jednokrotnego i wielokrotnego wyboru. Pytania ankietowe miały na celu między innymi:

- zidentyfikowanie potrzeb kulturalnych mieszkańców województwa śląskiego,
- ocenę stanu promocji kultury województwa śląskiego,
- zdiagnozowanie znajomości oferty kulturalnej województwa śląskiego,
- określenie znajomości produktów kulturowych swojego miejsca zamieszkania oraz innych miejscowości,
- identyfikacja najbardziej atrakcyjnych pod względem kulturalnym obszarów Śląska wskazanych przez jego mieszkańców.

W związku z powyższym kwestionariusz został podzielony na kilka części.

Po pierwsze, znajdują się w nim pytania metryczkowe – mające na celu pomoc w określaniu korelacji i związków między danymi kategoriami. Po drugie, pytania merytoryczne mające na celu zdiagnozowanie tych problemów i wyjaśnienie wątpliwości, które zostały nakreślone w momencie konstruowania narzędzia i definiowania obszaru badania.

Część merytoryczna dotyczyła trzech głównych obszarów. Pierwsza część miała na celu zbadanie potrzeb kulturalnych mieszkańców, którą można podzielić na *Ogólną ocenę śląskiej oferty kulturalnej* (pytania nr 1 i 2) oraz *Skalę kulturowej świadomości i poziom partycypacji mieszkańców województwa śląskiego w życiu kulturalnym Śląska* (pytania nr 3-14). Druga odnosiła się do zdiagnozowania postrzegania promocji kultury w województwie śląskim wśród mieszkańców. Można w niej wyróżnić dwa obszary: *Percepcję promocji kultury w województwie śląskim* (pytania nr 15-22) oraz *Poczucie istotności promocji regionalnej oferty kulturalnej w Europie* (pytania nr 23-27). Ostatnia część kwestionariusza miała na celu określić *Stan wiedzy i opinie na temat Europejskiej Stolicy Kultury* (pytania nr 28-30).

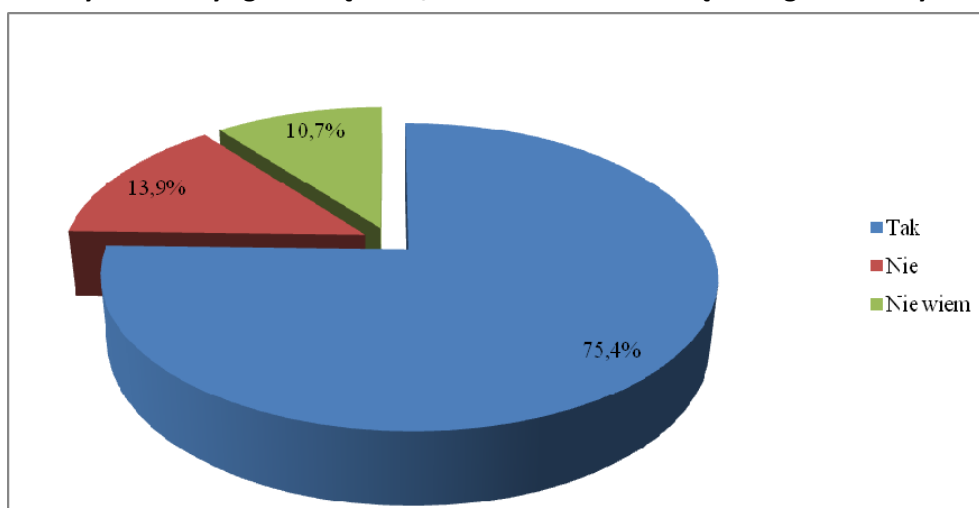
3. Ocena atrakcyjności kulturalnej województwa śląskiego

3.1 Śląsk jako region kultury

Jako punkt wyjścia rozważań nad problemem kultury w opinii mieszkańców województwa śląskiego przyjęto – było to zresztą pierwsze, wprowadzające pytanie ankiety – ogólną, deklarowaną ocenę jego atrakcyjności.

Ocenę tę należy określić jako bardzo wysoką. Z opinią, że Śląsk to region kultury, zgodziło się 75,4% badanych, a przeciwnego zdania było zaledwie 13,9%. W tym miejscu zaznaczyć należy, iż udział osób, które nie miały w tym zakresie opinii wyniósł 10,7%.

Wykres 5. Czy zgadza się Pan \ Pani z określeniem: Śląsk - region kultury?

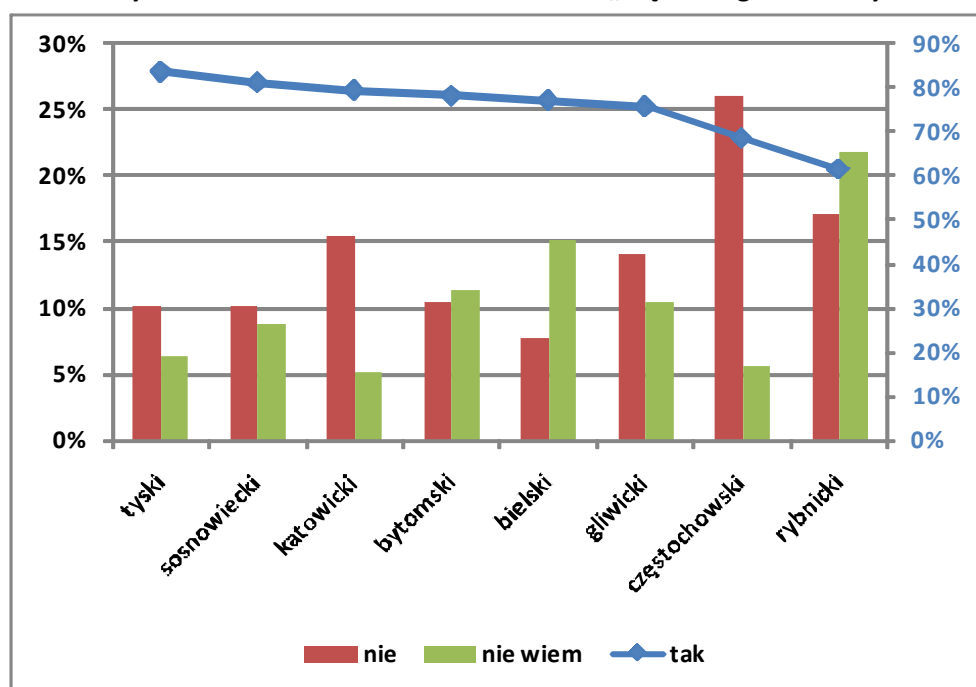
Ta wysoka ocena wskazuje, jak można przypuszczać, między innymi na mocny związek mieszkańców z tradycją i kulturą miejsca swojego zamieszkania.

Wyniki te mogą jednak kłócić się z zewnętrznym stereotypowym postrzeganiem Śląska jako regionu przede wszystkim industrialnego, pozbawionego ambicji kulturalnych i nie dysponującego żadnymi atutami w tej dziedzinie. Oczywiście, oceny te różnią się także w poszczególnych subregionach – pokazuje to poniższa tabela i wykres.

Tabela 7. Czy zgadza się Pan\ Pani z określeniem: Śląsk - region kultury?

	Podregion bielski	Podregion bytomski	Podregion częstochowski	Podregion gliwicki	Podregion katowicki	Podregion rybnicki	Podregion sosnowiecki	Podregion tyski
Tak	77,1%	78,2%	68,3%	75,5%	79,4%	61,2%	81,1%	83,7%
Nie	7,7%	10,5%	26,1%	14,1%	15,5%	17,1%	10,1%	10,1%
Nie wiem	15,2%	11,3%	5,6%	10,4%	5,1%	21,8%	8,8%	6,3%

Wykres 6. Poziom utożsamienia z hasłem „Śląsk – region kultury”

Pod względem postrzegania całości województwa, jako regionu kultury, zaobserwowano wyraźny podział regionu na podregion katowicki oraz podregiony bezpośrednio z nim graniczące (obszar, który można scharakteryzować jako swoiste „centrum” regionu), a także podregiony peryferyjne względem stolicy województwa. Najwyższy odsetek odpowiedzi pozytywnych uzyskano w podregionie tyskim (83,7%), sosnowieckim (81,1%), katowickim (79,4%) i bytomskim (78,2%). W subregionach peryferyjnych również wysoki odsetek indagowanych zgadza się z określeniem Śląska jako regionu kultury, lecz odsetek wskazań pozytywnych jest tam niższy, co szczególnie widoczne jest w podregionie rybnickim (61,2%)

i częstochowskim (68,3%). Ten ostatni charakteryzuje się dodatkowo najwyższym udziałem odpowiedzi negatywnych – 26,15% (ocena ta znacząco odbiega od wyników uzyskanych w pozostałych podregionach). Najniższy wskaźnik ocen negatywnych odnotowano z kolei w subregionie bielskim (7,7%). Zaobserwowano, że wraz ze zmniejszaniem się odsetka wskazań pozytywnych w danym subregionie zasadniczo wzrasta liczba odpowiedzi „nie wiem”. Z punktu widzenia oceny potrzeb kulturalnych mieszkańców, a w szczególności promocji kultury, odpowiedzi te traktować można między innymi jako poczucie braku informacji o ofercie kulturalnej, jej nieznanomości i wreszcie jako brak uczestnictwa w życiu kulturalnym.

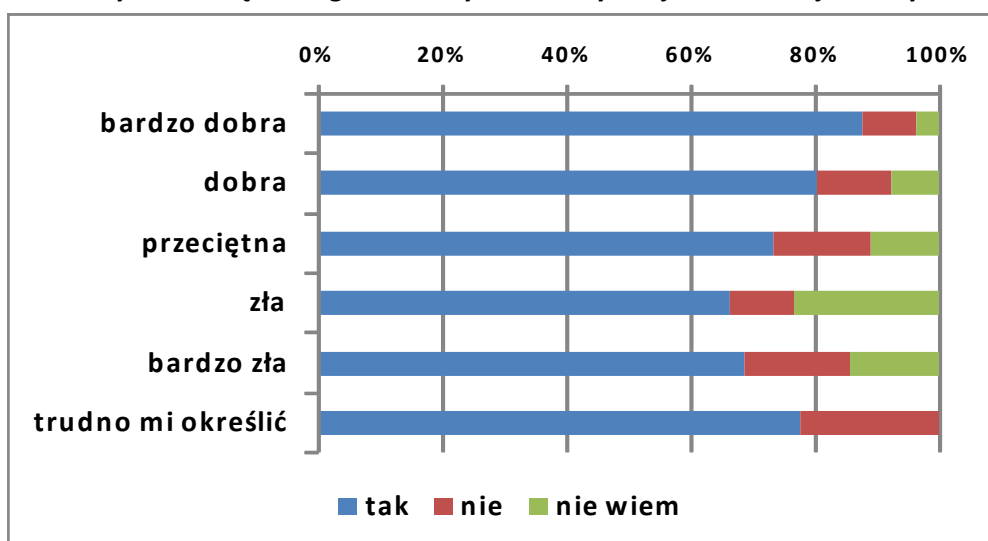
Ocena Śląska jako regionu kultury była nieznacznie częściej wskazywana przez kobiety niż mężczyzn (odpowiednio 76,1% i 74,6%). Również niewielki wpływ ma wykształcenie, choć zauważyć można tendencję, iż im jest wyższe tym większa przewaga odpowiedzi pozytywnych. W przypadku osób z wykształceniem wyższym wskaźnik ten kształtuje się na poziomie 77,78, podczas gdy odsetek osób z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym wskazujących odpowiedź pozytywną wyniósł 71,31%.

Ciekawą zależność można zaobserwować w wyniku skorelowania oceny Śląska jako „regionu kultury” z wiekiem respondentów. Pomimo niewielkiej różnicy pomiędzy poszczególnymi grupami wiekowymi stwierdzić można, iż wraz z wiekiem spada liczba ocen pozytywnych (od 77,3% w grupie od 18 do 24 roku życia do 73,8% w wieku od 55 – 64%). Z tej tendencji wyłamuje się grupa najstarsza (powyżej 65 roku życia), w której wskaźnik ten wynosi 76,5%. **Jak można przypuszczać, związane jest to z jednej strony, z większym uczestnictwem osób młodych w kulturze i dysponowaniem skuteczniejszymi metodami dowiadywania się o wydarzeniach kulturalnych, z drugiej zaś – w wypadku osób starszych, po 65 roku życia – stwierdzić można, iż wyższy wskaźnik jest efektem większego związania ze śląską tradycją.**

Podobną zależność odnotowano w zakresie powiązania omawianych danych ze statusem materialnym respondentów. W wypadku osób oceniających sytuację materialną swojej rodziny jako bardzo dobra, ponad 80% badanych zgadzała się z opinią, że Śląsk to region kultury. Jednocześnie wśród osób oceniających ją jako złą lub bardzo złą stwierdzenie to akceptowało jedynie odpowiednio 66,4% i 68,6%. Pokazuje to przede wszystkim wpływ statusu materialnego na uczestnictwo w kulturze, a to z kolei na ocenę województwa jako

regionu kultury. Konieczne jest tu podkreślenie, iż najwyższą ocenę sytuacji materialnej swojej rodziny wskazało jedynie 2,3% mieszkańców województwa śląskiego. Grupa ta jest zatem bardzo mała. Jednocześnie pomiędzy poszczególnymi grupami statusu materialnego zaobserwować można bardzo duże różnice. Nawet bowiem w wypadku oceniających status swojej rodziny jako dobry wskaźnik odpowiedzi pozytywnych wyniósł 73,3%, a w przypadku grupy sąsiedniej w kolejności, określającej swój status jako przeciętny już tylko 66,4%.

Wykres 7. Śląsk – region kultury a ocena sytuacji materialnej rodziny

Rozbieżność między poszczególnymi grupami wskazuje przede wszystkim na ograniczenia w dostępie do kultury osób o niższym statusie materialnym, z czym bezpośrednio powiązana jest niższa ocena Śląska jako regionu kultury. Z jednej strony uznać zatem można, że wysokie oceny wśród osób o najwyższym statusie materialnym, korzystających z kultury, uznać można za wskaźnik szerokiej oferty kulturalnej regionu. Jednocześnie z drugiej strony sugeruje jej ograniczoną dostępność dla osób uboższych.

Duże różnice w zakresie oceny zauważono w zakresie wyborów poszczególnych grup zawodowych. Grupami najwyżej oceniającymi Śląsk pod względem kultury są rolnicy i ogrodnicy (95,83%), średni personel techniczny w tym w ochronie zdrowia (85,54%) oraz kierownicy dużych i średnich firm (81,82%). Ocenę pozytywną najrzadziej wskazywali natomiast przedstawiciele wolnych zawodów (60,98%), przedsiębiorcy i właściciele małych firm (70,11%) oraz mechanicy, monterzy, operatorzy maszyn i urządzeń (70,93%).

Jak można przypuszczać, **różnice te związane są przede wszystkim z różnicami stylów życia poszczególnych grup zawodowych a co za tym idzie również różnicami potrzeb i aspiracji kulturowych.** W efekcie, odpowiadając na ogólne pytanie dotyczące oceny Śląska jako regionu kultury, **różne grupy zawodowe tak naprawdę w swych ocenach biorą pod uwagę czasem bardzo różne segmenty instytucji związanych z kulturą, oferty produktów kulturowych i ich dostępność w całym regionie i w środowiskach lokalnych.**

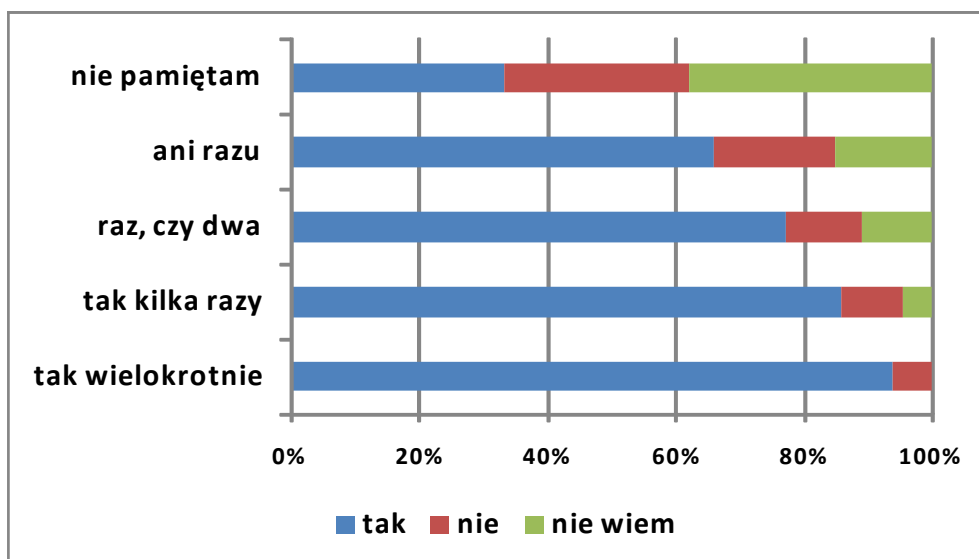
Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 8. Czy zgadza się Pan\ Pani z określeniem: Śląsk - region kultury? – grupy zawodów

Wyszczególnienie	Tak	Nie	Nie wiem
rolnik, ogrodnik	95,83	4,17	0
średni personel techniczny w tym w ochronie zdrowia	85,54	4,82	9,64
kierownicy dużych i średnich firm	81,82	9,09	9,09
student \ uczeń	81,28	12,77	5,96
kierownicy małych przedsiębiorstw	80,00	16,00	4,00
specjaliści różnych dziedzin w tym nauczyciele	77,44	17,29	5,26
przedstawiciel władz publicznych, urzędnik	75,00	22,50	2,50
nie pracuję zawodowo	74,89	12,45	12,66
pracownik obsługi biurowej, usług i handlu	74,60	11,11	14,29
robotnik przemysłowy, budowlany	72,21	18,05	9,74
mechanik, monter, operator maszyn i urządzeń	70,93	17,44	11,63
przedsiębiorca \ właściciel małej firmy	70,11	17,24	12,64
tzw. wolny zawód (lekarz, dziennikarz, prawnik)	60,98	31,71	7,32

Odpowiedzi na pytanie dotyczące oceny Śląska jako regionu kultury, zostały skorelowane również z szeregiem kolejnych zmiennych. Uznano je bowiem jako istotne z punktu widzenia oceny zarówno potrzeb kulturalnych mieszkańców, jak również poziomu ich zaspokojenia, a tym samym jako wstęp do szczegółowych analiz.

Wykres 8. Śląsk – region kultury a częstotliwość uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych 2009 roku

Uczestnictwo w kulturze wyrażane liczbą wydarzeń, w których uczestniczyli respondenci ma kluczowe znaczenie dla oceny rozwoju Śląska jako regionu kultury. Osoby uczestniczące wielokrotnie w imprezach kulturalnych, aż w 93,9% potwierdzały twierdzenie o Śląsku jako regionie kultury. Wysoki wskaźnik odnotowano również w grupie osób, które brały udział w co najmniej kilku wydarzeniach (86,0%). Jednocześnie osoby, które nie uczestniczyły w ciągu ostatniego roku w żadnym wydarzeniu odpowiadały pozytywnie na zadane pytanie już tylko w 66%, a te które nie pamiętały faktu uczestnictwa w wydarzeniu kulturalnym w zaledwie 33,3%.

Wyniki te sugerują wprost, iż większa wiedza o ofercie kulturalnej, jej bezpośrednia znajomość i korzystanie z niej przekłada się na jej docenienie. Jest to jednocześnie pośrednie potwierdzenie adekwatności śląskiej oferty kulturalnej do oczekiwań i potrzeb osób z niej najczęściej korzystających. Pamiętać jednak należy, że znaczna liczba mieszkańców województwa śląskiego nie decyduje się na taką aktywność, pomimo wysokiej oceny regionu w tym zakresie.

Podsumowując wyniki badań analizowane w tym rozdziale należy jeszcze raz podkreślić, że mimo generalnie pozytywnego obrazu województwa śląskiego jako regionu kultury wśród respondentów stwierdzono niepokojącą tendencję niższej oceny w subregionach peryferyjnych względem stolicy województwa. **Z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego regionu istotne jest takie kształtowanie polityki**

kulturalnej, aby minimalizować negatywne skutki peryferyjności obszarów oddalonych od centrum województwa.

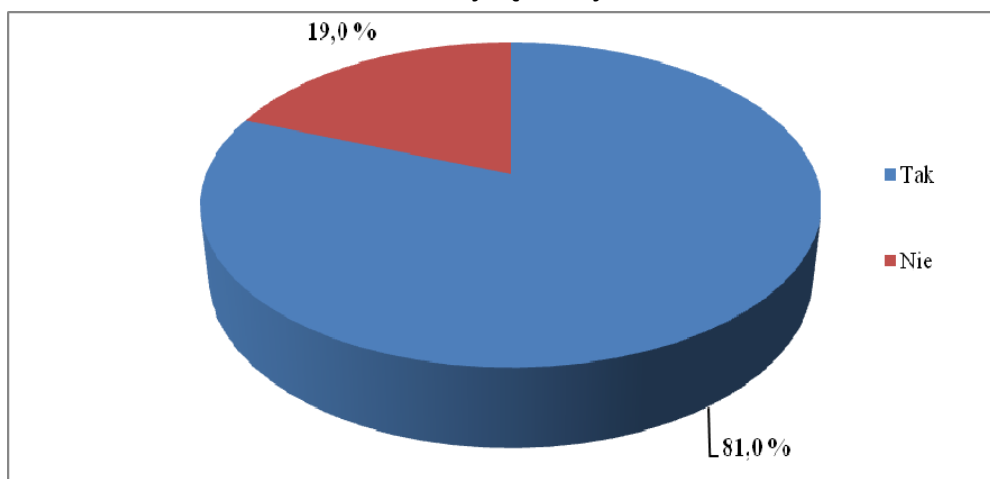
3.2 Ocena Śląska pod względem kultury

Respondenci mieli za zadanie również scharakteryzowanie Śląska pod względem kultury. Zaprezentowano im kilka opinii dotyczących kultury na Śląsku, z którymi mogli się zgodzić, bądź nie. Wśród nich:

- kultura na Śląsku coraz bardziej się rozwija,
- na Śląsku jest organizowanych wiele ciekawych imprez kulturalnych,
- śląska kultura to przede wszystkim utożsamianie się z treściami tożsamości regionalnej i śląskiej tradycji,
- wielu artystów pochodzących z naszego regionu to znaczące nazwiska dla kultury Polski, a nawet Europy,
- pod względem kultury, miasta naszego województwa nie ustępują innym miastom Polski,
- Śląsk to przede wszystkim „siedz w domu, w ogródku”,
- Śląsk to "czarna dziura" pod względem kultury - tu się nic nie dzieje.

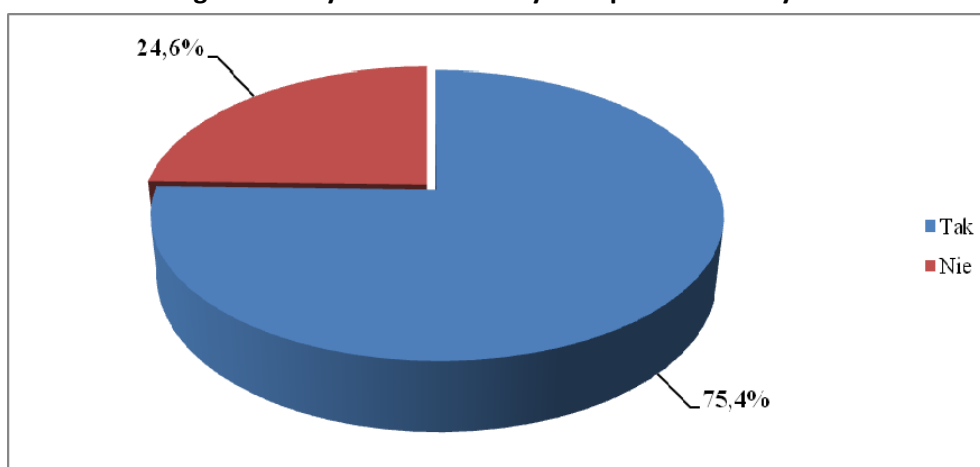
Stwierdzeniem, z którym najczęściej się zgadzali ankietowani (80,5%), było „kultura na Śląsku coraz bardziej się rozwija”. Tak wysoki odsetek respondentów, którzy zgadzają się z powyższym stwierdzeniem, świadczy o tym, że ankietowani dostrzegają pozytywne zmiany w dziedzinie kultury na Śląsku w ostatnich latach.

Wykres 9. Czy to określenie dobrze pasuje do naszego województwa – „Kultura na Śląsku coraz bardziej się rozwija”

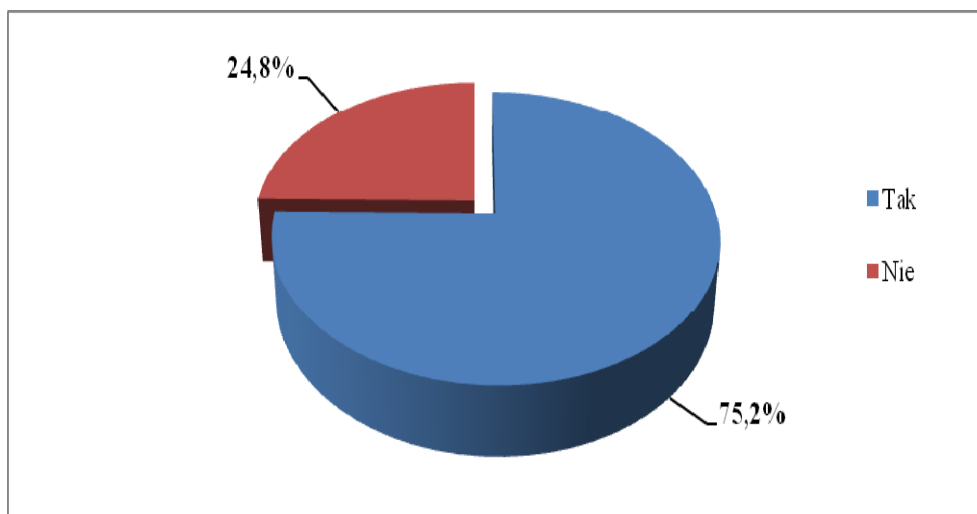
Trzy czwarte respondentów zgadzało się z opinią, że „na Śląsku organizowanych jest wiele ciekawych imprez kulturalnych”. Najczęściej ze stwierdzeniem takim zgadzali się mieszkańcy podregionów tyskiego, katowickiego i sosnowieckiego.

Wykres 10. Czy to określenie dobrze pasuje do naszego województwa - „Na Śląsku jest organizowanych wiele ciekawych imprez kulturalnych”

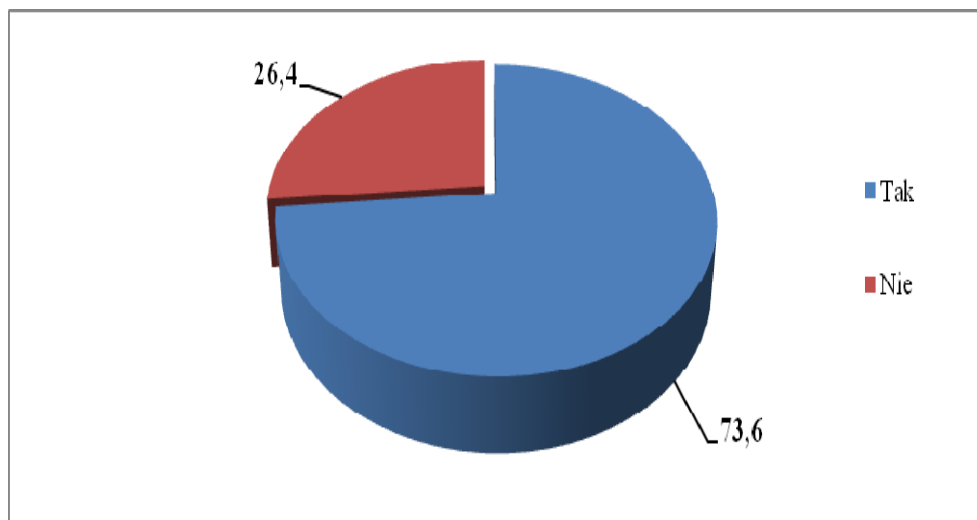
Podobnie 75% badanych zgadza się z opinią, że „śląska kultura to przede wszystkim utożsamianie się z treściami tożsamości regionalnej i śląskiej tradycji”. Odsetek ten należy uznać za wysoki – po raz kolejny wyniki badań wskazują na duże przywiązanie ankietowanych do tradycji i tożsamości regionalnej. Spośród wszystkich respondentów, ze stwierdzeniem tym najczęściej zgadzali się mieszkańcy podregionów tyskiego, sosnowieckiego i rybnickiego (ponad 80%), a najrzadziej częstochowskiego (53,1%).

Wykres 11. Czy to określenie dobrze pasuje do naszego województwa - „Śląska kultura to przede wszystkim utożsamianie się z treściami tożsamości regionalnej i śląskiej tradycji”

Również prawie trzy czwarte respondentów zgadza się ze stwierdzeniem, że „wielu artystów pochodzących z naszego regionu to znaczące nazwiska dla kultury Polski, a nawet Europy”; najczęściej z opinią taką zgadzają się mieszkańcy podregionu katowickiego.

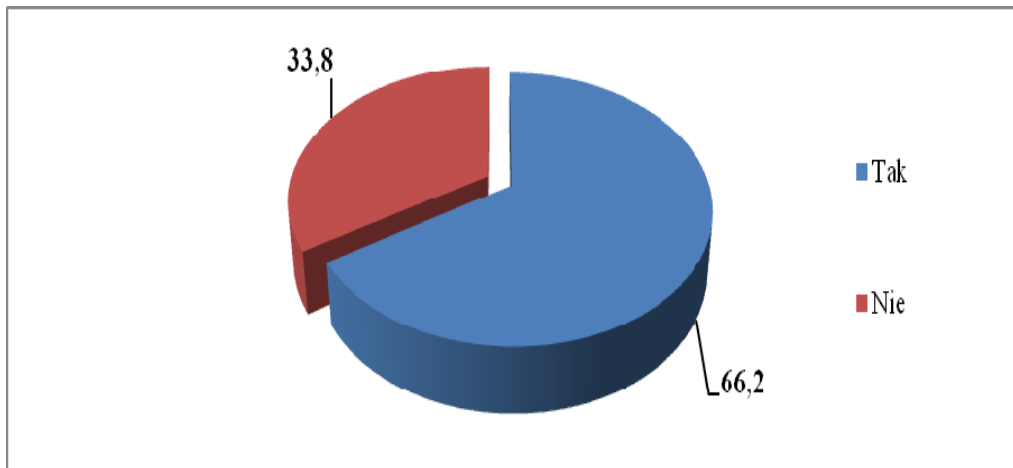
Wykres 12. Czy to określenie dobrze pasuje do naszego województwa – „Wielu artystów pochodzących z naszego regionu to znaczące nazwiska dla kultury Polski, a nawet Europy”

Następnym, co do kolejności, wskazywanym stwierdzeniem (66%) było: „pod względem kultury, miasta naszego województwa nie ustępują innym miastom Polski”. Najczęściej z opinią taką zgadzali się mieszkańcy aglomeracji – podregionów katowickiego, gliwickiego

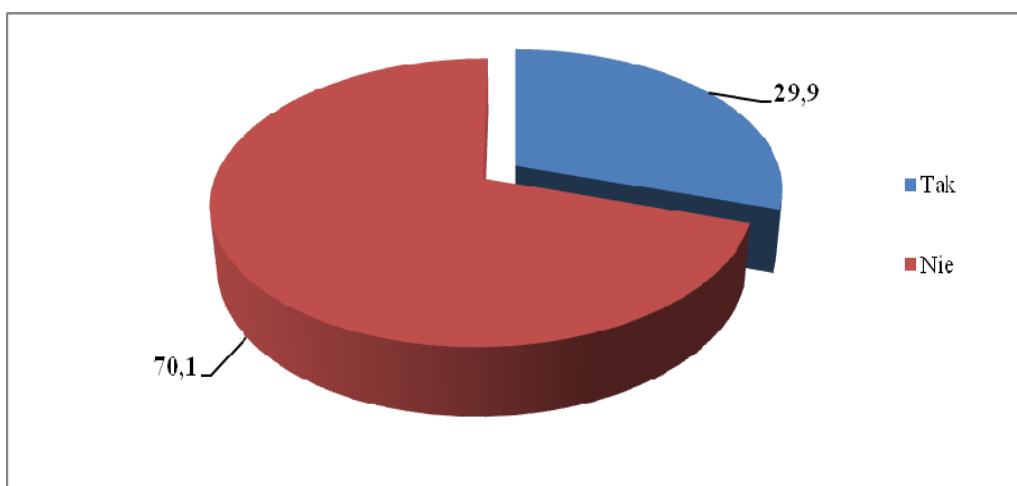
i tyskiego, którzy mogą w największym stopniu korzystać z oferty licznych w tej części Śląska instytucji kultury.

Wykres 13. Czy to określenie dobrze pasuje do naszego województwa – „Pod względem kultury, miasta naszego województwa nie ustępują innym miastom Polski”

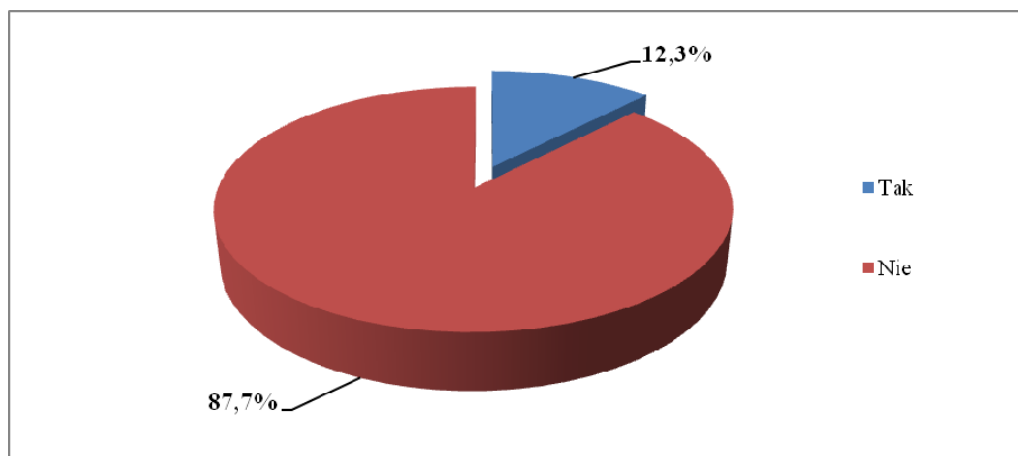
Warto jednak zauważyć, że prawie jedna trzecia ankietowanych twierdzi, że „Śląsk to przede wszystkim „siedź w domu, w ogródku”. Odpowiedzi te wskazują poniekąd na pewien rys kultury śląskiej, w którym ogromne znaczenie ma najbliższe otoczenie każdego człowieka – mikroświat składający się z „domu i ogródka”. Opinię taką reprezentują najczęściej respondenci z podregionu bytomskiego.

Wykres 14. Czy to określenie dobrze pasuje do naszego województwa – „Śląsk to przede wszystkim „siedź w domu, w ogródku”

12,3% ankietowanych osób uważa, że „Śląsk to „czarna dziura” pod względem kultury – tu się nic nie dzieje”. Ciekawe jest, że najczęściej - biorąc pod uwagę wszystkich badanych - zgadzają się z taką opinią mieszkańcy podregionu rybnickiego (16,7%).

Wykres 15. Czy to określenie dobrze pasuje do naszego województwa - „Śląsk to "czarna dziura" pod względem kultury - tu się nic nie dzieje”

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe odpowiedzi na pytania w podziale na poszczególne podregiony.

Tabela 9. Jak by Pan\ Pani scharakteryzował\ a Śląsk pod względem kultury, które z określić dobrze pasuje do naszego województwa?

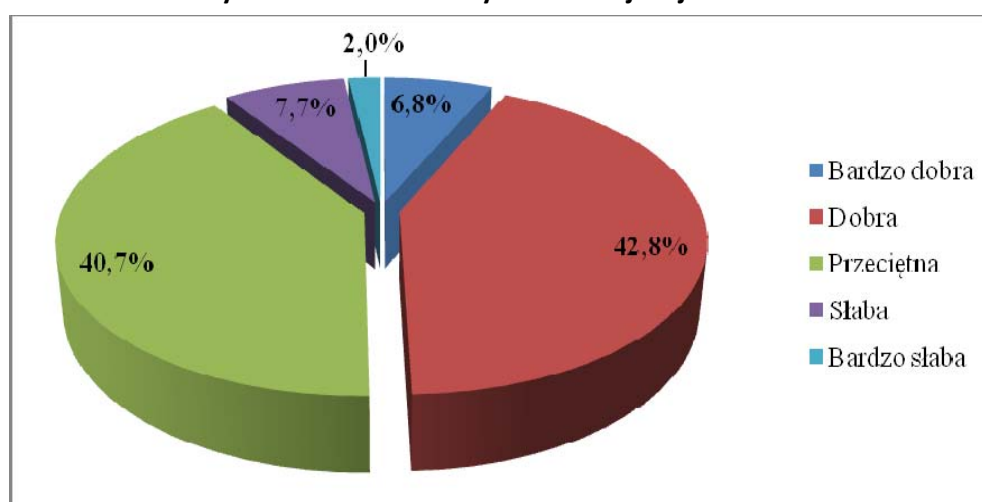
	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochoowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
Śląsk to "czarna dziura" pod względem kultury - tu się nic nie dzieje								
Tak	10,0%	12,5%	9,4%	10,0%	14,6%	16,7%	13,2%	9,2%
Nie	90,0%	87,5%	90,6%	90,0%	85,4%	83,3%	86,8%	90,8%
Wielu artystów pochodzących z naszego regionu to znaczące nazwiska dla kultury Polski a nawet Europy								
Tak	67,3%	70,2%	57,7%	75,8%	86,4%	64,3%	80,6%	83,9%
Nie	32,7%	29,8%	42,3%	24,2%	13,6%	35,7%	19,4%	16,1%
Pod względem kultury, miasta naszego województwa nie ustępują innym miastom Polski								
Tak	62,5%	64,1%	45,8%	76,2%	72,6%	59,4%	71,8%	78,0%

Nie	37,5%	35,9%	54,2%	23,8%	27,4%	40,6%	28,2%	22,0%
Śląsk to przede wszystkim „siedź w domu, w ogródku”								
Tak	15,8%	40,7%	14,3%	33,8%	32,8%	38,7%	29,5%	37,7%
Nie	84,2%	59,3%	85,7%	66,2%	67,2%	61,3%	70,5%	62,3%
Na Śląsku jest organizowanych wiele ciekawych imprez kulturalnych								
Tak	78,4%	76,2%	49,7%	75,5%	82,7%	67,8%	82,9%	88,5%
Nie	21,6%	23,8%	50,3%	24,5%	17,3%	32,2%	17,1%	11,5%
Śląska kultura to przede wszystkim utożsamianie się z treściami tożsamości regionalnej i śląskiej tradycji								
Tak	70,8%	77,0%	53,1%	74,7%	75,7%	84,5%	80,4%	85,6%
Nie	29,2%	23,0%	46,9%	25,3%	24,3%	15,5%	19,6%	14,4%
Kultura na Śląsku coraz bardziej się rozwija								
Tak	82,8%	81,5%	65,7%	81,8%	84,6%	73,3%	86,5%	92,2%
Nie	17,2%	18,5%	34,3%	18,2%	15,4%	26,7%	13,5%	7,8%

3.3 Ocena oferty kulturalnej województwa śląskiego

Pomimo generalnie dobrej oceny Śląska jako regionu kultury, ocena oferty kulturalnej województwa śląskiego prezentuje się gorzej. Oceny „bardzo dobra” i „dobra” to w sumie mniej niż połowa (49,6%) uzyskanych odpowiedzi. Jako „przeciętną” ocenia ofertę kulturalną 40,70% mieszkańców. Poziom ocen negatywnych: „słaba” i „bardzo słaba”, to 9,7% wskazań.

Wykres 16. Ocena oferty kulturalnej województwa

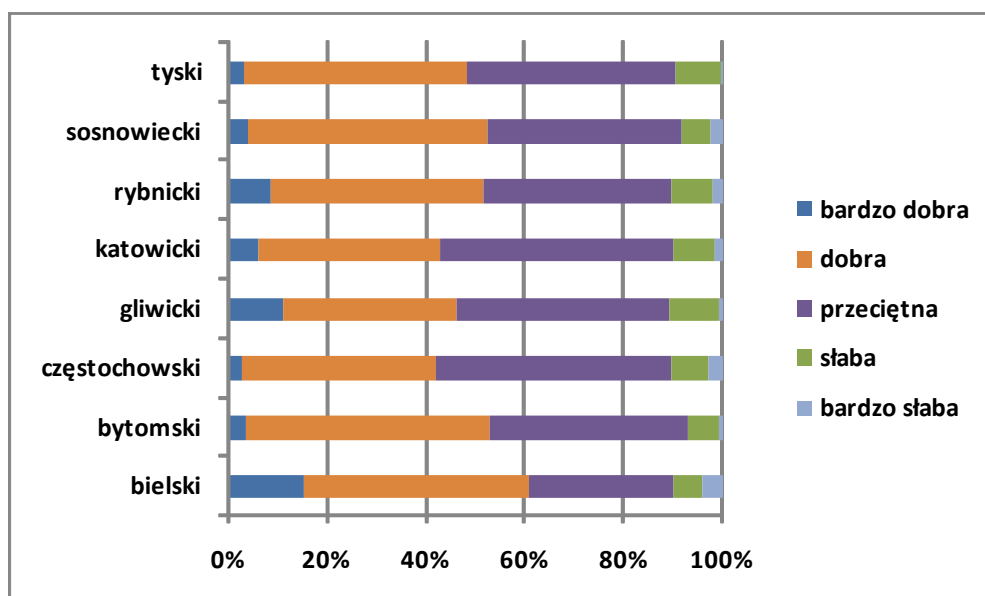
Rozbieżność pomiędzy postrzeganiem Śląska jako regionu kultury, a oceną jego oferty kulturalnej, można wytłumaczyć tym, iż pierwsze z tych stwierdzeń jest bardziej ogólne, ma również szerszy wymiar obejmujący także takie elementy jak identyfikacja z regionem. Rozbieżność ocen w odpowiedziach na te dwa pytania wskazuje zatem na **postrzeganie swojego miejsca zamieszkania jako charakteryzującego się ciekawą kulturą, tradycją oraz historią i jest do pogodzenia z tym, że bezpośrednia ocena samej oferty kulturalnej jest znacznie niższa**. Ponadto subregiony, które charakteryzowały się wyższą oceną Śląska jako regionu kultury (katowicki i pozostałe podregiony centralne), charakteryzują się znacznie niższą oceną oferty kulturalnej, niż podregiony peryferyjne. Wiąże się to, jak można przypuszczać, z mocniejszym związkiem z województwem – centralne położenie oraz poczucie przynależności do Śląska.

Najwyższe oceny uzyskano na terenie subregionu bielskiego (odpowiedź „bardzo dobra” – 14,94%, „dobra” – 45,69%). Na tej ocenie przede wszystkim zaważyły oceny respondentów spoza samego miasta Bielsko-Biała. W stolicy podregionu odsetek ocen krytycznych w zakresie oceny oferty kulturalnej jest znacznie wyższy. Jak można przypuszczać, **takie wyniki są skutkiem pewnego rodzaju frustracji mieszkańców miasta po utracie przez nie statusu miasta wojewódzkiego**. Konfrontacja tych odpowiedzi z ogólną oceną Śląska wskazuje, że mieszkańcy tego subregionu bardziej krytycznie oceniają województwo jako region kultury, a jednocześnie wyżej oceniają jego ofertę kulturalną. Prawdopodobnie wynika to z oceny oferty dostępnej na obszarze subregionu, a nie w pozostałych częściach Śląska. Krytyczna ocena oferty kulturalnej na terenie miasta Bielsko-Biała przez ich mieszkańców przekłada się jednocześnie na najwyższy odsetek osób, w porównaniu do innych subregionów oceniających tę ofertę jako bardzo słabą. Wśród pozostałych subregionów zauważyć należy także podregion częstochowski, gdzie pozytywna ocena oferty kulturalnej regionu była najniższa i wyniosła 41,7% (odpowiedzi „dobra” i „bardzo dobra”).

Tabela 10. Ocena oferty kulturalnej województwa - podregiony

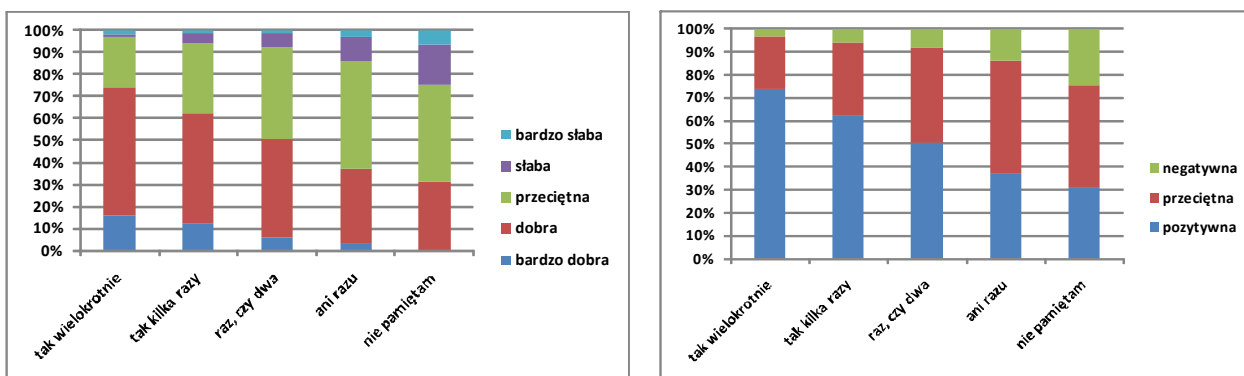
Ocena	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochoowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
bardzo dobra	14,9%	3,3%	2,6%	10,8%	5,8%	8,2%	3,9%	3,1%
dobra	45,7%	49,6%	39,1%	35,3%	36,9%	43,4%	48,4%	44,9%
przeciętna	29,3%	39,8%	47,8%	43,1%	47,1%	38,1%	39,4%	42,3%
słaba	6,0%	6,5%	7,7%	10,0%	8,7%	8,5%	5,7%	9,2%
bardzo słaba	4,0%	0,8%	2,9%	0,7%	1,5%	1,9%	2,6%	0,5%

Wykres 17. Ocena oferty kulturalnej województwa w podregionach

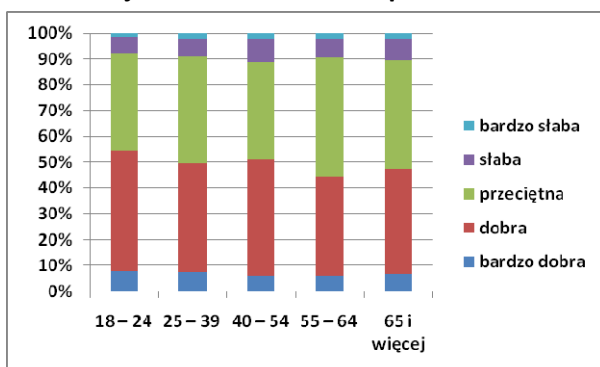
Podobnie jak to miało miejsce przy ocenie ogólnego sformułowania „Śląsk – region kultury”, tak i w przypadku oceny oferty kulturalnej, można zauważyć zależność, że **im częściej uczestniczy się w imprezach kulturalnych, tym większa skłonność do pozytywnej oceny.** Zależność tę pokazują dwa poniższe wykresy.

Wykres 18. Ocena oferty kulturalnej województwa a częstotliwość udziału w imprezach kulturalnych

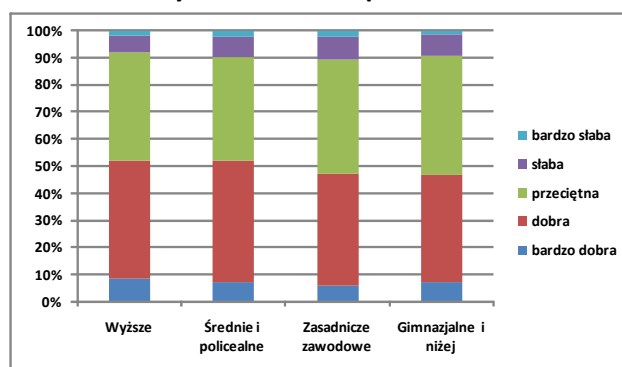

Można sądzić, że różnice w ocenie oferty kulturalnej w małym stopniu zależą od cech społecznych respondentów takich jak wiek czy wykształcenie – przy czym wiek ma nieco większy wpływ.

Wykres 19. Ocena oferty kulturalnej województwa a wiek respondentów

Wykres 20. Ocena oferty kulturalnej województwa a wykształcenie respondentów

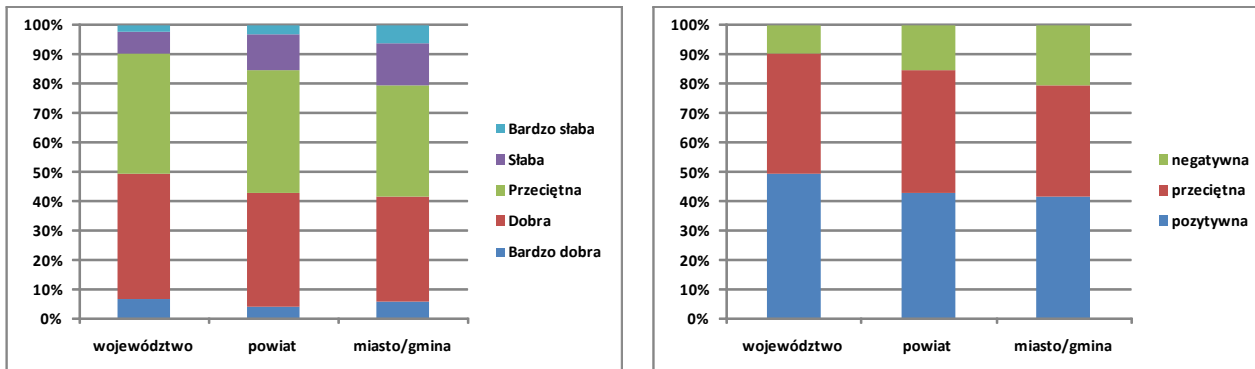

Jako szczególnie ciekawe uznać należy porównanie oceny oferty kulturalnej na poziomie województwa, powiatu i miejscowości zamieszkania respondentów. Ogólnie ocena ta kształtuje się na poziomie dobrym lub przeciętnym.

Tabela 11. Ocena atrakcyjności oferty kulturalnej województwa, powiatu, miejscowości

Ocena	Województwo	Powiat	Miejscowość
Bardzo dobra	167	104	142
Dobra	1 048	960	827
Przeciętna	997	1 022	878
Słaba	188	301	328
Bardzo słaba	49	75	140

Wykres 21. Porównanie ocen oferty kulturalnej województwa, powiatu i miasta/gminy

Jak pokazuje powyższe zestawienie, ocena oferty kulturalnej na wskazanych trzech poziomach nie przekracza 50% ocen pozytywnych. Przeważają oceny „dobra” i „przeciętna”. Jednocześnie podkreślić należy, iż im lepiej znana mieszkańcom, im „bliższa” oferta poddawana jest ocenie, tym bardziej krytyczni wobec oferty są indagowani. W ocenach badanych najlepiej wypada oferta kulturalna województwa, następnie powiatu a najgorzej oferta miasta/gminy. Niepokoi fakt, iż 20,2% ocen oferty w miejscu zamieszkania respondenta, to oceny „słaba” i „bardzo słaba”.

Ocena oferty kulturalnej na obszarze powiatu i miasta zamieszkania przy rozpatrzeniu jej z perspektywy subregionów daje, jak można przypuszczać, bardziej miarodajną ocenę. Zaobserwować tu można znaczące różnice między poszczególnymi subregionami, co przejawia się dość dużą rozbieżnością między wskazaniami.

Na poziomie powiatowym w szczególności zwraca uwagę stosunkowo wysoki poziom ocen „bardzo dobra” w podregionie rybnickim (8,3%), co jest znacząco wyższym odsetkiem w porównaniu do danych dla częstochowskiego (1,8%) i bielskiego (2,0%). W tym ostatnim subregionie odnotowano najwyższy odsetek ocen pozytywnych (zliczając odpowiedzi „bardzo dobra” i „dobra”) – 57,7%.

Najwyższy odsetek ocen negatywnych (wskazania „słabo” i „bardzo słabo”) odnotowano w subregionie częstochowskim (32,1% respondentów), a najwyższą liczbę ocen przeciętnych obserwujemy w katowickim (46,7%).

Jako szczególnie interesujące uznać należy zróżnicowanie sytuacji w subregionach, które stanowiły jeszcze przed reformą administracyjną kraju samodzielne województwa. Z jednej strony są wysoko oceniający ofertę kulturalną mieszkańcy subregionu bielskiego, z drugiej częstochowskiego, gdzie oceny są stosunkowo niskie. Można przyjąć, że mieszkańcy

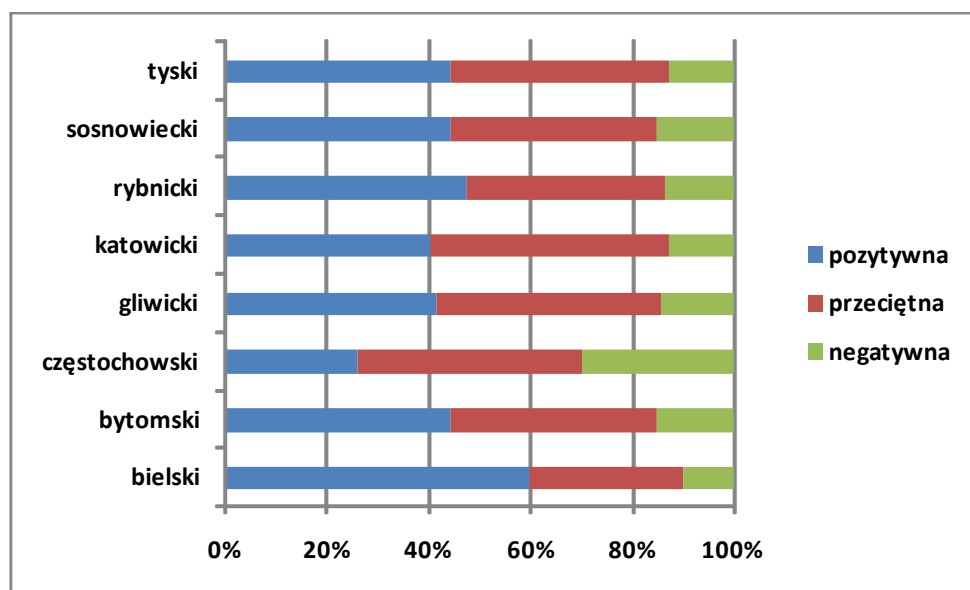
podregionu częstochowskiego w znacznej mierze czują się wyobcowani z życia kulturalnego tak województwa jak i powiatu.

Podregiony położone centralnie – katowicki oraz położone w jego bezpośredniej bliskości charakteryzują się przewagą ocen przeciętnych.

Tabela 12. Jak generalnie ocenił/a by Pan\ Pani ofertę kulturalną: powiatu

Ocena	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
bardzo dobra	2,0%	4,0%	1,8%	6,3%	4,6%	8,3%	3,1%	3,6%
dobra	55,7%	39,7%	26,1%	34,2%	36,0%	38,0%	39,6%	40,1%
przeciętna	32,5%	41,3%	40,0%	45,4%	46,7%	40,4%	42,5%	43,7%
słaba	6,0%	13,4%	25,0%	13,0%	10,5%	10,8%	11,1%	10,7%
bardzo słaba	3,7%	1,6%	7,1%	1,1%	2,2%	2,5%	3,6%	2,0%
Ocena	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
pozytywna	57,70%	43,70%	27,90%	40,50%	40,60%	46,30%	42,70%	43,70%
przeciętna	29,30%	39,80%	47,80%	43,10%	47,10%	38,10%	39,40%	42,30%
negatywna	9,70%	15,00%	32,10%	14,10%	12,70%	13,30%	14,70%	12,70%

Wykres 22. Ocena oferty kulturalnej powiatu w podregionach

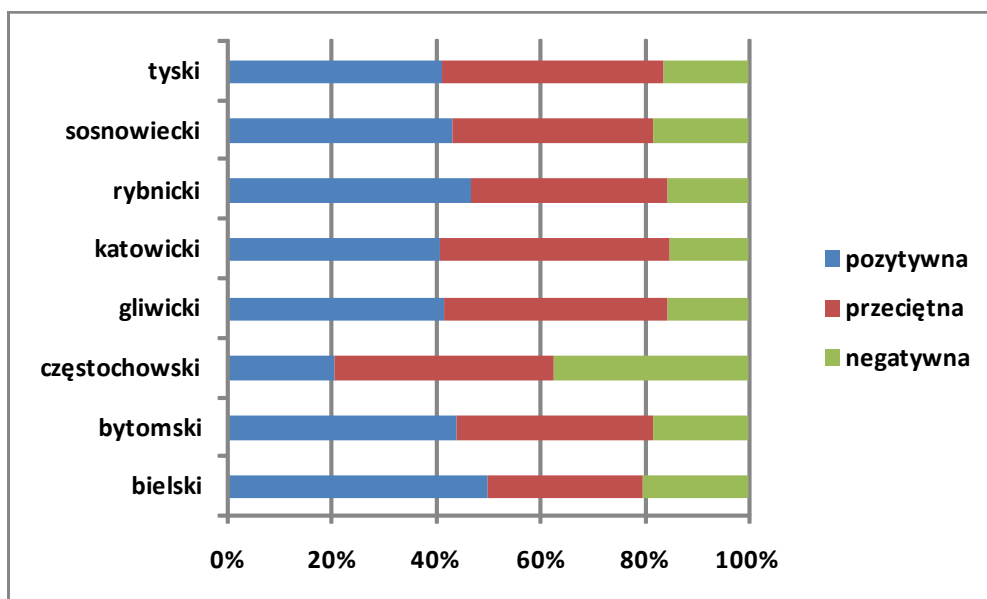

Bardzo podobną sytuację odnotowano w przypadku oceny oferty kulturalnej na poziomie poszczególnych miejscowości zamieszkania – z tym, że oceny są tu jeszcze niższe niż to miało miejsce przy ocenie oferty kulturalnej powiatu.

Tabela 13. Jak generalnie ocenił/a by Pan\ Pani ofertę kulturalną: w miejscu zamieszkania

Ocena	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochoowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
bardzo dobra	5,6%	7,8%	4,7%	6,1%	7,1%	8,9%	5,4%	1,6%
dobra	43,4%	37,8%	18,3%	35,2%	36,0%	37,8%	38,3%	39,1%
przeciętna	31,1%	35,2%	34,9%	43,0%	40,9%	37,8%	37,5%	43,2%
słaba	7,9%	13,0%	28,8%	13,9%	12,9%	10,8%	13,3%	13,5%
bardzo słaba	12,0%	6,1%	13,3%	1,6%	3,2%	4,6%	5,4%	2,6%
Ocena	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochoowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
pozytywna	49,00%	45,60%	23,00%	41,30%	43,10%	46,70%	43,70%	40,70%
przeciętna	29,30%	39,80%	47,80%	43,10%	47,10%	38,10%	39,40%	42,30%
negatywna	19,90%	19,10%	42,10%	15,50%	16,10%	15,40%	18,70%	16,10%

Wykres 23. Ocena oferty kulturalnej w miejscu zamieszkania w podregionach

3.4 Imprezy znaczące dla regionu

Zwrócenie się do respondentów o wskazanie najbardziej znaczących imprez w regionie (w sumie można było wybrać trzy, szeregując je zgodnie z hierarchią ważności) pozwoliło na wyłonienie imprez, które zdaniem mieszkańców województwa śląskiego mogą stanowić podstawę promocji kulturalnej regionu.

Tabela 14. Która z imprez jest najbardziej znacząca dla kultury województwa śląskiego? (trzy wskazania)

	I wskazanie		II wskazanie		III wskazanie		Ogółem	
	Frekwencja [os.]	Udział w próbie [%]	Frekwencja [os.]	Udział w próbie [%]	Frekwencja [os.]	Udział w próbie [%]	Frekwencja [os.]	Udział w próbie [%]
Tydzień Kultury Beskidzkiej	412	21,2	224	15,1	156	15,1	792	31,6
Rawa Blues Festiwal	211	10,9	208	14,1	142	13,8	561	22,4
Festiwal im. Ryśka Riedla	162	8,3	156	10,5	66	6,4	384	15,3
Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalek „Katowice-Dzieciom”	153	7,9	139	9,4	49	4,8	341	13,6
„Mayday”	134	6,9	70	4,7	43	4,2	247	9,8
Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej Gaude Mater	115	5,9	89	6	106	10,3	310	12,4
Festiwal Muzyki Celtyckiej	84	4,3	31	2,1	32	3,1	147	5,8
Off Festival	67	3,4	71	4,8	42	4,1	180	7,2
Gliwickie Spotkania Teatralne	63	3,2	61	4,1	30	2,9	154	6,1
Teatromania	57	2,9	46	3,1	22	2,1	125	5
Katowicki Karnawał Komedii	54	2,8	37	2,5	25	2,4	116	4,6
Wakacyjne Kadry	52	2,7	18	1,2	16	1,6	86	3,4
Festiwal Filmów Kultowych	49	2,5	30	2	26	2,5	105	4,2

Analiza potrzeb kulturalnych mieszkańców województwa śląskiego. Raport z badań

Międzynarodowy Konkurs Dyrygencki im. G. Fitelberga	48	2,5	22	1,5	12	1,2	82	3,2
Metalmania	33	1,7	26	1,8	44	4,3	103	4,1
Ogólnopolski Festiwal Sztuki Reżyserskiej „Interpretacje”	31	1,6	23	1,6	16	1,6	70	2,8
Letni Ogród Teatralny	29	1,5	34	2,3	19	1,8	82	3,2
Festiwal Sztuki Filmowej "Celuloid, Człowiek, Cyfra"	28	1,4	7	0,5	6	0,6	41	1,6
Międzynarodowy Studencki Festiwal Folklorystyczny	27	1,4	24	1,6	29	2,8	80	3,2
Lotos Jazz Festival - Bielska Zadymka Jazzowa	26	1,3	24	1,6	18	1,7	68	2,7
Międzynarodowy Festiwal Teatrów „A Part”	20	1	17	1,1	16	1,6	53	2,1
Przegląd Filmowy „Kino Na Granicy”	17	0,9	13	0,9	17	1,6	47	1,8
Śląski Festiwal Jazzowy	14	0,7	21	1,4	23	2,2	58	2,3
Biennale Plakatu Polskiego	13	0,7	13	0,9	9	0,9	35	1,4
Tauron Nowa Muzyka	13	0,7	14	0,9	7	0,7	34	1,3
Górnośląski Festiwal Sztuki Kameralnej „Ars Cameralis”	11	0,6	15	1	17	1,6	43	1,7
Konferencja i Festiwal Sztuki Tanecznej	8	0,4	20	1,4	23	2,2	51	2,0
Cykl Jazz Raz Po Raz	7	0,4	5	0,3	3	0,3	15	0,6
Festiwal Jazz i okolice	5	0,3	21	1,4	17	1,6	43	1,7

Za najbardziej znaczącą imprezę dla kultury województwa śląskiego jego mieszkańcy uznali Tydzień Kultury Beskidzkiej (udział pierwszego wskazania w ogólnej liczbie odpowiedzi wyniósł 21,2%). **W następnej kolejności wskazano dwa festiwale muzyczne: Rawa Blues Festiwal (10,9%) i Festiwal im. Ryśka Riedla (8,3%).** Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalek „Katowice-Dzieciom” został doceniony przez 7,9% respondentów (4 miejsce), a na piątym miejscu „Mayday” (6,9%). Wysoko na liście uplasował się Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej Gaude Mater w Częstochowie (5,9%).

Podkreślić należy, iż większość najbardziej znaczących imprez, to festiwale muzyczne – (pamiętajmy: muzyka znajduje się na pierwszym miejscu jeśli chodzi o popularność poszczególnych dziedzin kultury wśród mieszkańców podregionów województwa śląskiego). Zwraca uwagę fakt, że Tydzień Kultury Beskidzkiej ma znacznie wyższe oceny, niż kolejne ze wskazywanych wydarzeń – Rawa Blues Festiwal. Różnica wynosi aż 10,3%. Postrzeganie Tygodnia Kultury Beskidzkiej jako najbardziej znaczącej imprezy regionu śląskiego jest zaskakujące. Jej charakter nie jest zgodny z tradycyjnym, często powierzchownym, postrzeganiem Śląska. Dodatkowo, impreza zlokalizowana jest poza głównymi ośrodkami miejskimi województwa. Z jednej strony, ten wybór świadczy o poziomie artystycznym tego wydarzenia i zainteresowaniu, jakie mu towarzyszy, ale z drugiej strony dowodzi tego, że jeden z najbogatszych regionów Polski ciągle nie doczekał się imprezy kulturalnej, która w całym kraju identyfikowana byłaby jednoznacznie z województwem śląskim i zarazem cieszyła się dużym uznaniem jego mieszkańców.

Można przypuszczać, że większość mieszkańców Polski, w przypadku podania tylko nazwy Tydzień Kultury Beskidzkiej, nie skojarzy jej w ogóle z województwem śląskim. Nie zmienia to faktu, iż to bardzo ciekawe wydarzenie zdecydowanie dominuje nad innymi imprezami realizowanymi w województwie śląskim.

Biorąc pod uwagę odpowiedzi na pytanie o najbardziej znaczące imprezy oraz subregion, w którym mieszkają badani, to Tydzień Kultury Beskidzkiej jest najważniejszym wydarzeniem w województwie śląskim dla mieszkańców podregionu bielskiego (85,4% wskazań) oraz gliwickiego (40%). Podobnie często wybierane przez mieszkańców podregionu gliwickiego wydarzenie kulturalne to Gliwickie Spotkania Teatralne.

Rawa Blues Festiwal cieszy się największym zainteresowaniem wśród osób zamieszkujących podregion katowicki (jest najczęściej przez nich wybierana jako najbardziej znacząca). Jest to

również impreza, na którą najczęściej wybierają się respondenci podregionu katowickiego (12,6%) zaraz obok Tygodnia Kultury Beskidzkiej (12,1%). Z kolei, co nie jest dużym zaskoczeniem, Festiwal im. Ryśka Riedla jest najbardziej znaczącą imprezą w województwie śląskim przede wszystkim dla badanych pochodzących z podregionu tyskiego (45,2% osób z całości, wskazujących na ten festiwal), a także imprezą, w której mieszkańcy tego podregionu najchętniej uczestniczą (17,3%). Z kolei Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalek „Katowice-Dzieciom” jest najbardziej znaczącą imprezą według mieszkańców podregionu sosnowieckiego (24,5%), którzy chętnie wybierają się również na Festiwal Muzyki Celtyckiej w Będzinie (10,6%) oraz Tydzień Kultury Beskidzkiej (8,5%).

Odnosnie mieszkańców podregionu częstochowskiego nie powinno dziwić, że wybór Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Sakralnej Gaude Mater w Częstochowie został dokonany przez 43% mieszkańców tego podregionu (w tym też festiwalu najchętniej uczestniczą – 28,7%). Z kolei mieszkańcy podregionu bytomskiego najczęściej wybierali Teatromanię w Bytomiu (20,2%) oraz Rawę Blues Festiwal (18%) – (również najchętniej w nich uczestniczą). Mieszkańcy podregionu rybnickiego preferują Tydzień Kultury Beskidzkiej (12%) oraz Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalek „Katowice-Dzieciom” (11,4%), chociaż lubią także pojechać na „Mayday”.

Warto również wspomnieć o imprezach najrzadziej wskazywanych jako istotne dla kultury regionu śląskiego. Po pierwsze, należą do nich wszelkiego rodzaju imprezy jazzowe, na przykład LOTOS Jazz Festival – Bielska Zadymka Jazzowa (nawiasem mówiąc impreza ta została uznana za najlepszy festiwal 2009 roku przez czytelników Jazz Forum). Pomimo tego, że dzięki temu wyróżnieniu miasto Bielsko-Biała można by uznać za stolicę polskiego jazzu, wskazania były niewielkie (2,7% ogólnej liczby wskazań). Wskazać tu można również Śląski Festiwal Jazzowy - 2,3%, Cykl Jazz Raz Po Raz - 0,6%, Festiwal Jazz i okolice - 1,7%. Wydarzenia kultury wysoko oceniane ze względu na ich wartość artystyczną, są wskazywane rzadko: Biennale Plakatu Polskiego w Katowicach (1,4% ogólnej liczby wskazań), Górnośląski Festiwal Sztuki Kameralnej „Ars Cameralis” (1,7%), Konferencja i Festiwal Sztuki Tanecznej – (2,0%).

Te ostatnie uwagi oparte na wynikach badań ankietowych, wyznaczają bardzo poważne zadanie dla instytucji kreujących politykę regionalną w dziedzinie kultury. Należy je również traktować jako swego rodzaju wyrzut sumienia dla organizatorów

przedsięwzięć kulturalnych, na których ciąży obowiązek szerokiej promocji wydarzeń o randze daleko wykraczającej poza granice województwa. Brak współpracy instytucji umocowanych do kreowania polityki kulturalnej z (najczęściej komercyjnymi) operatorami wydarzeń kulturalnych jest tutaj chyba najpoważniejszym problemem.

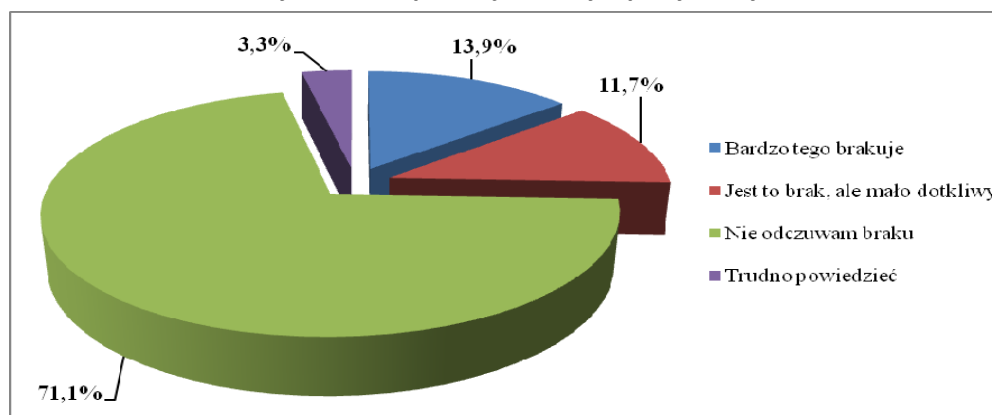
3.5 Ocena wyposażenia regionu w infrastrukturę kultury

Ocena poziomu zaspokojenia potrzeb kulturalnych mieszkańców województwa śląskiego związana jest również bezpośrednio z dostępem do infrastruktury kultury, czy też infrastruktury służącej do zaspakajania potrzeb w obszarze czasu wolnego. Poniżej zaprezentowano opinie mieszkańców województwa śląskiego oraz poszczególnych subregionów na temat dostępności niektórych obiektów infrastruktury kulturalnej i okoła kulturalnej. Generalnie można powiedzieć, że mieszkańcy województwa na ogół nie odczuwają braków w wyposażeniu w tego typu infrastrukturę.

3.5.1 Kluby, puby

W zakresie infrastruktury klubowej zdecydowana większość mieszkańców Śląska wskazuje, iż nie odczuwa braku tego typu obiektów (71,7%). Jednocześnie 13,8% wskazuje na brak tego typu infrastruktury, a 11,7% zauważa ten brak, ale nie jest on dla nich dotkliwy. Ogólny poziom wyposażenia regionu w takie obiekty ocenić należy zatem jako w zupełności wystarczający.

Wykres 24. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej obiekty – puby kluby

Braki w zakresie klubów czy pubów wskazywano najczęściej w subregionie częstochowskim (34%), sosnowieckim (33,4%) i tyskim (32,3%), przy czym w tym ostatnim, brak tego typu lokali jest najbardziej odczuwalny (26,4%). Brak obiektów o tym charakterze nie jest odczuwany w podregionie bytomskim (82,7%), a także w bielskim (76,5%), katowickim (76,5%) i gliwickim (73,2%).

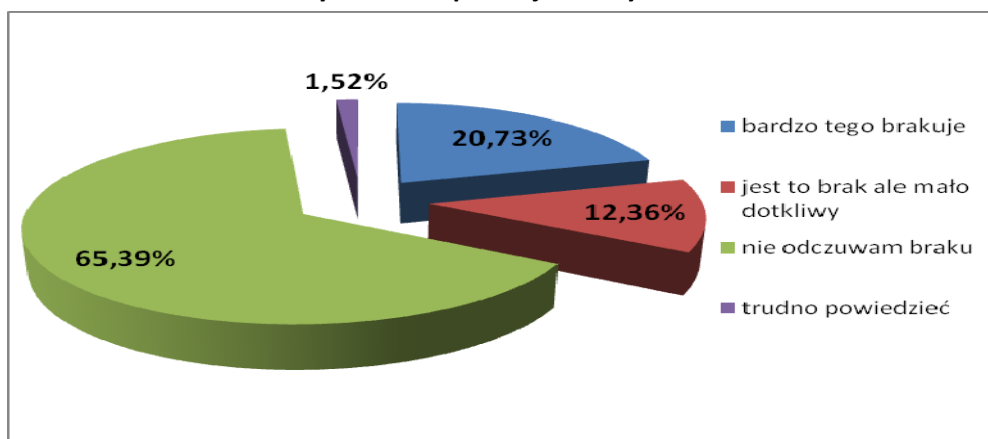
Tabela 15. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej objekty? kluby, puby

	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
Bardzo tego brakuje	12,6%	4,8%	16,5%	10,4%	9,5%	12,6%	20,7%	26,4%
Jest to brak ale mało dotkliwy	8,6%	11,7%	17,5%	12,6%	11,2%	12,3%	12,7%	5,8%
Nie odczuwam braku	76,8%	82,7%	62,1%	73,2%	76,5%	70,1%	62,0%	64,9%
Trudno powiedzieć	2,0%	0,8%	3,9%	3,7%	2,9%	5,0%	4,7%	2,9%

3.5.2 Kina

W zakresie wyposażenia w kina 65,4% mieszkańców regionu nie zauważa braku tego typu instytucji. Jednocześnie dla 20,7% osób zauważalny jest ich dotkliwy brak (dodatkowo 12,4% respondentów identyfikuje brak tej infrastruktury, lecz nie określa go jako „dotkliwy”). W sumie pokazuje to niewystarczające wyposażenie regionu w tego typu objekty, blisko 1/3 mieszkańców wskazuje braki w zakresie dostępności kin. Są one, jak można przypuszczać, rozwiązywane poprzez podróż do dużych ośrodków miejskich, oferujących szeroką ofertę kin (kinopleksów) – także w centrach handlowych. Należy też założyć, że część mieszkańców po prostu rezygnuje z korzystania z tego segmentu oferty.

Wykres 25. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej obiekty? Kina

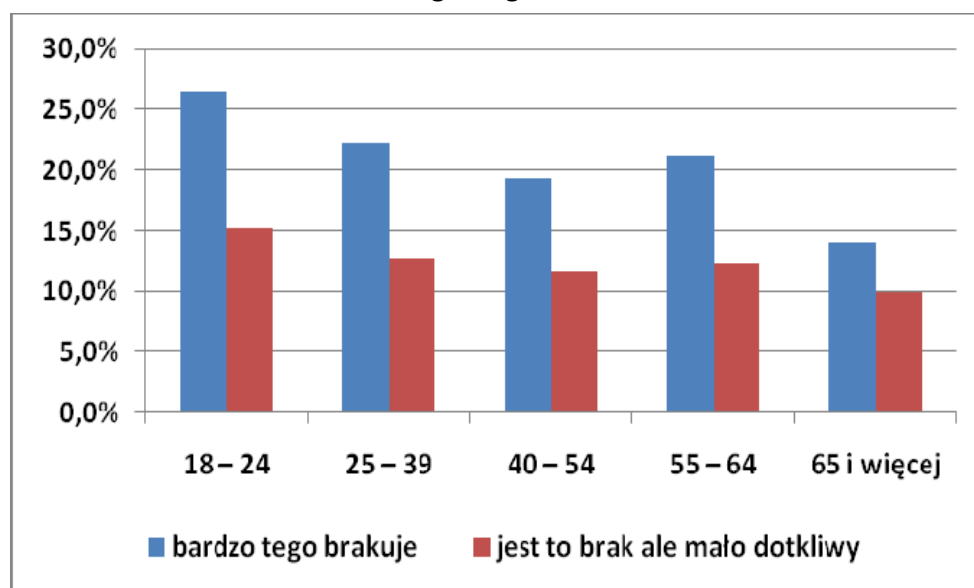
W poszczególnych subregionach stopień nasycenia i dostępności omawianej infrastruktury kształtuje się na bardzo zróżnicowanym poziomie. Brak kin najczęściej wskazywany był w subregionie sosnowieckim (łącznie wskazanie „bardzo tego brakuje” i „jest to brak, ale mało dotkliwy” to w sumie 54,8%), tyskim (40,4%) i bytomskim (40%). Wysoki poziom nasycenia tego typu obiektami odnotowano natomiast w podregionie gliwickim (77,7%), katowickim (75,9%) i bielskim (73,7%).

Tabela 16. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej obiekty? kina

	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
Bardzo tego brakuje	16,3%	19,0%	12,9%	13,4%	10,9%	16,7%	43,2%	34,6%
Jest to brak, ale mało dotkliwy	8,9%	21,0%	17,8%	7,1%	12,4%	14,1%	11,6%	5,8%
Nie odczuwam braku	73,6%	59,3%	68,5%	77,7%	75,9%	65,4%	43,2%	59,1%
Trudno powiedzieć	1,1%	0,8%	0,7%	1,9%	0,7%	3,8%	2,1%	0,5%

Jak pokazuje powyższa tabela, na terenie województwa śląskiego jest kilka podregionów charakteryzujących się niezaspokojonymi potrzebami w tym obszarze. Jak można przypuszczać potrzeba ta, ze względu na jej w znacznym stopniu rynkowy charakter, będzie mogła być zaspokojona wyłącznie poprzez podróże do dużych ośrodków miejskich, posiadających na swoim terenie zwykle nawet kilka kin wyposażonych nawet w kilkanaście sal.

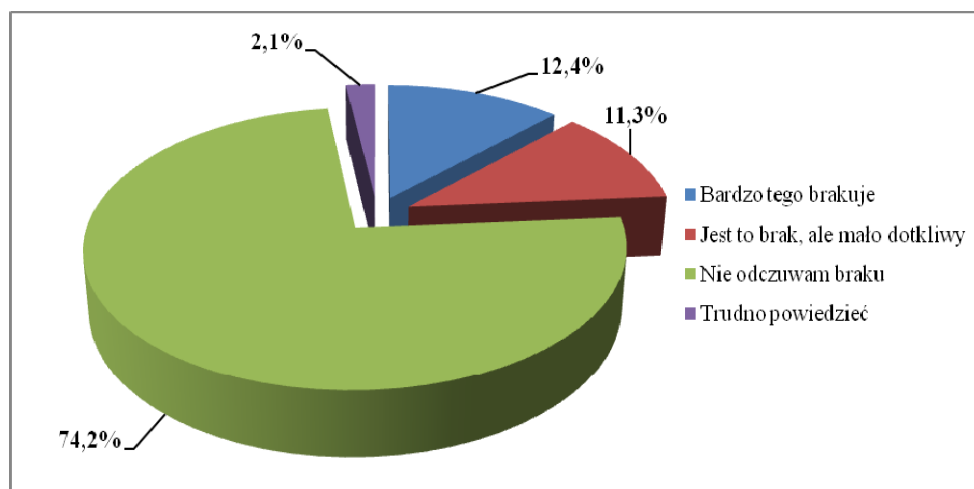
Wykres 26. Odczucie braku kin w wyposażeniu miast województwa śląskiego według kategorii wieku

3.5.3 Kawiarnie, restauracje

Liczba funkcjonujących w regionie restauracji i kawiarni jest oceniana przez mieszkańców województwa jako wystarczająca, a w każdym razie 74,2% nie odczuwa ich braku. W sumie zaledwie 23,7% mieszkańców diagnozuje braki w tym zakresie, przy czym dla 11,3% są one mało dotkliwe.

Wykres 27. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej obiekty? kawiarnie, restauracje

Szczególne braki w zakresie funkcjonujących kawiarni i restauracji w poszczególnych subregionach odnotowano w podregionie sosnowieckim (31% – bez względu na dotkliwość tego stanu rzeczy). Zaskakuje tu również wysokość tego wskaźnika dla subregionu bielskiego (16,6%) – obszaru turystycznego, w porównaniu z innym podregionami stosunkowo dobrze wyposażonymi w tego typu infrastrukturę. Brak tego typu obiektów nie jest odczuwalny w subregionie katowickim (82%) oraz bytomskim (81,9%). Przypuszczać można, iż w obydwu przypadkach poziom wskazań wynika z różnych przyczyn. W wypadku stolicy regionu poziom nasycenia kawiarniami czy restauracjami jest wysoki, a w podregionie nie odczuwanie braku tych obiektów związane jest, jak można przypuszczać, na podstawie deklaracji dotyczących statusu majątkowego, z brakiem wystarczających środków finansowych pozwalających na korzystanie z ich oferty.

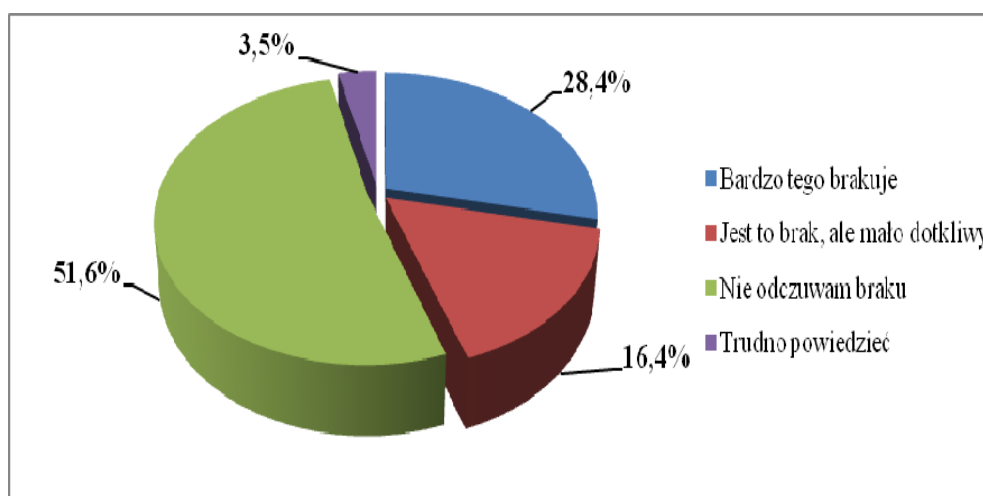
Tabela 17. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej obiekty? kawiarnie, restauracje

	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochoowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
Bardzo tego brakuje	16,6%	4,4%	8,5%	9,7%	8,0%	15,0%	17,6%	18,8%
Jest to brak ale mało dotkliwy	11,2%	13,3%	15,5%	10,4%	8,8%	9,7%	13,4%	8,7%
Nie odczuwam braku	69,9%	81,9%	73,6%	77,7%	82,0%	73,0%	65,9%	70,2%
Trudno powiedzieć	2,3%	0,4%	2,5%	2,2%	1,2%	2,3%	3,1%	2,4%

3.5.4 Teatry, sale koncertowe

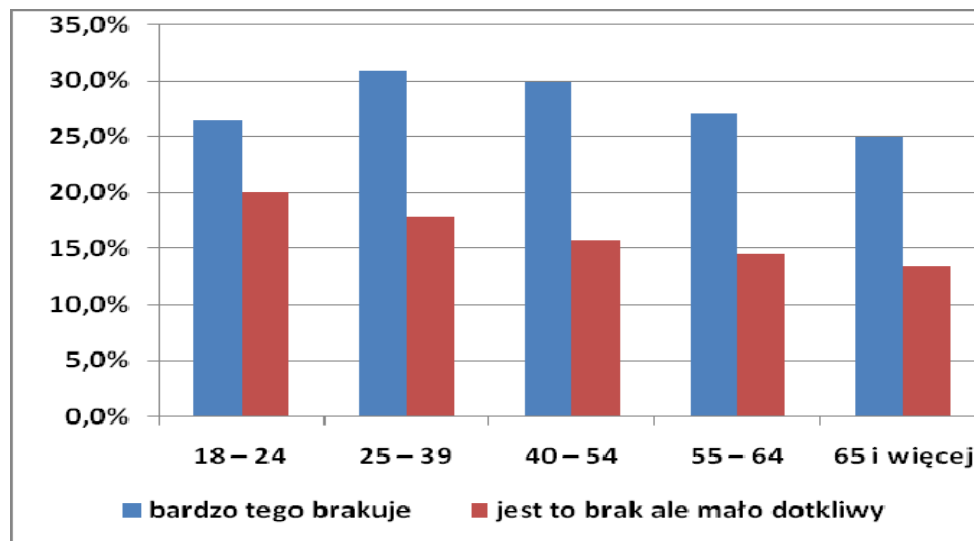
Wyposażenie regionu w sale koncertowe, teatry oceniane jest przez ponad połowę mieszkańców jako wystarczające – nie odczuwają w tym zakresie braków (51,6%). Jednocześnie 28,4% odczuwa jego brak i charakteryzuje go jako ważny dla nich, a więc taki który utrudnia im uczestnictwo w imprezach organizowanych w tych obiektach. Z kolei 16,4% dostrzega braki w tym zakresie, ale nie jest on dla nich istotny.

Wykres 28. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej obiekty? teatry, sale koncertowe

Braki w omawianym typie infrastruktury kulturalnej są widoczne przede wszystkim w subregionie sosnowieckim (łącznie udział wskazań „bardzo tego brakuje” i „jest to brak ale mało dotkliwy” wynosi 52,4%) i częstochowskim (analogicznie 50,2%). Najniższy odsetek w tym zakresie odnotowano w podregionie bielskim (łącznie 31,5%). W subregionie tyskim braki w zakresie tego typu obiektów są najbardziej odczuwalne, na co wskazało 39,4%.

Wykres 29. Odczucie braku teatrów i sal koncertowych w wyposażeniu miast województwa śląskiego według kategorii wieku

Niewiele lepiej sytuację ocenili mieszkańcy podregionu sosnowieckiego (37,2%) i, co zaskakuje, katowickiego (30,6%). Wyposażenie Katowic w infrastrukturę, w porównaniu do innych ośrodków miejskich, prezentuje się lepiej. Można przypuszczać, iż z tych obiektów korzystają mieszkańcy całego województwa. Generalnie stwierdzić należy, iż poza subregionem bielskim, wyraźnie odczuwalny jest brak sal teatralnych czy koncertowych.

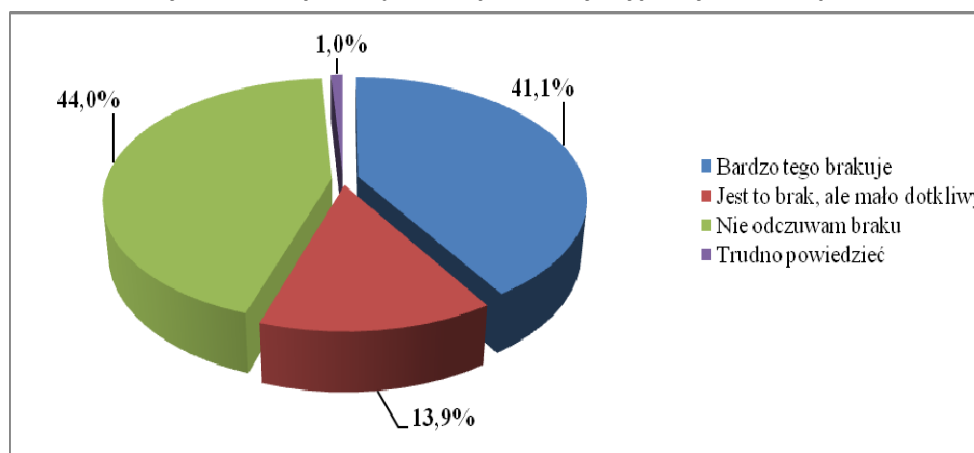
Tabela 18. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej obiekty? teatry, sale koncertowe

	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochoowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
Bardzo tego brakuje	18,9%	25,0%	25,3%	21,6%	30,6%	29,3%	37,2%	39,4%
Jest to brak, ale mało dotkliwy	12,6%	23,4%	24,9%	18,6%	14,8%	15,2%	15,2%	7,7%
Nie odczuwam braku	61,6%	50,4%	47,4%	55,8%	53,4%	53,1%	42,4%	48,1%
Trudno powiedzieć	6,9%	1,2%	2,5%	4,1%	1,2%	2,3%	5,2%	4,8%

3.5.5 Tereny wypoczynkowe – parki

W odniesieniu do terenów wypoczynkowych (parków) oraz poczucia niedostatku takich przestrzeni, zdania respondentów są mocno podzielone. Ponad połowa twierdzi, że jest ich niewystarczająca ilość, z czego 41,1% uważa, że bardzo brakuje parków, a 13,9% twierdzi, że owszem jest ich za mało, ale ta absencja jest mało dotkliwa. Mniejsza część badanych stwierdza, że nie odczuwa braku w wyposażeniu miasta w tereny wypoczynkowe.

Wykres 30. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej obiekty? tereny wypoczynkowe – parki

Braki w charakteryzowanym rodzaju infrastruktury są widoczne przede wszystkim w subregionie sosnowieckim (łącznie udział wskazań „bardzo tego brakuje” i „jest to brak ale mało dotkliwy” wynosi 70,3%) i gliwickim (analogicznie 62,7%) oraz częstochowskim (analogicznie 62,9% – z czego co czwarta osoba uważa, że brak ten jest mało dotkliwy). Najniższy odsetek w tym zakresie odnotowano w podregionie bytomskim (łącznie 46%). W podregionie bytomskim najwyższy odsetek badanych (53,6%) wskazał, że nie odczuwa braku w wyposażeniu w tego typu infrastrukturę kulturalną – podobnie wysoki odsetek respondentów, zgadzających się z tym stwierdzeniem, zamieszkuje podregion katowicki (52,4%). Stopień poczucia braku tej infrastruktury kulturalnej w dużej mierze zależy od wyposażenia miast województwa śląskiego w wyżej wspomniany obiekt. Zdaniem większości badanych w województwie śląskim brakuje parków, pomimo tego, iż na tym obszarze jest wiele terenów zieleni. Prawdopodobnie nie spełniają one potrzeb indagowanych.

Tabela 19. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej objekty? tereny wypoczynkowe – parki

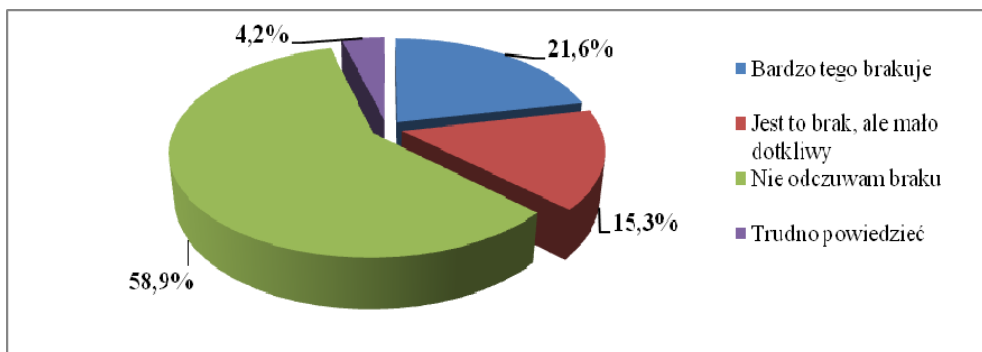
	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
Bardzo tego brakuje	35,8%	34,3%	36,0%	51,9%	34,7%	37,0%	56,3%	42,3%
Jest to brak, ale mało dotkliwy	12,6%	11,7%	26,9%	10,8%	12,6%	12,9%	14,0%	9,1%
Nie odczuwam braku	49,9%	53,6%	36,4%	36,2%	52,4%	48,1%	28,7%	48,1%
Trudno powiedzieć	1,7%	0,4%	0,7%	1,1%	0,2%	2,1%	1,0%	0,5%

3.5.6 Muzea, galerie sztuki

Wyposażenie regionu w sale koncertowe oceniane było przez ponad połowę mieszkańców jako wystarczające, gdyż nie odczuwali w tym zakresie braków (51,6%). Podobnie jest z brakiem muzeów i galerii sztuk - w tej sferze badani są bardziej usatysfakcjonowani (58,9%). W tym obszarze również jest odczuwalny dość silny brak w wyposażeniu

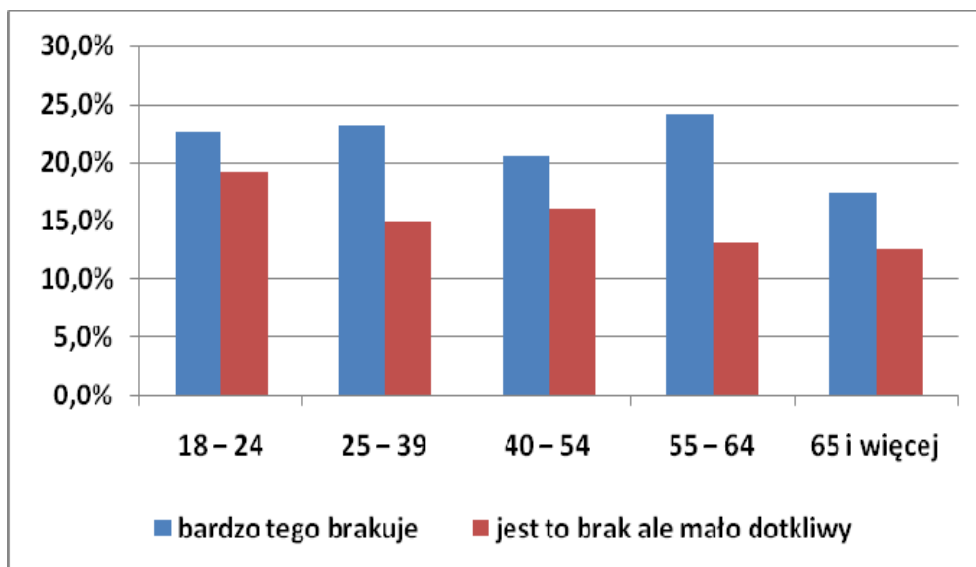
województwa śląskiego w muzea i galerie, gdyż co piątej osobie bardzo tego brakuje, a 15,3% co prawda go odczuwa, ale w mało dotkliwy sposób.

Wykres 31. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej objekty? muzea, galerie sztuki

Braki w omawianym typie infrastruktury kulturalnej – podobnie jak w przypadku sal koncertowych i teatrów – są odczuwalne przede wszystkim w subregionie sosnowieckim (łączy udział wskazań bardzo tego brakuje i jest to brak, ale mało dotkliwy, wynosi 48,3% – z czego dla 33,6% bardzo tego brakuje) i częstochowskim (analogicznie 48,2% – z czego dla 30,6% brak jest mało dotkliwy).

Wykres 32. Odczucie braku muzeów i galerii sztuki w wyposażeniu miast województwa śląskiego według wieku

Najniższy odsetek w tym zakresie odnotowano w podregionie bielskim (łącznie 20,6%). W tym subregionie braki w zakresie tego typu obiektów są najmniej odczuwalne,

na co wskazało 73,4%, niewiele gorzej sytuację ocenili mieszkańcy podregionu bytomskiego (69,8%). Pomijając subregiony częstochowski i sosnowiecki, respondenci nie odczuwają w znaczącej mierze braku w wyposażeniu województwa śląskiego w galerie czy muzea.

Tabela 20. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej objekty? muzea, galerie sztuki

	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
Bardzo tego brakuje	12,0%	12,5%	17,6%	16,7%	26,8%	24,1%	33,6%	24,0%
Jest to brak, ale mało dotkliwy	8,6%	16,5%	30,6%	15,2%	13,4%	15,6%	14,7%	9,1%
Nie odczuwam braku	73,4%	69,8%	49,6%	59,9%	57,7%	57,4%	46,0%	61,5%
Trudno powiedzieć	6,0%	1,2%	2,1%	8,2%	2,2%	2,9%	5,7%	5,3%

4. Promocja

Kolejnym szerokim tematem związanym z kulturą, który został poddany ocenie ankietowanych jest kwestia promocji kultury i wydarzeń kulturalnych w województwie śląskim.

4.1 Znaczenie promocji w opiniach badanych

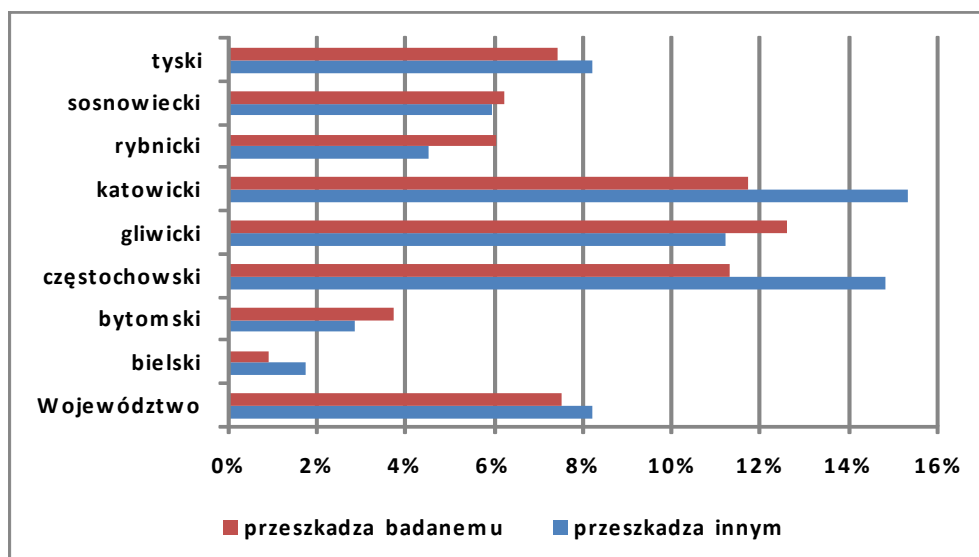
Promocja kultury, wydarzeń kulturalnych i różnorodnych imprez kulturalnych odbierana jest przez osoby poddane badaniom dwójako.

Po pierwsze, **działania promocyjne są źródłem wiedzy o przedsięwzięciach kulturalnych. Brak tych działań postrzegany jest jako jedna z bardziej istotnych przeszkód w uczestnictwie w imprezach kulturalnych.**

Tabela 21. Brak informacji o imprezach jako przeszkoda w uczestnictwie w imprezach kulturalnych według podregionów

Średnia	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochoowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
przeszkadza ludziom w ogóle								
8,2	1,7%	2,8%	14,8%	11,2%	15,3%	4,5%	5,9%	8,2%
przeszkadza osobiście respondentowi								
7,5	0,9%	3,7%	11,3%	12,6%	11,7%	6,0%	6,2%	7,4%

Wykres 33. Brak informacji o imprezach jako przeszkoda w uczestnictwie w imprezach kulturalnych według podregionów

Podregiony, w których szczególnie wielu respondentów wskazuje na brak informacji jako powód nieuczestniczenia w imprezach kulturalnych to katowicki, częstochoowski i gliwicki. Warto zwrócić uwagę, iż w subregionie katowickim odnotowano szczególnie wysoki współczynnik wskazań – 15,3%. Jak można było przypuszczać dostęp do informacji osób zamieszkujących duże ośrodki miejskie powinien być oceniany wyżej niż w przypadku terenów słabiej zurbanizowanych. Tymczasem społeczność właśnie tego subregionu odczuwa znacznie bardziej brak informacji w porównaniu z pozostałymi podregionami.

Po drugie, **działania promocyjne, ich natężenie są przez wielu respondentów postrzegane jako wyznacznik ważności, rangi imprezy kulturalnej.**

Tak więc, z punktu widzenia kształtowania oferty kulturalnej Śląska oraz jej promowania, ważne jest uzyskanie wiedzy na temat tego, co w oczach mieszkańców regionu składa się na znaczenie (rangę) poszczególnych wydarzeń.

W ramach zaproponowanego katalogu odpowiedzi respondenci wskazywali trzy główne kategorie: „uczestniczą w niej znani artyści” (34,4%), „ma ciekawy program artystyczny” (25,8%), „jest szeroko obecna w mediach – w radiu, w telewizji, w prasie” (22,2%). Prezentowane preferencje są stosunkowo jasne. Warto zauważyć, że jako czynniki o niewielkim znaczeniu wskazano przede wszystkim „patronat znanych osobistości” (4,6%) i „angażowanie się w organizację imprezy uznanych instytucji” (4,1%). **Rangę danego wydarzenia w oczach mieszkańców kreują zatem przede wszystkim uczestniczący artyści**

oraz oferowany program. Nie bez znaczenia jest również „obecność” wydarzenia w mediach.

Tabela 22. Co decyduje o tym, że impreza kulturalna jest ważna?

Wyszczególnienie	Frekwencja [os.]	Udział w próbie [%]
Uczestniczą w niej znani artyści	859	34,4
Ma ciekawy program artystyczny	643	25,8
Wszędzie o niej głośno - w radio, w telewizji, w prasie	553	22,2
Przyciągają powszechną uwagę	190	7,6
Patronują jej znane osobistości (politycy, naukowcy, artyści)	114	4,6
W jej organizację angażują się uznane instytucje	103	4,1
Nie wiem	34	1,4

W odniesieniu do poszczególnych podregionów można zauważyć dużą rozpiętość wskazań.

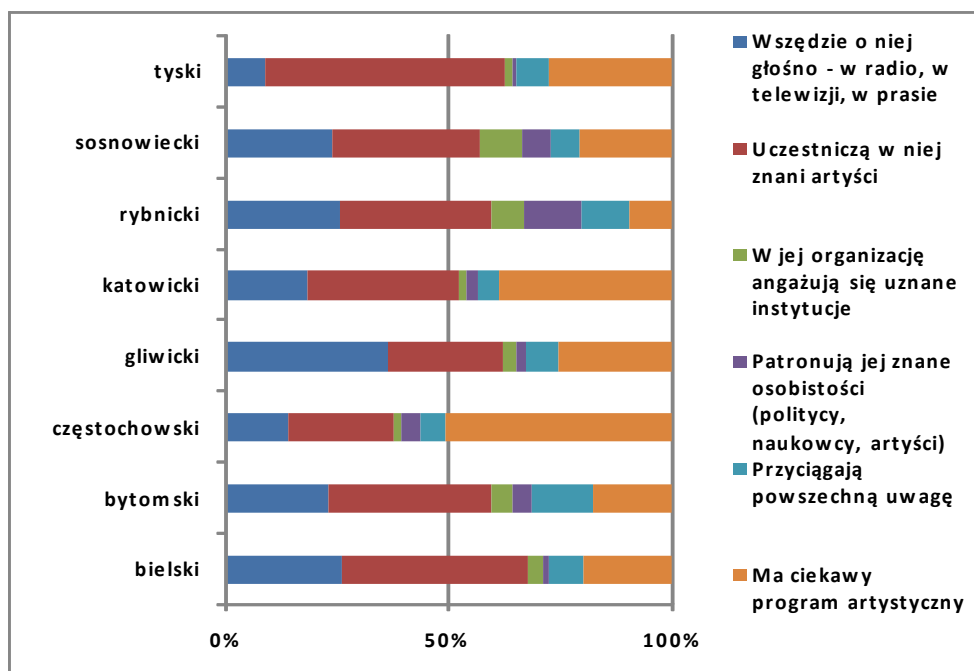
Tabela 23. Co decyduje o tym, że impreza kulturalna jest ważna - subregiony

	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochoowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
Wszędzie o niej głośno - w radio, w telewizji, w prasie	25,9%	23,1%	14,0%	35,7%	18,0%	25,2%	23,8%	8,7%
Uczestniczą w niej znani artyści	41,7%	36,4%	23,2%	25,3%	33,7%	33,7%	32,6%	52,9%
W jej organizację angażują się uznane instytucje	3,2%	4,5%	1,8%	3,0%	1,5%	7,0%	9,1%	1,4%
Patronują jej znane osobistości	1,4%	4,5%	4,2%	1,9%	2,4%	12,9%	6,5%	1,0%

(politycy, naukowcy, artyści)								
Przyciągają powszechną uwagę	7,8%	13,8%	5,6%	7,1%	4,9%	10,6%	6,0%	7,2%
Ma ciekawy program artystyczny	19,5%	17,4%	50,2%	24,9%	37,9%	9,1%	20,5%	26,9 %
Nie wiem	0,6%	0,4%	1,1%	2,2%	1,7%	1,5%	1,6%	1,9%

W szczególności warto tu zwrócić uwagę na bardzo **wysoki udział znaczenia promocji imprez w subregionie gliwickim (35,7%)** oraz jeszcze wyższy, bo wynoszący aż 52,9% odpowiedzi „uczestniczą w niej znani artyści” w podregionie tyskim.

Wykres 34. Co decyduje o wadze imprezy kulturalnej według podregionów

Dla mieszkańców podregionu sosnowieckiego duże znaczenie odgrywa angażowanie się w organizację wydarzenia uznanych instytucji (9,1%), co z kolei nie ma właściwie żadnego znaczenia dla zamieszkujących subregion katowicki (1,5% - może to wynikać z dużej liczby instytucji kultury), częstochowski (1,8%) i tyski (1,4%). W zakresie odpowiedzi „patronują jej

znane osobistości (politycy, naukowcy, artyści)” bardzo wysoki wskaźnik występuje w podregionie rybnickim (12,9%). W tym ostatnim stosunkowo bardzo nisko oceniono znaczenie programu artystycznego (9,1%), zwłaszcza w porównaniu do subregionu częstochowskiego, gdzie ta kategoria ma wysoki odsetek wskazań – 50,2%.

Podkreślić należy, iż te dwa podregiony znacząco różni deklarowany udział w wydarzeniach kulturalnych, jak również ocena dostępności oferty. Podregion rybnicki to obszar wyróżniający się wysokimi wskaźnikami w tym zakresie, natomiast częstochowski cechują najniższe ich wartości w województwie. W subregionie bytomskim aż 13,8% respondentów wybrało odpowiedź „przyciągają powszechną uwagę”. Ocena taka wiąże się, z punktu widzenia oceny innych wskaźników, z niską dostępnością znaczących wydarzeń kulturalnych na tym obszarze.

4.2 Ocena działalności promocyjnej

Ogólnie rzecz biorąc badani twierdzą, że media w wystarczającym stopniu informują o aktualnie odbywających się imprezach, przy czym przeważają oceny średnio zadowolonych (49,7%). Jednocześnie odsetek osób oceniających jakość ich pracy jako dobrą i bardzo dobrą to w sumie 37%. Oceny krytyczne, czyli źle (12,1%) i bardzo źle (1,2%), stanowią łącznie niewielki udział w ogólnej liczbie odpowiedzi.

Wykres 35. Czy media w wystarczającym stopniu informują o odbywających się aktualnie imprezach kulturalnych?

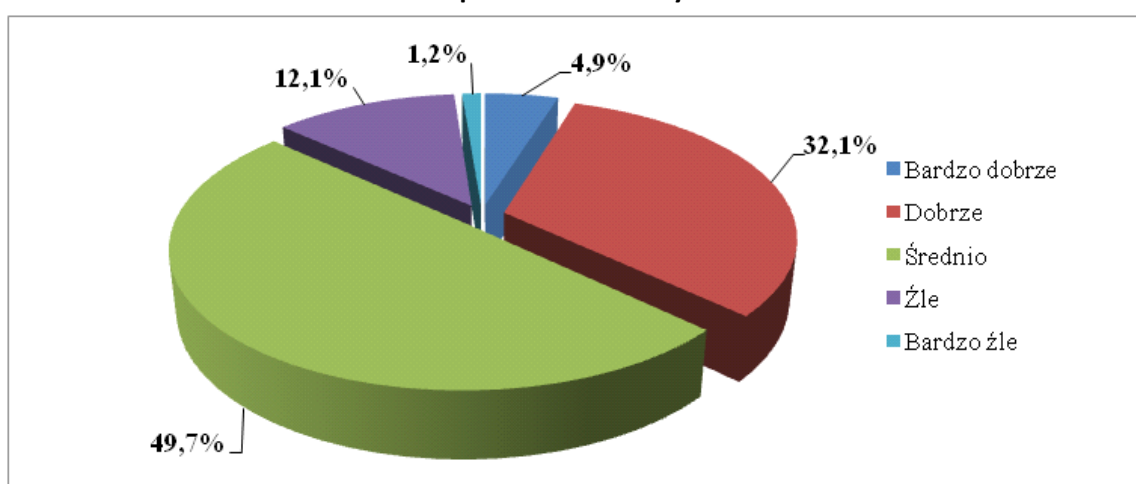
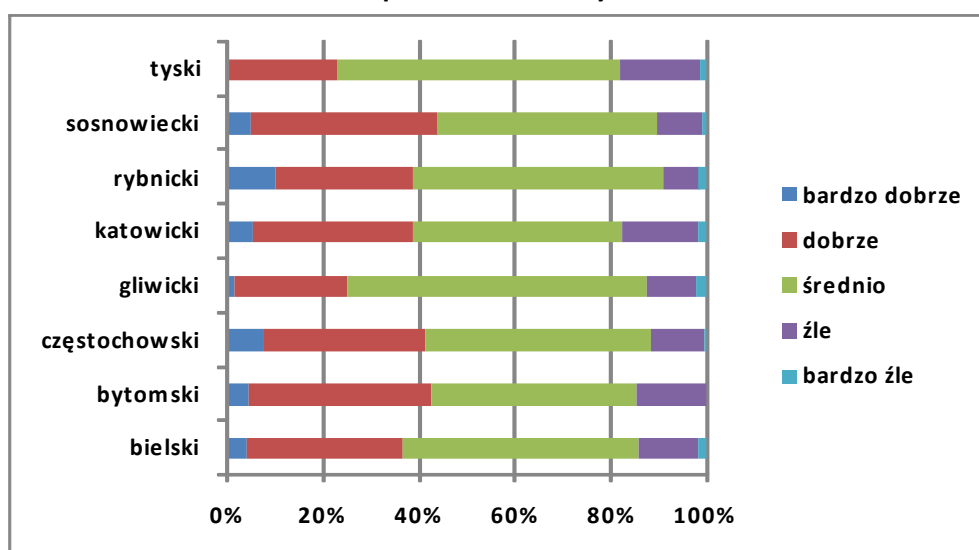

Tabela 24. Czy media w wystarczającym stopniu informują o odbywających się aktualnie imprezach kulturalnych? – subregiony

	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochoowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
Bardzo dobrze	3,7%	4,4%	7,1%	1,5%	5,1%	9,7%	4,9%	0,0%
Dobrze	32,7%	37,9%	34,0%	23,4%	33,6%	29,1%	38,7%	22,6%
Średnio	49,6%	43,1%	47,5%	62,5%	43,8%	52,1%	46,0%	59,1%
Źle	12,3%	14,5%	11,0%	10,4%	15,8%	7,6%	9,6%	16,8%
Bardzo źle	1,7%	0,0%	0,4%	2,2%	1,7%	1,5%	0,8%	1,4%

Wykres 36. Czy media w wystarczającym stopniu informują o odbywających się aktualnie imprezach kulturalnych?

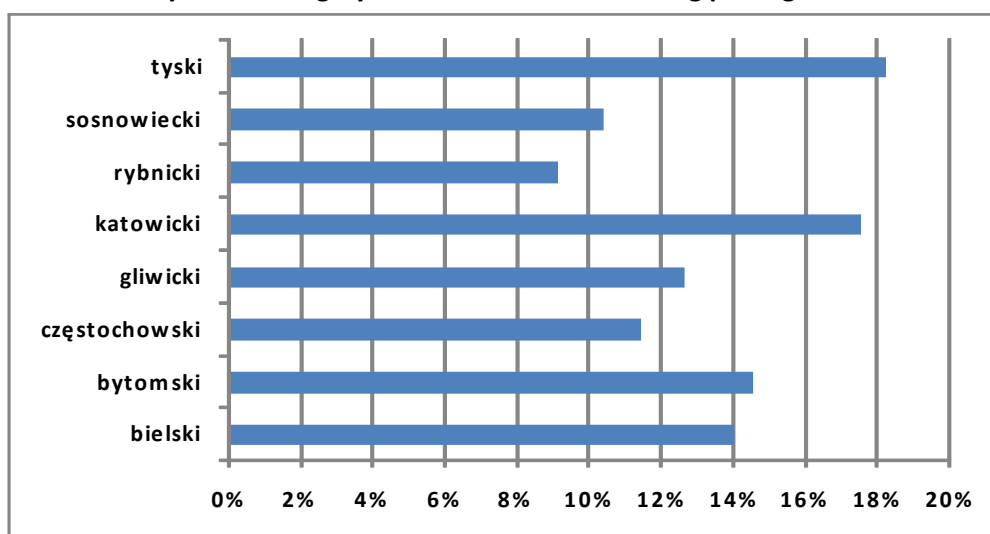
Najwyższą ocenę pracy mediów w zakresie informowania o odbywających się imprezach (odpowiedzi „bardzo dobrze” i „dobrze”) odnotowano w subregionie sosnowieckim (43,6%), bytomskim (42,3%) i częstochoowskim (41,1%). Podkreślić należy, iż w przypadku subregionu tyskiego żaden z respondentów nie wskazał oceny bardzo dobrze. Jeśli rozpatrywać ocenę mediów tylko na poziomie ocen pozytywna i negatywna, to najwyższej doceniana jest ich praca w zakresie informowania o bieżących wydarzeniach w podregionie rybnickim (90,9%)

i sosnowieckim (89,6%). Jednocześnie zauważyć należy, iż we wszystkich podregionach oceny przekraczają 80% (najniższe odnotowano w tuskim – 81,7%).

Pozytywne oceny mediów nie są jednak powiązane z wykorzystywaniem ich w poszukiwaniu informacji o wydarzeniach kulturalnych w części subregionów.

Najbardziej krytyczni wobec działalności promocyjno-informacyjnej mediów są mieszkańcy podregionu tuskiego i katowickiego.

Wykres 37. Negatywna ocena mediów według podregionów

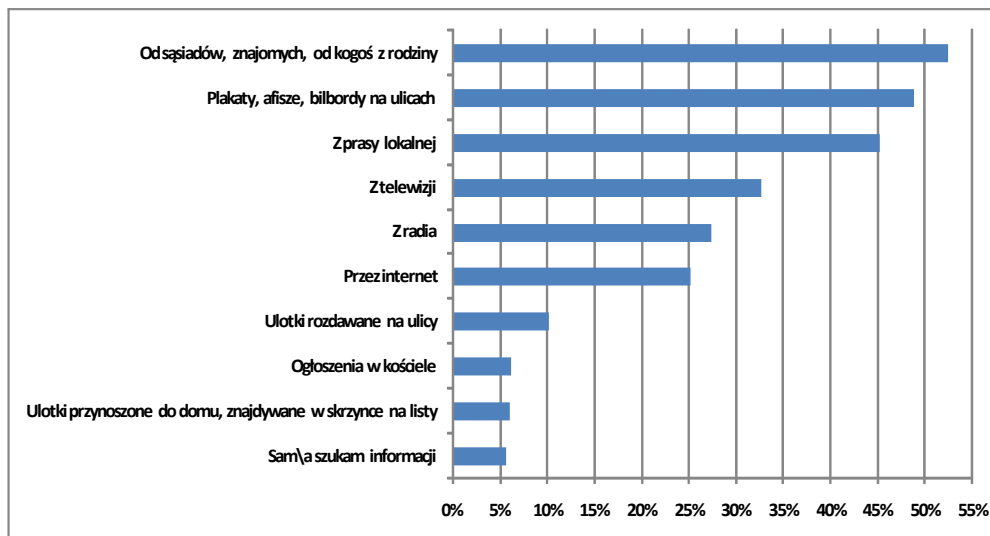
4.3 Źródła wiedzy o wydarzeniach kulturalnych

Z punktu widzenia kształtowania promocji kultury w województwie śląskim, konieczne jest określenie źródeł, z których mieszkańcy czerpią informacje i wiedzę o wydarzeniach kulturalnych w regionie.

Tabela 25. W jaki sposób najczęściej dowiaduje się Pan\ Pani o interesujących imprezach kulturalnych? (maksymalnie trzy wskazania)

	I wybór		II wybór		III wybór		Ogółem	
	Frekwencja [os.]	Udział w próbie [%]	Frekwencja [os.]	Udział w próbie [%]	Frekwencja [os.]	Udział w próbie [%]	Frekwencja [os.]	Udział w próbie [%]
Z prasy lokalnej	635	25,5	263	11,7	231	13,3	1129	45,16
Od sąsiadów, znajomych, od kogoś z rodziny	682	27,3	437	19,4	193	11,1	1312	52,48
Z radia	182	7,3	317	14	184	10,6	683	27,32
Z telewizji	284	11,4	308	13,6	224	12,9	816	32,64
Sam\ a szukam informacji	45	1,8	60	2,7	36	2,1	141	5,64
Plakaty, afisze, bilbordy na ulicach	325	13	552	24,5	343	19,7	1220	48,8
Ogłoszenia w kościele	39	1,6	54	2,4	61	3,5	154	6,16
Przez internet	252	10,1	151	6,7	228	13,1	631	25,24
Ulotki rozdawane na ulicy	29	1,2	71	3,1	155	8,9	255	10,2
Ulotki przynoszone do domu, znajduwane w skrzynce na listy	21	0,8	44	1,9	86	4,9	151	6,04

Wykres 38. Źródła wiedzy o wydarzeniach kulturalnych

Badani najczęściej (52,5% wskazań) uzyskują informacje o ciekawych wydarzeniach z życia kulturalnego od sąsiadów, znajomych, albo od członków rodziny. Podobnie, praktycznie co druga osoba (48,8%) dowiaduje się o imprezach z plakatów, afiszy i bilbordów na ulicach. Ponad 45% ankietowanych czerpie swą wiedzę o wydarzeniach kulturalnych z prasy lokalnej. Co trzecia osoba (32,6%) znajduje informacje o ciekawych imprezach w telewizji. Rzadziej jako źródło informacji o wydarzeniach kulturalnych mieszkańcy województwa śląskiego dowiadują się z radia (27,3%). Może zaskakiwać, że zaledwie co czwarta osoba znajduje informacje w internecie, ale jak można przypuszczać medium to będzie odgrywało coraz większe znaczenie. Około 10% uczestników badania wskazało na ulotki rozdawane na ulicy jako źródło informacji o wydarzeniach kulturalnych. Najrzadziej o wydarzeniach kulturalnych mieszkańcy województwa dowiadują się z ogłoszeń w kościele (6,2%) oraz ulotek przynoszonych do domu lub pozostawianych w skrzynkach pocztowych (6%).

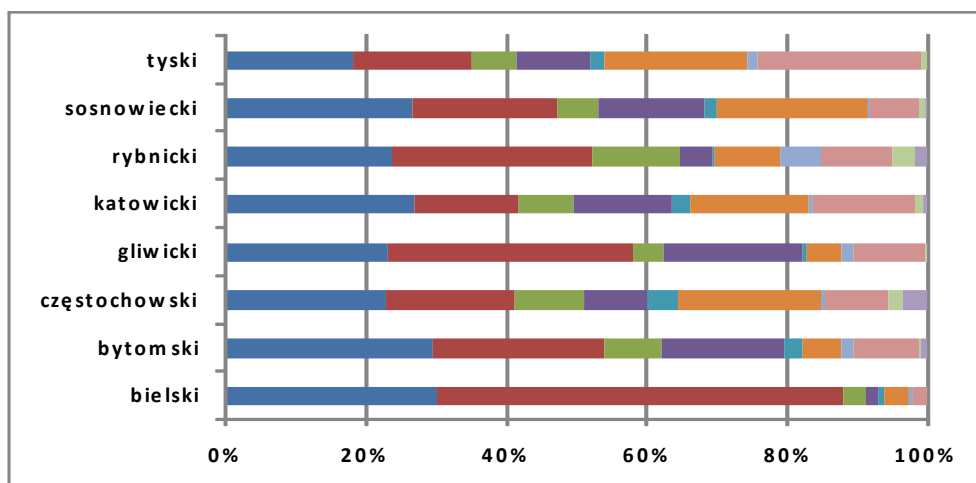
W poszczególnych subregionach mieszkańcy województwa śląskiego różnią się pod kątem wykorzystywanych źródeł informacji o wydarzeniach kulturalnych. Można przypuszczać, że kluczowe znaczenie w zakresie metod poszukiwania tych wiadomości ma przede wszystkim poziom zurbanizowania poszczególnych podregionów, poziom organizacji lokalnych społeczności, ich integracja itp.

Tabela 26. W jaki sposób najczęściej dowiaduje się Pan\ Pani o interesujących imprezach kulturalnych?

Wyszczególnienie	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
Z prasy lokalnej	30,1%	29,4%	22,7%	23,0%	26,8%	23,5%	26,7%	18,0%
Od sąsiadów, znajomych, od kogoś z rodziny	57,9%	24,6%	18,5%	34,9%	14,9%	28,5%	20,5%	17,0%
Z radia	3,2%	8,1%	9,8%	4,5%	7,8%	12,6%	6,0%	6,3%
Z telewizji	2,0%	17,3%	9,1%	19,7%	14,1%	4,7%	15,3%	10,7%
Sam\ a szukam informacji	0,9%	2,8%	4,2%	0,7%	2,4%	0,3%	1,6%	1,9%
Plakaty, afisze, billboardy na ulicach	3,4%	5,6%	20,6%	4,8%	17,1%	9,4%	21,5%	20,4%
Ogłoszenia w kościele	0,6%	1,6%	0,3%	1,9%	0,5%	5,9%	0,5%	1,5%
Przez internet	2,0%	9,3%	9,1%	10,0%	14,6%	10,0%	7,0%	23,3%
Ulotki rozdawane na ulicy	0,0%	0,4%	2,1%	0,4%	1,2%	3,2%	0,8%	1,0%
Ulotki przynieszone do domu, znajdujące w skrzynce na listy	0,0%	0,8%	3,5%	0,0%	0,5%	1,8%	0,3%	0,0%

W zakresie poszczególnych kategorii wskazać należy, iż prasa lokalna w poszczególnych podregionach odgrywa podobne znaczenie. Poza tyskim (18%) we wszystkich pozostałych subregionach poziom wskazań kształtuje się na zbliżonym poziomie, będąc najwyższym w podregionie bielskim – 30,1%. Pokazuje to siłę lokalnej prasy, która jest oceniana jako ważne źródło informacji dla średnio około 25% mieszkańców Śląska. Informację od sąsiadów, znajomych, od kogoś z rodziny, to metoda szczególnie istotna dla mieszkańców podregionu bielskiego (57,9%). W pozostałych subregionach wiedza uzyskiwana od osób bliskich ma mniejsze znaczenie, poza podregionem gliwickim (34,9%), w żadnym innym subregionie liczba wskazań nie przekroczyła 30% (najniższe wartości przyjmując – w tyskim (17%) i częstochowskim (18,5%).

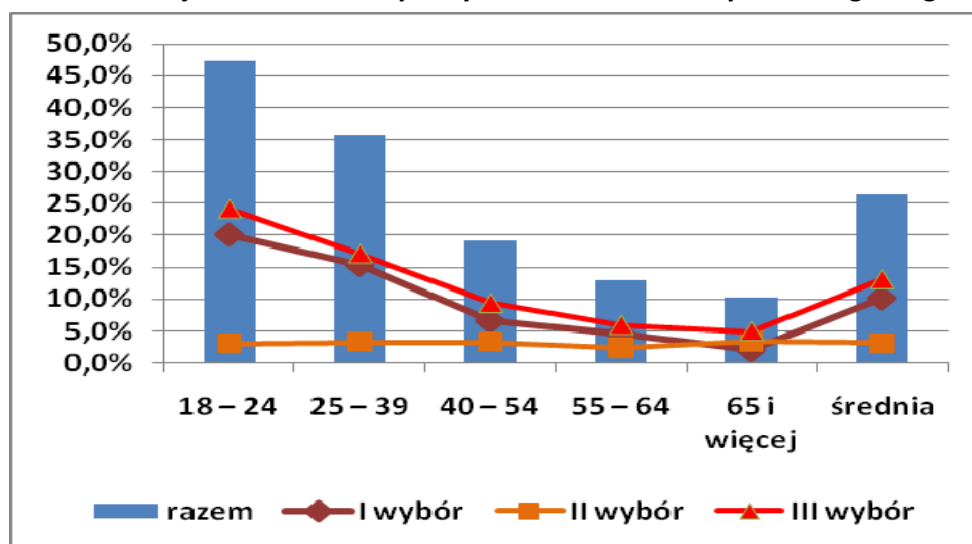
Wykres 39. Źródła wiedzy o wydarzeniach kulturalnych według podregionów

Media takie jak: radio, telewizja czy internet, wbrew obiegowym opiniom, nie odgrywają tak dużej roli w informowaniu o wydarzeniach kulturalnych. Zaobserwowano pewne odstępstwa od tej reguły w poszczególnych podregionach, niemniej jednak na podstawie niniejszych badań zauważa się, że szczególnie w tym obszarze można podjąć szereg działań, które usprawnią dostęp do informacji, właśnie dzięki wykorzystaniu tego typu kanałów. Radio jest stosunkowo często wykorzystywane do pozyskiwania wiedzy na temat wydarzeń kulturalnych przez mieszkańców subregionu rybnickiego (12,6%), jednocześnie tylko na tym obszarze odsetek wskazań przekroczył 10%. Najrzadziej z tego medium korzystają mieszkańcy subregionu bielskiego. Telewizja jest z kolei ważnym źródłem informacji dla mieszkańców podregionu gliwickiego (19,7%), stosunkowo wysokie wskazania odnotowano

również w bytomskim (17,3%), sosnowieckim (15,3%) i katowickim (14,1%). Jak można przypuszczać, wynika to z większego dostępu do telewizji regionalnej, jak również wyższego udziału w przekazywanych przez telewizję informacji dotyczących centrum województwa. Znacznie niższe wskaźniki odnotowano w tym zakresie w subregionach peryferyjnie położonych względem stolicy regionu, a w szczególności ponownie w bielskim (2%) i rybnickim (4,7%). Internet ciągle nie jest istotnym źródłem informacji o kulturze. O ile w przypadku subregionu tyskiego jest to najczęściej wybierana odpowiedź (23,3%) o tyle w pozostałych podregionach (poza katowickim – 14,6%) internet ma mniejsze znaczenie, a poziom wskazań nie przekracza 10%. Jak można przypuszczać, rola tego medium będzie wzrastała, co widać w zakresie wykorzystywania internetu, jako źródła informacji o wydarzeniach kulturalnych wśród osób młodszych.

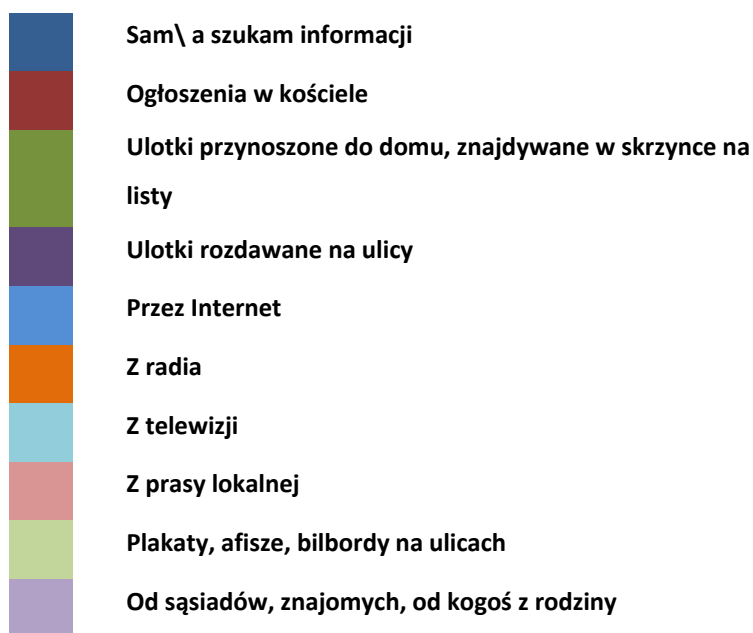
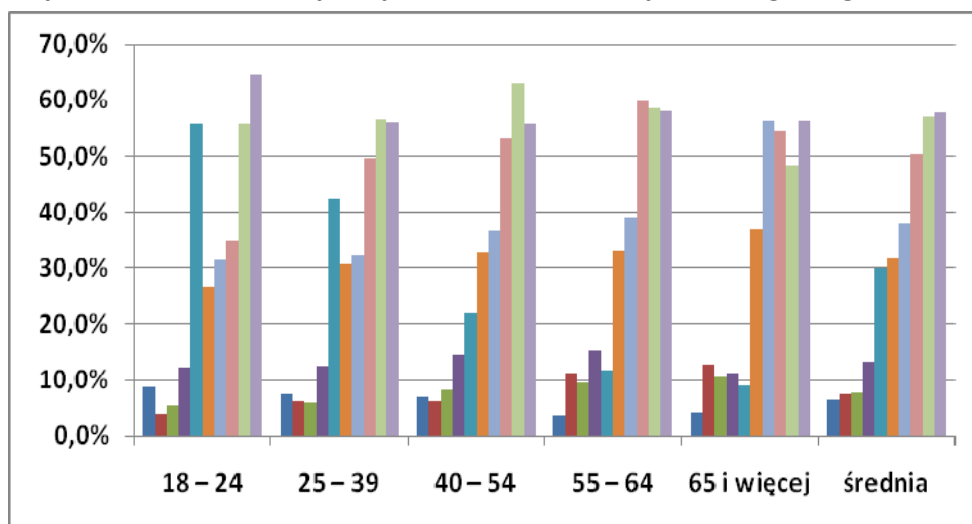
Wykres 40. Internet jako źródło wiedzy o wydarzeniach kulturalnych według kategorii wieku

Generalnie analizując wyniki dotyczące uczestnictwa w kulturze i jego związku z kanałami dystrybucji informacji o ofercie kulturalnej należy zwrócić uwagę na fakt, iż im częstsze uczestnictwo w kulturze, tym większe znaczenie ma bezpośredni dostęp do źródeł informacji o nich. Podkreślić należy bardzo zróżnicowane formy pozyskiwania informacji o kulturze, bowiem oznacza to konieczność prowadzenia kampanii promocyjnych, wykorzystujących maksymalnie zdywersyfikowane formy przekazu. I jeszcze jedna uwaga podsumowująca tę część analizy. Ważnym wyznacznikiem różnic w sposobach docierania do informacji o wydarzeniach kulturalnych jest wiek zainteresowanych – wspomniany wcześniej problem

korzystania z internetu jest tutaj najbardziej zauważalnym przykładem. Różnice w popularności wielu dostępnych środków przekazu informacji wśród ankietowanych przynależnych do poszczególnych kategorii wiekowych (ilustruje je poniższy wykres) muszą być brane pod uwagę przy planowaniu kampanii promujących i informujących o wydarzeniach kulturalnych.

Wykres 41. Źródła wiedzy o wydarzeniach kulturalnych według kategorii wieku

4.4 Wydarzenia zasługujące na promocję

Z punktu widzenia atrakcyjności kulturalnej, jak również potrzeb kulturalnych mieszkańców województwa śląskiego, jako istotne uznać należy wybory uczestników badania w obszarze imprez, które powinny być szczególnie promowane. Wskazane wydarzenia traktować należy, jako takie, które z jednej strony są bardzo ważne dla społeczności regionu i w ich ocenie wyróżniają go, a z drugiej strony mogą być traktowane jako podstawowe produkty kulturalne województwa. Dla planowania dalszych działań, w szczególności w zakresie działań promocyjnych oraz kształtowania oferty kulturalnej dane, te mogą być bardzo przydatne.

Tabela 27. Imprezy kulturalnej zasługujące na większą promocję

Nazwa imprezy	Tak	Nie	Nie znam tej imprezy
	w %		
Tydzień Kultury Beskidzkiej	58,0	7,8	34,2
Rawa Blues Festiwal	48,6	9,6	41,8
Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalek „Katowice-Dzieciom”	39,4	6,7	53,8
Festiwal im. Ryśka Riedla	38,9	9,7	51,4
Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej Gaude Mater	32,8	10,1	57,2
Off Festival	27,9	8,1	64,0
Festiwal Filmów Kultowych	27,4	9,1	63,5
„Mayday”	27,1	13,0	60,0
Gliwickie Spotkania Teatralne	26,3	9,1	64,6
Katowicki Karnawał Komedii	26,1	7,4	66,5
Festiwal Muzyki Celtyckiej	25,0	8,8	66,2
Międzynarodowy Studencki Festiwal Folklorystyczny	24,2	9,5	66,3
Letni Ogród Teatralny	24,0	8,0	68,1
Teatromania	23,7	8,2	68,1
Międzynarodowy Festiwal Teatrów „A Part”	22,0	7,9	70,1
Śląski Festiwal Jazzowy	21,5	11,5	67,1
Festiwal filmowy Wakacyjne Kadry	20,7	8,6	70,6
Międzynarodowy Konkurs Dyrygencki im. G. Fitelberga	20,6	9,9	69,4
Biennale Plakatu Polskiego	20,5	10,5	69,0
Przegląd Filmowy „Kino Na Granicy”	20,0	7,9	72,0

Ogólnopolski Festiwal Sztuki Reżyserskiej „Interpretacje”	19,8	8,6	71,6
Konferencja i Festiwal Sztuki Tanecznej	19,7	8,9	71,4
Festiwal Jazz i okolice	19,5	10,1	70,4
Metalmunia	19,3	19,9	60,8
Górnośląski Festiwal Sztuki Kameralnej „Ars Cameralis”	17,7	9,5	72,8
Tauron Nowa Muzyka	15,8	9,4	74,8
Lotos Jazz Festival - Bielska Zadymka Jazzowa	15,7	9,9	74,3
Cykl Jazz Raz Po Raz	14,0	10,0	76,0
Festiwal Sztuki Filmowej "Celuloid, Człowiek, Cyfra"	12,8	8,4	78,8

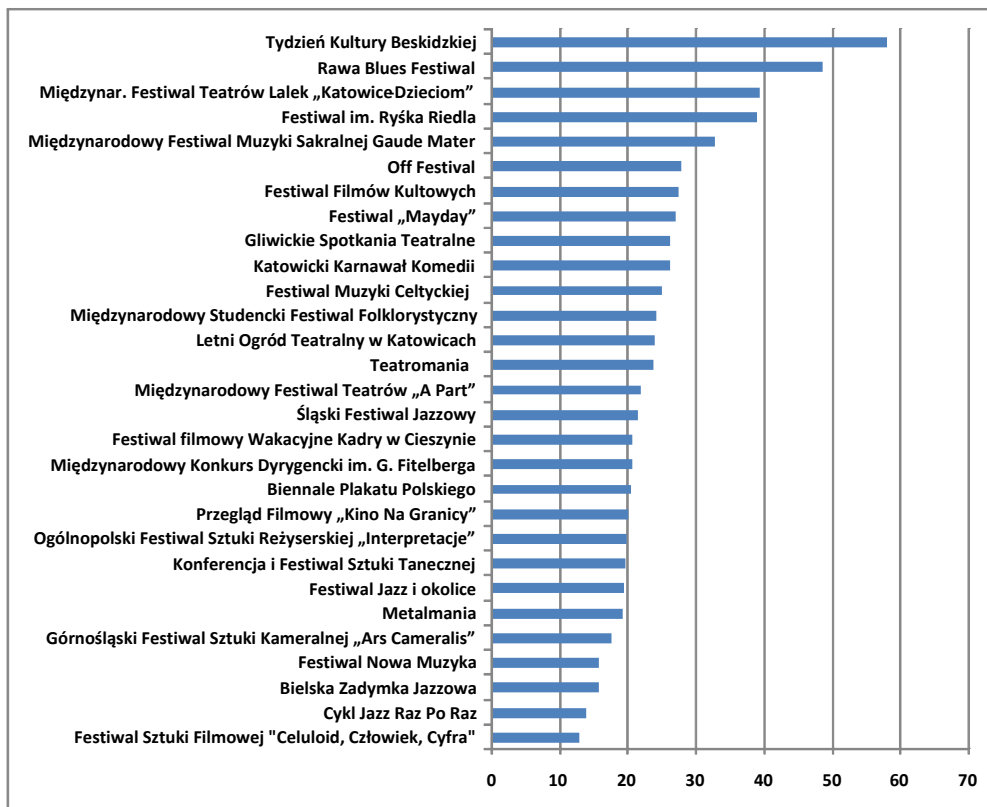
Impreza kulturalna, wskazywana najczęściej jako zasługująca na mocną promocję, to Tydzień Kultury Beskidzkiej (57,9%). Była to najczęściej wybierana impreza przez mieszkańców podregionu bielskiego. Drugim co do częstotliwości wyboru był festiwal Rawa Blues (48,6%) (wskazywany najczęściej przez badanych z podregionu katowickiego). Wielu zwolenników szeroko zakrojonej promocji miał także Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalek „Katowice-Dzieciom” - 39,3% (zaznaczany najczęściej przez respondentów z podregionu sosnowieckiego i rybnickiego), Festiwal im. Ryśka Riedla (38,8%) – w zdecydowanej większości najczęściej wybierany w podregionie tuskim oraz Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej Gaude Mater (32,6%) - najczęściej wskazywany wśród osób zamieszkujących podregion częstochowski. Inne wydarzenia i imprezy kulturalne wybierane przez indagowanych to: Off Festival (27,9%), Festiwal Filmów Kultowych (27,4%), „Mayday” (27%), Teatromania w Bytomiu (26,6%) – zasługująca na większą promocję zdaniem co trzeciego mieszkańca podregionu bytomskiego (najczęściej wybierana przez nich kategoria). W następnej kolejności są Gliwickie Spotkania Teatralne (26,2%) – 60% mieszkańców podregionu gliwickiego wybrało właśnie tę kategorię, Katowicki Karnawał Komedi (26%) i Festiwal Muzyki Celtyckiej w Będzinie (25%).

Jak łatwo zauważyć, mieszkańcy poszczególnych subregionów wskazują przede wszystkim na imprezy, które odbywają się w ich najbliższym otoczeniu. Wpływa to bezpośrednio na wiedzę o tych wydarzeniach i jak można przypuszczać, buduje lokalną tożsamość kulturową i związek z miejscem zamieszkania. Wybór właśnie tych wydarzeń wskazuje też na chęć promocji miejsca zamieszkania.

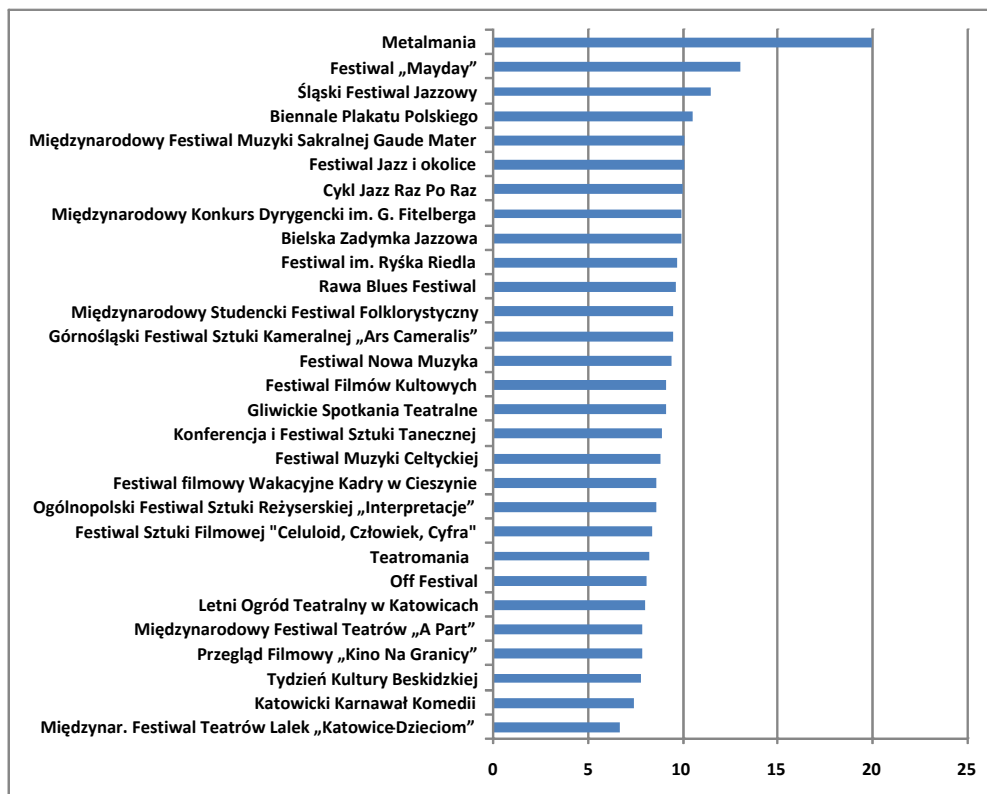
Z punktu widzenia wydarzeń zasługujących na szczególną promocję podkreślić należy znaczenie kilku spośród najczęściej wskazywanych. Tydzień Kultury Beskidzkiej to impreza, która w znacznym stopniu odbiega od stereotypu kultury przemysłowej, powszechnie przypisywanej Śląskowi jako całości. Wydarzenie to na stałe wpisało się w kalendarz imprez województwa, a jego zasięg (odbywa się w kilku miejscowościach) zwiększa nie tylko atrakcyjność, ale i dostępność tej imprezy. Rawa Blues Festiwal to z kolei najbardziej znany festiwal muzyczny na Śląsku. W tej kategorii (festiwale muzyczne) zauważyć można całkiem liczną reprezentację wśród najczęściej wskazywanych wydarzeń. Można tu wyróżnić między innymi: Festiwal im. Ryśka Riedla (38,9%), Festiwal „Mayday” (27,1%), Off Festival (27,9%). Ten ostatni, w bardzo krótkim czasie, wypracował mocną pozycję na Śląsku. Wydarzeniami muzycznymi, posiadającymi nie tylko taki charakter, są liczne festiwale folkowe. Oprócz wymienionego powyżej Tygodnia Kultury Beskidzkiej, wskazać można Festiwal Muzyki Celtyckiej w Będzinie (25%), Międzynarodowy Studencki Festiwal Folklorystyczny (24,2%). Trzecią pośród najczęściej wskazywanych imprez jest Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalek „Katowice-Dzieciom”. Pierwszym z wymienionych festiwali filmowych jest natomiast Festiwal Filmów Kultowych (27,4%). Pomimo, iż na Śląsku odbywa się wiele tego typu wydarzeń, generalnie zostały one ocenione niżej niż festiwale teatralne, ściągające mniejszą liczbę widzów. Wśród nich, oprócz Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Lalek „Katowice-Dzieciom”, wyróżnić można: Gliwickie Spotkania Teatralne, Letni Ogród Teatralny w Katowicach, Teatromania w Bytomiu oraz Międzynarodowy Festiwal Teatrów „A Part”. Znacznie słabiej, niż mogłoby się to wydawać, wypadła ocena wydarzeń muzycznych o jasno sprofilowanym gatunkowo repertuarze. Są nimi festiwale jazzowe, takie jak: Lotos Jazz Festival - Bielska Zadymka Jazzowa (15,7%) czy festiwal muzyki heavy metalowej – Metalmania (19,3%). Przez respondentów doceniony został Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej Gaude Mater w Częstochowie (32,8%), który jednocześnie jest jednym z niewielu pozytywnie postrzeganych wydarzeń w obszarze muzyki poważnej.

Na zakończenie analizy materiału empirycznego dotyczącego opinii ankietowanych na tematy związane z promocją zaprezentowano wykresy ilustrujące ich poglądy w kwestii promocji najbardziej znanych przedsięwzięć kulturalnych odbywających się w regionie.

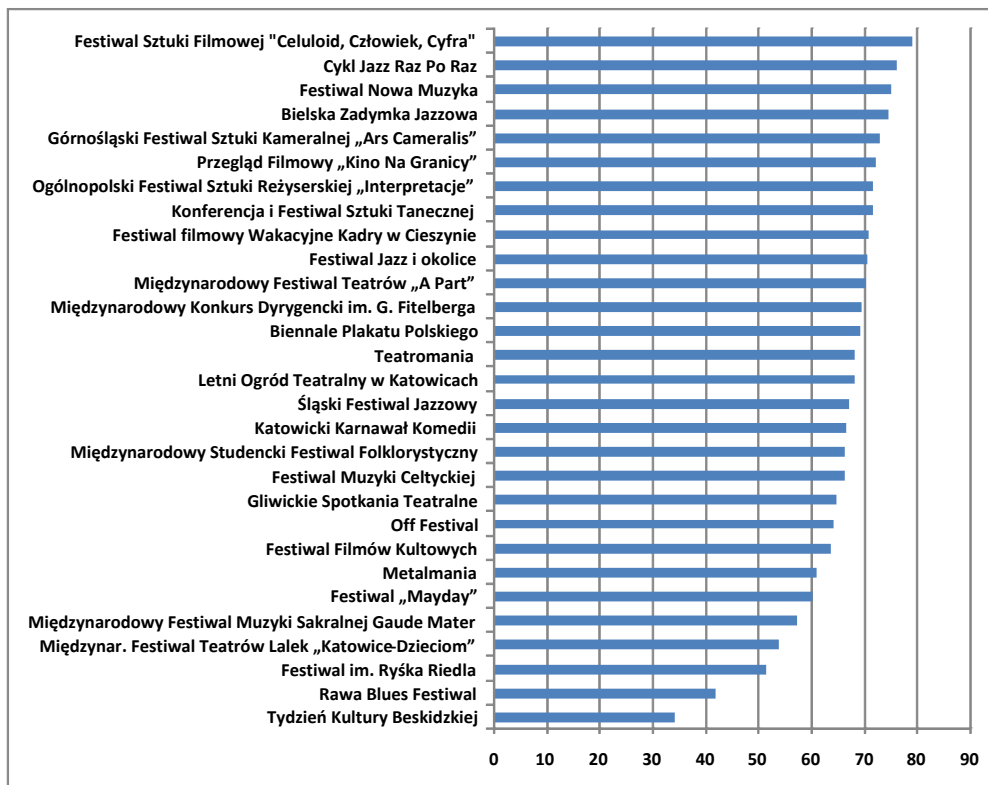
Wykres 42. Imprezy kulturalne zasługujące na większą promocję

Wykres 43. Imprezy kulturalne nie zasługujące na większą promocję

Wykres 44. Imprezy kulturalne nieznanne

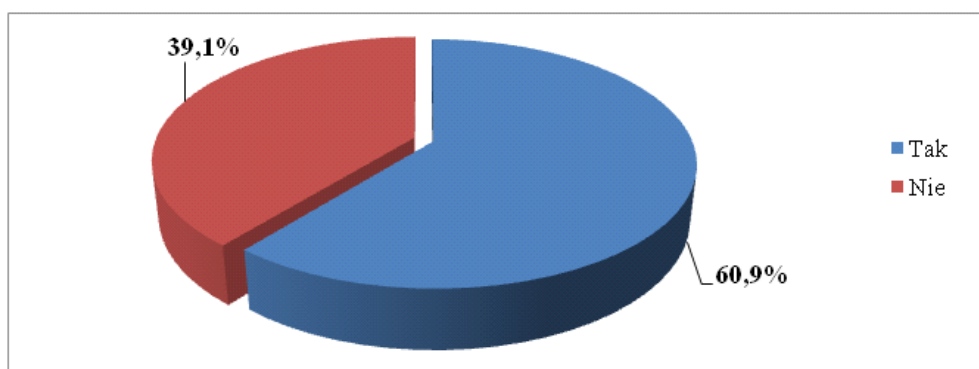
Szczególnie wymowny jest wykres ostatni, z którego wynika jak wielkie zadanie z zakresu promocji stoi przed organizatorami tych przedsięwzięć.

5. Śląski uczestnik kultury

Już ostatni wykres prezentowany w poprzednim rozdziale dużo nam mówi o przeciętnym uczestniku życia kulturalnego w województwie śląskim. **Fakt, że tylko dwa najbardziej (zdaniem respondentów) zasługujące na promocję wydarzenia kulturalne odbywające się w województwie śląskim są w ogóle znane ponad połowie ankietowanych, świadczy nie tylko o brakach w ich promocji ale również o stosunkowo ograniczonym zainteresowaniu społeczności regionalnej wydarzeniami kulturalnymi.**

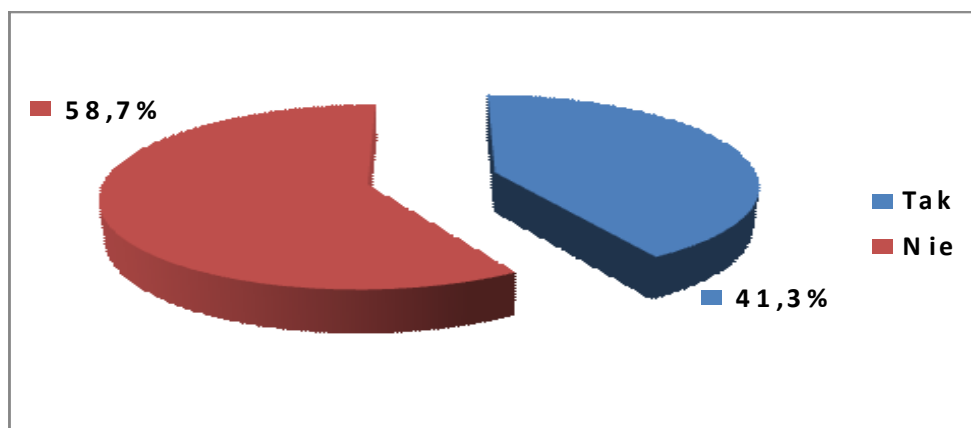
Wniosek ten może być niesprawiedliwy skoro 60,9% respondentów zgodziło się z twierdzeniem „Kultura to ważny element mojego życia” – odsetek ten można bowiem uznać za stosunkowo wysoki.

Wykres 45. Czy zgadza się Pan \ Pani z opinią „Kultura to ważny element mojego życia”?

I z drugiej strony:

Wykres 46. Czy zgadza się Pan \ Pani z opinią „Kultura nie jest dla mnie jakąś ważną potrzebą – bez tego mogę się obejść”?

Przyglądnijmy się więc bliżej portretowi uczestników życia kulturalnego w województwie śląskim, jaki się rysuje na podstawie wypowiedzi ankietowanych.

5.1 Profil uczestnika życia kulturalnego – autocharakterystyka

Respondenci mieli za zadanie między innymi dokonanie autocharakterystyki ich uczestnictwa w życiu kulturalnym. Uczestnikom badania zaproponowano zamkniętą listę odpowiedzi, z których można było wybrać dwie najbardziej przystające do nich charakterystyki (dlatego odpowiedzi w tej części prezentacji wyników nie sumują się do 100%).

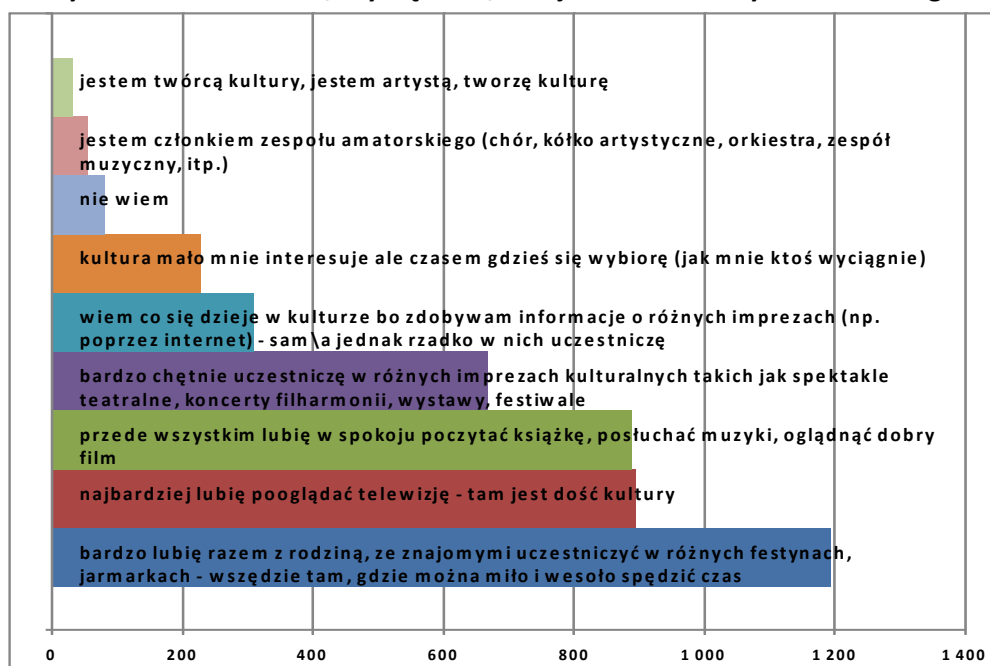
**Tabela 28. Jak określił/a by się Pan \ Pani jako uczestnik życia kulturalnego?
(najwyżej dwa określenia)**

Odpowiedzi	I wybór		II wybór	
	Frekwencja [os.]	Udział w próbie [%]	Frekwencja [os.]	Udział w próbie [%]
Najbardziej lubię pooglądać telewizję - tam jest dość kultury	653	26,1	243	13,1
Bardzo chętnie uczestniczę w różnych imprezach kulturalnych takich jak spektakle teatralne, koncerty filharmonii, wystawy, festiwale	481	19,3	188	10,1
Bardzo lubię razem z rodziną, ze znajomymi uczestniczyć w różnych festynach, jarmarkach - wszędzie tam, gdzie można miło i wesoło spędzić czas	728	29,1	467	25,2
Jestem członkiem zespołu amatorskiego (chór, kółko artystyczne, orkiestra, zespół muzyczny, itp.)	21	0,8	32	1,7
Wiem co się dzieje w kulturze bo zdobywam informacje o różnych imprezach (np. poprzez Internet) - sam\ a jednak rzadko w nich uczestniczę	130	5,2	180	9,7
Kultura mało mnie interesuje, ale czasem gdzieś się wybiorę (jak mnie ktoś wyciągnie)	126	5,0	101	5,4
Jestem twórcą kultury, jestem artystą, tworzę kulturę	11	0,4	21	1,1
Przede wszystkim lubię w spokoju poczytać książkę, posłuchać muzyki, oglądać dobry film	334	13,4	555	29,9
Nie wiem	14	0,6	69	3,7

Praktycznie co drugi ankietowany preferuje (bez względu na miejsce zamieszkania) uczestnictwo w festynach, jarmarkach – wszędzie tam, gdzie można miło i wesoło spędzić czas (47,8%). Drugą najpopularniejszą kategorią była „Najbardziej lubię pooglądać telewizję – tam jest dość kultury” (35,8%). Najmniej chętnie korzystają z takiej oferty mieszkańcy podregionu bielskiego (17,5% osób z tego podregionu dokonało wyboru tej kategorii), a najczęściej, bo aż co druga osoba z podregionu rybnickiego (56%). Podobny odsetek indagowanych, czyli co trzecia osoba, przede wszystkim lubi w spokoju poczytać książkę, posłuchać muzyki, bądź obejrzeć dobry film (35,6%). Tego rodzaju uczestnicy życia kulturalnego najczęściej zamieszkują podregion bytomski (50,8%) i sosnowiecki (47,8%). Najmniej chętnie swoiście „izolowane” życie kulturalne wybierają mieszkańcy podregionu rybnickiego (15,8%) i bielskiego (21,2%). Udział w wydarzeniach kulturalnych, takich jak: spektakle teatralne, koncerty filharmonii, wystawy, festiwale, preferuje co czwarty badany (26,7%) – głównie mieszkańcy podregionu katowickiego (39,8%) – najrzadziej natomiast bytomskiego (19%). Średnio co dziesiąta osoba (12,4%) posiada wiedzę na temat tego, co się dzieje w kulturze, ale sama rzadko uczestniczy w życiu kulturalnym. Również blisko co dziesiąta osoba (9,1%) nie interesuje się kulturą, ale czasem korzysta z oferty kulturalnej województwa śląskiego, jeśli coś ją mocno zacieka (jedna na pięć osób z podregionu bielskiego i średnio co 20 w tuskim, rybnickim i gliwickim). Tylko 2,1% spośród wszystkich badanych jest członkiem zespołu amatorskiego (chór, kółko artystyczne, orkiestra, zespół muzyczny, itp.). Bardzo niewielu jest również artystów i twórców kultury (1,3%), którzy najczęściej zamieszkują podregion sosnowiecki (2,8%) i katowicki (2,2%). Co ciekawe, nikt z badanych określających siebie jako artysta, nie pochodził z podregionu bielskiego ani z tuskiego.

W związku z tym, że właściwie co czwarta osoba nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie, warto było skorelować również brak odpowiedzi z miejscem pochodzenia respondentów. Z podregionu częstochowskiego zdecydowana większość określiła się jako uczestnik kultury, a tylko jeden procent (1,4%) mieszkańców nie zaznaczył żadnej odpowiedzi. Z kolei połowa indagowanych, pochodząca z podregionu bielskiego i praktycznie co druga (41,8%), mieszkająca w tuskim, nie potrafiła określić sposobu, w jaki lubi partycypować w życiu kulturalnym. Wynika to z braku aktywnego uczestnictwa tych osób w życiu kulturalnym miasta, powiatu czy też województwa.

Wykres 47. Jak określił/a by się Pan \ Pani jako uczestnik życia kulturalnego?

W odpowiedziach na to pytanie istnieje duża zależność od wieku respondentów. W większości kategorii wybory dość znacznie się różnią.

Tabela 29. Jak określił/a by się Pan \ Pani jako uczestnik życia kulturalnego? (według kategorii wieku)

Odpowiedzi	18 – 24	25 – 39	40 – 54	55 – 64	65 i więcej
Najbardziej lubię pooglądać telewizję - tam jest dość kultury	23,3%	29,3%	40,5%	50,9%	59,4%
Bardzo chętnie uczestniczę w różnych imprezach kulturalnych takich jak spektakle teatralne, koncerty filharmonii, wystawy, festiwale	37,7%	35,2%	28,8%	22,9%	17,7%
Bardzo lubię razem z rodziną, ze znajomymi uczestniczyć w różnych festynach, jarmarkach - wszędzie tam, gdzie można miło i wesoło spędzić czas	57,5%	58,5%	57,4%	53,6%	39,6%
Jestem członkiem zespołu amatorskiego (chór, kółko artystyczne, orkiestra, zespół muzyczny, itp.)	4,6%	2,4%	1,7%	1,5%	3,2%
Wiem co się dzieje w kulturze bo zdobywam informacje o różnych imprezach (np. poprzez	22,5%	21,8%	11,3%	10,5%	4,8%

Internet) - sam\ a jednak rzadko w nich uczestniczę					
Kultura mało mnie interesuje, ale czasem gdzieś się wybiorę (jak mnie ktoś wyciągnie)	12,1%	12,5%	9,3%	8,0%	9,5%
Jestem twórcą kultury, jestem artystą, tworzę kulturę	2,7%	1,5%	1,6%	1,0%	1,1%
Przede wszystkim lubię w spokoju poczytać książkę, posłuchać muzyki, oglądnąć dobry film	34,7%	36,0%	46,5%	48,2%	55,1%
Nie wiem	4,8%	2,8%	2,9%	3,4%	9,6%

Poniżej zaprezentowano w formie wykresów zależności pomiędzy wiekiem a postrzeganiem przez respondentów siebie jako uczestników życia kulturalnego. Zależności ta jest szczególnie widoczna w przypadku takich stwierdzeń jak „Najbardziej lubię pooglądać telewizję - tam jest dość kultury” – w tym przypadku im starszy uczestnik badania tym więcej ocen zgadzających się z tym stwierdzeniem czy „Bardzo chętnie uczestniczę w różnych imprezach kulturalnych takich jak spektakle teatralne, koncerty filharmonii, wystawy, festiwale:”, gdzie zaobserwowano tendencje odwrotną. Wynikają one z bardzo podobnych zjawisk społecznych i jednocześnie potwierdzają odpowiedzi w obszarze barier uczestnictwa w kulturze. Osoby młodsze zdecydowanie częściej uczestniczą w kulturze, choć jednocześnie preferują określone typy wydarzeń kulturalnych. Jednocześnie osoby starsza, rzadziej aktywnie korzystają z oferty kulturalnej, co wynika z jednej strony z barier finansowych, ale również niedostosowanie oferty do ich potrzeb.

Jako ciekawe uznać należy wskazania dotyczące przynależności do zespołów amatorskich. Angażują się w nie osoby najmłodsze z pośród uczestniczących w badaniu oraz najstarsze. Osoby starsze niżej oceniają swoją wiedzę o wydarzeniach kulturalnych, co wynika zapewne z korzystania z ograniczonej liczby źródeł, w tym przede wszystkim małej popularności internetu. Przekłada się to jednocześnie na preferowanie aktywności kulturalnych, które mogą być realizowane w domu (czytelnictwo, słuchanie muzyki czy oglądania filmów).

**Wykres 48. Jak określił/a by się Pan \ Pani jako uczestnik życia kulturalnego?
(seria wykresów według kategorii wieku)**

<p>Najbardziej lubię pooglądać telewizję - tam jest dość kultury</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kategoria wiekowa</th> <th>Procent</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>18-24</td> <td>23,0%</td> </tr> <tr> <td>25-39</td> <td>29,0%</td> </tr> <tr> <td>40-54</td> <td>41,0%</td> </tr> <tr> <td>55-64</td> <td>51,0%</td> </tr> <tr> <td>65 i więcej</td> <td>60,0%</td> </tr> </tbody> </table>	Kategoria wiekowa	Procent	18-24	23,0%	25-39	29,0%	40-54	41,0%	55-64	51,0%	65 i więcej	60,0%
Kategoria wiekowa	Procent												
18-24	23,0%												
25-39	29,0%												
40-54	41,0%												
55-64	51,0%												
65 i więcej	60,0%												
<p>Bardzo chętnie uczestniczę w różnych imprezach kulturalnych takich jak spektakle teatralne, koncerty filharmonii, wystawy, festiwale</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kategoria wiekowa</th> <th>Procent</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>18-24</td> <td>37,0%</td> </tr> <tr> <td>25-39</td> <td>35,0%</td> </tr> <tr> <td>40-54</td> <td>29,0%</td> </tr> <tr> <td>55-64</td> <td>23,0%</td> </tr> <tr> <td>65 i więcej</td> <td>18,0%</td> </tr> </tbody> </table>	Kategoria wiekowa	Procent	18-24	37,0%	25-39	35,0%	40-54	29,0%	55-64	23,0%	65 i więcej	18,0%
Kategoria wiekowa	Procent												
18-24	37,0%												
25-39	35,0%												
40-54	29,0%												
55-64	23,0%												
65 i więcej	18,0%												
<p>Bardzo lubię razem z rodziną, ze znajomymi uczestniczyć w różnych festynach, jarmarkach - wszędzie tam, gdzie można miło i wesoło spędzić czas</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kategoria wiekowa</th> <th>Procent</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>18-24</td> <td>57,0%</td> </tr> <tr> <td>25-39</td> <td>58,0%</td> </tr> <tr> <td>40-54</td> <td>57,0%</td> </tr> <tr> <td>55-64</td> <td>54,0%</td> </tr> <tr> <td>65 i więcej</td> <td>40,0%</td> </tr> </tbody> </table>	Kategoria wiekowa	Procent	18-24	57,0%	25-39	58,0%	40-54	57,0%	55-64	54,0%	65 i więcej	40,0%
Kategoria wiekowa	Procent												
18-24	57,0%												
25-39	58,0%												
40-54	57,0%												
55-64	54,0%												
65 i więcej	40,0%												
<p>Jestem członkiem zespołu amatorskiego (chór, kółko artystyczne, orkiestra, zespół muzyczny, itp.)</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kategoria wiekowa</th> <th>Procent</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>18-24</td> <td>4,6%</td> </tr> <tr> <td>25-39</td> <td>2,4%</td> </tr> <tr> <td>40-54</td> <td>1,6%</td> </tr> <tr> <td>55-64</td> <td>1,5%</td> </tr> <tr> <td>65 i więcej</td> <td>3,2%</td> </tr> </tbody> </table>	Kategoria wiekowa	Procent	18-24	4,6%	25-39	2,4%	40-54	1,6%	55-64	1,5%	65 i więcej	3,2%
Kategoria wiekowa	Procent												
18-24	4,6%												
25-39	2,4%												
40-54	1,6%												
55-64	1,5%												
65 i więcej	3,2%												

<p>Wiem co się dzieje w kulturze bo zdobywam informacje o różnych imprezach (np. poprzez Internet) - sam\ a jednak rzadko w nich uczestniczę</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Grupa wiekowa</th> <th>Procent</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>18-24</td> <td>22,0%</td> </tr> <tr> <td>25-39</td> <td>21,0%</td> </tr> <tr> <td>40-54</td> <td>11,0%</td> </tr> <tr> <td>55-64</td> <td>10,0%</td> </tr> <tr> <td>65 i więcej</td> <td>5,0%</td> </tr> </tbody> </table>	Grupa wiekowa	Procent	18-24	22,0%	25-39	21,0%	40-54	11,0%	55-64	10,0%	65 i więcej	5,0%
Grupa wiekowa	Procent												
18-24	22,0%												
25-39	21,0%												
40-54	11,0%												
55-64	10,0%												
65 i więcej	5,0%												
<p>Kultura mało mnie interesuje, ale czasem gdzieś się wybiorę (jak mnie ktoś wyciągnie)</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Grupa wiekowa</th> <th>Procent</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>18-24</td> <td>12,0%</td> </tr> <tr> <td>25-39</td> <td>12,5%</td> </tr> <tr> <td>40-54</td> <td>9,0%</td> </tr> <tr> <td>55-64</td> <td>8,0%</td> </tr> <tr> <td>65 i więcej</td> <td>9,5%</td> </tr> </tbody> </table>	Grupa wiekowa	Procent	18-24	12,0%	25-39	12,5%	40-54	9,0%	55-64	8,0%	65 i więcej	9,5%
Grupa wiekowa	Procent												
18-24	12,0%												
25-39	12,5%												
40-54	9,0%												
55-64	8,0%												
65 i więcej	9,5%												
<p>Jestem twórcą kultury, jestem artystą, tworzę kulturę</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Grupa wiekowa</th> <th>Procent</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>18-24</td> <td>2,7%</td> </tr> <tr> <td>25-39</td> <td>1,4%</td> </tr> <tr> <td>40-54</td> <td>1,6%</td> </tr> <tr> <td>55-64</td> <td>1,0%</td> </tr> <tr> <td>65 i więcej</td> <td>1,1%</td> </tr> </tbody> </table>	Grupa wiekowa	Procent	18-24	2,7%	25-39	1,4%	40-54	1,6%	55-64	1,0%	65 i więcej	1,1%
Grupa wiekowa	Procent												
18-24	2,7%												
25-39	1,4%												
40-54	1,6%												
55-64	1,0%												
65 i więcej	1,1%												
<p>Przede wszystkim lubię w spokoju poczytać książkę, posłuchać muzyki, oglądnąć dobry film</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Grupa wiekowa</th> <th>Procent</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>18-24</td> <td>35,0%</td> </tr> <tr> <td>25-39</td> <td>36,0%</td> </tr> <tr> <td>40-54</td> <td>46,0%</td> </tr> <tr> <td>55-64</td> <td>48,0%</td> </tr> <tr> <td>65 i więcej</td> <td>54,0%</td> </tr> </tbody> </table>	Grupa wiekowa	Procent	18-24	35,0%	25-39	36,0%	40-54	46,0%	55-64	48,0%	65 i więcej	54,0%
Grupa wiekowa	Procent												
18-24	35,0%												
25-39	36,0%												
40-54	46,0%												
55-64	48,0%												
65 i więcej	54,0%												

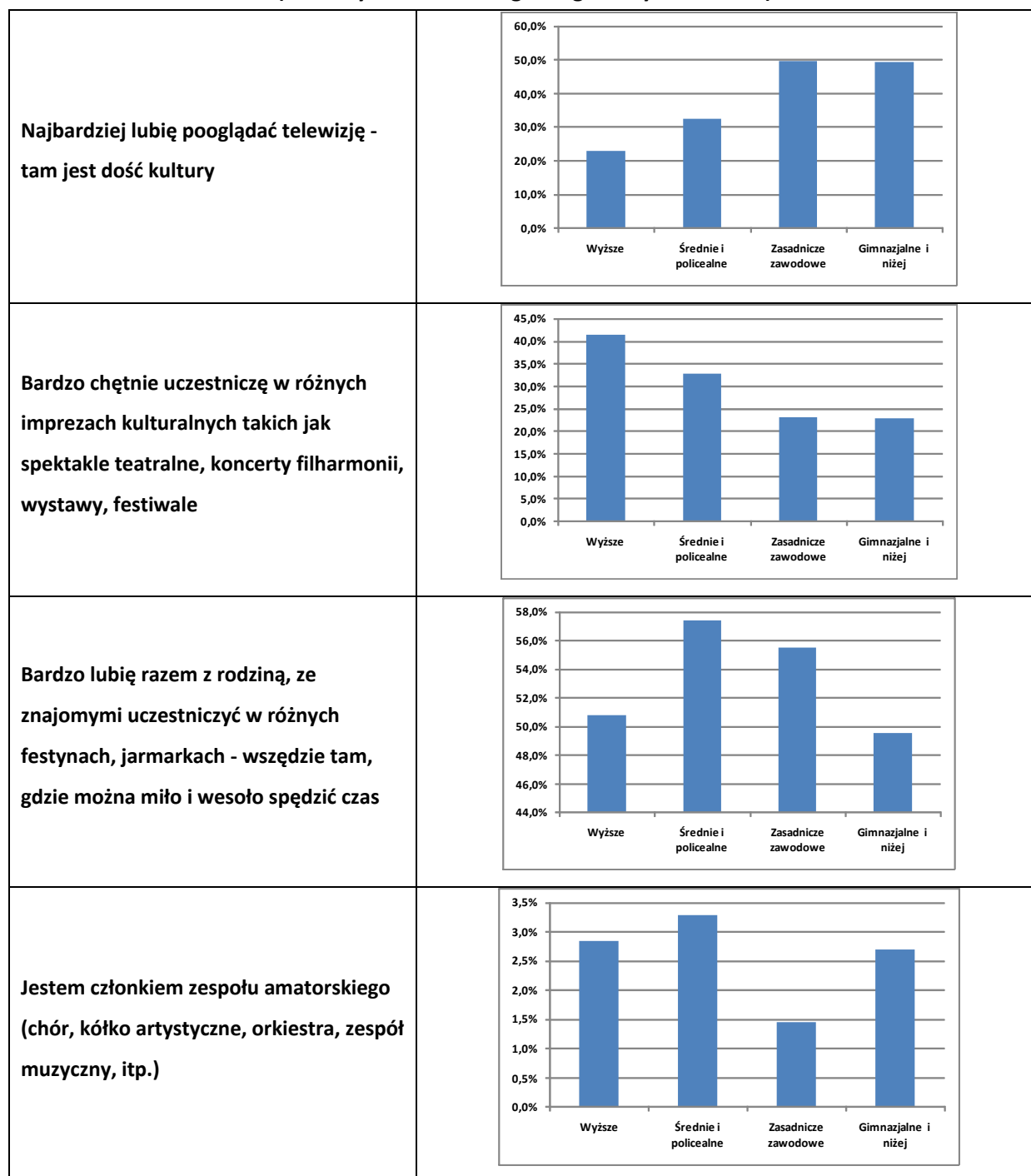
Również wykształcenie jest zmienną, która mocno (choć nie w takim stopniu jak wiek) różnicuje formę uczestnictwa w życiu kulturalnym mieszkańców województwa śląskiego. Zbiorcze wyniki tych analiz prezentują poniższa tabela i wykres.

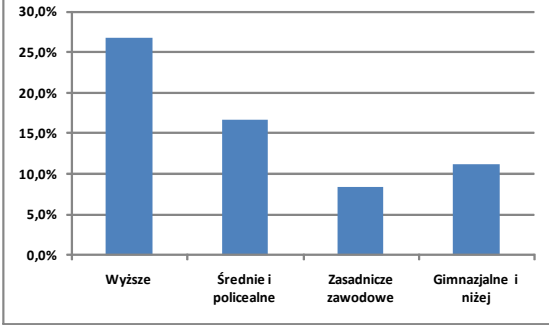
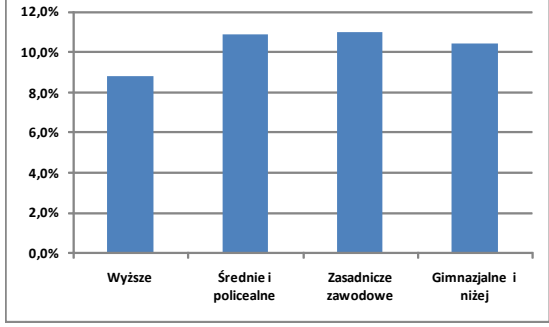
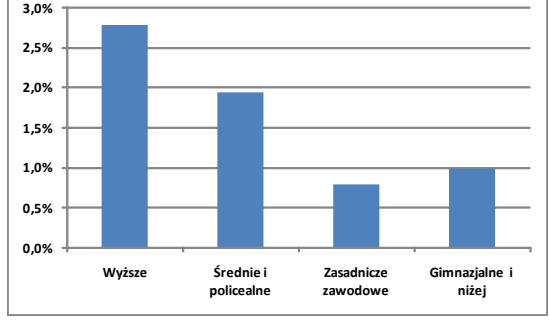
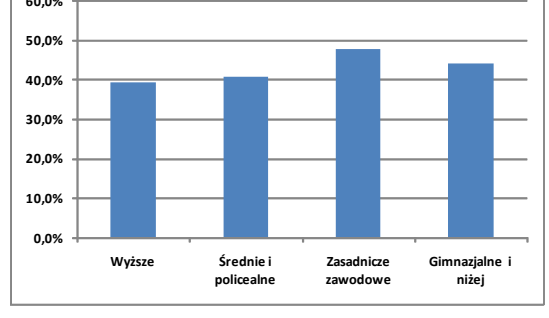
**Tabela 30. Jak określił/a by się Pan \ Pani jako uczestnik życia kulturalnego?
(według kategorii wykształcenia)**

Odpowiedzi	Wyższe	Średnie i policealne	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjalne i niżej
Najbardziej lubię pooglądać telewizję - tam jest dość kultury	22,9%	32,6%	49,5%	49,4%
Bardzo chętnie uczestniczę w różnych imprezach kulturalnych takich jak spektakle teatralne, koncerty filharmonii, wystawy, festiwale	41,5%	32,8%	23,2%	22,8%
Bardzo lubię razem z rodziną, ze znajomymi uczestniczyć w różnych festynach, jarmarkach - wszędzie tam, gdzie można miło i wesoło spędzić czas	50,8%	57,4%	55,5%	49,6%
Jestem członkiem zespołu amatorskiego (chór, kółko artystyczne, orkiestra, zespół muzyczny, itp.)	2,8%	3,3%	1,5%	2,7%
Wiem co się dzieje w kulturze bo zdobywam informacje o różnych imprezach (np. poprzez Internet) - sam\ a jednak rzadko w nich uczestniczę	26,8%	16,7%	8,4%	11,2%
Kultura mało mnie interesuje, ale czasem gdzieś się wybiorę (jak mnie ktoś wyciągnie)	8,8%	10,9%	11,0%	10,4%
Jestem twórcą kultury, jestem artystą, tworzę kulturę	2,8%	1,9%	0,8%	1,0%
Przede wszystkim lubię w spokoju poczytać książkę, posłuchać muzyki, oglądnąć dobry film	39,4%	40,8%	48,0%	44,2%
Nie wiem	4,3%	3,7%	2,2%	8,7%

Jak pokazują to poniższe wykresy osoby lepiej wykształcone są bardziej aktywne w swym uczestnictwie w kulturze (poza festynami i jarmarkami), jak również wyżej oceniają swoją wiedzę o wydarzeniach kulturalnych. Poziom wykształcenia nie ma jednak tak silnego wpływu na aktywne uczestniczenie w zespołach amatorskich. Szczególnie natomiast różnicuje w zakresie wykorzystywania zróżnicowanych źródeł informacji o wydarzeniach kulturalnych.

**Wykres 49. Jak określił/a by się Pan \ Pani jako uczestnik życia kulturalnego?
(seria wykresów według kategorii wykształcenia)**

<p>Wiem co się dzieje w kulturze bo zdobywam informacje o różnych imprezach (np. poprzez Internet) - sam\ a jednak rzadko w nich uczestniczę</p>	 <table border="1"> <thead> <tr> <th>Wykształcenie</th> <th>Procent</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wyższe</td> <td>27,0%</td> </tr> <tr> <td>Średnie i policealne</td> <td>17,0%</td> </tr> <tr> <td>Zasadnicze zawodowe</td> <td>9,0%</td> </tr> <tr> <td>Gimnazjalne i niższe</td> <td>12,0%</td> </tr> </tbody> </table>	Wykształcenie	Procent	Wyższe	27,0%	Średnie i policealne	17,0%	Zasadnicze zawodowe	9,0%	Gimnazjalne i niższe	12,0%
Wykształcenie	Procent										
Wyższe	27,0%										
Średnie i policealne	17,0%										
Zasadnicze zawodowe	9,0%										
Gimnazjalne i niższe	12,0%										
<p>Kultura mało mnie interesuje, ale czasem gdzieś się wybiorę (jak mnie ktoś wyciągnie)</p>	 <table border="1"> <thead> <tr> <th>Wykształcenie</th> <th>Procent</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wyższe</td> <td>9,0%</td> </tr> <tr> <td>Średnie i policealne</td> <td>11,0%</td> </tr> <tr> <td>Zasadnicze zawodowe</td> <td>11,0%</td> </tr> <tr> <td>Gimnazjalne i niższe</td> <td>10,0%</td> </tr> </tbody> </table>	Wykształcenie	Procent	Wyższe	9,0%	Średnie i policealne	11,0%	Zasadnicze zawodowe	11,0%	Gimnazjalne i niższe	10,0%
Wykształcenie	Procent										
Wyższe	9,0%										
Średnie i policealne	11,0%										
Zasadnicze zawodowe	11,0%										
Gimnazjalne i niższe	10,0%										
<p>Jestem twórcą kultury, jestem artystą, tworzę kulturę</p>	 <table border="1"> <thead> <tr> <th>Wykształcenie</th> <th>Procent</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wyższe</td> <td>2,8%</td> </tr> <tr> <td>Średnie i policealne</td> <td>2,0%</td> </tr> <tr> <td>Zasadnicze zawodowe</td> <td>0,8%</td> </tr> <tr> <td>Gimnazjalne i niższe</td> <td>1,0%</td> </tr> </tbody> </table>	Wykształcenie	Procent	Wyższe	2,8%	Średnie i policealne	2,0%	Zasadnicze zawodowe	0,8%	Gimnazjalne i niższe	1,0%
Wykształcenie	Procent										
Wyższe	2,8%										
Średnie i policealne	2,0%										
Zasadnicze zawodowe	0,8%										
Gimnazjalne i niższe	1,0%										
<p>Przede wszystkim lubię w spokoju poczytać książkę, posłuchać muzyki, oglądnąć dobry film</p>	 <table border="1"> <thead> <tr> <th>Wykształcenie</th> <th>Procent</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wyższe</td> <td>40,0%</td> </tr> <tr> <td>Średnie i policealne</td> <td>41,0%</td> </tr> <tr> <td>Zasadnicze zawodowe</td> <td>48,0%</td> </tr> <tr> <td>Gimnazjalne i niższe</td> <td>45,0%</td> </tr> </tbody> </table>	Wykształcenie	Procent	Wyższe	40,0%	Średnie i policealne	41,0%	Zasadnicze zawodowe	48,0%	Gimnazjalne i niższe	45,0%
Wykształcenie	Procent										
Wyższe	40,0%										
Średnie i policealne	41,0%										
Zasadnicze zawodowe	48,0%										
Gimnazjalne i niższe	45,0%										

5.2 Formy uczestnictwa w życiu kulturalnym – autocharakterystyka

Uczestnictwo w życiu kulturalnym może być również opisywane w kontekście konkretnych wydarzeń kulturalnych, w których mieszkańcy województwa śląskiego deklarują chęć uczestnictwa. Respondenci mogli określić swoje preferencje poprzez wybór w ramach następującego katalogu odpowiedzi (respondenci oceniali swoje zainteresowanie w każdym z typów wydarzeń poprzez odpowiedzi tak lub nie):

1. wystawy, galerie sztuki;
2. klubowe koncerty zespołów;
3. koncerty światowych gwiazd na Stadionie Śląskim;
4. koncerty w filharmonii;
5. festyny, jarmarki;
6. festiwale filmowe;
7. wyjście do teatru;
8. pokazy sztucznych ogni;
9. widowiska folklorystyczne;
10. widowiska kabaretowe;
11. opera, operetka;
12. wielkie koncerty uznanych gwiazd;
13. wyjście do kina;
14. festiwale teatralne.

Najczęściej wskazywane typy wydarzeń kulturalnych, w których mieszkańcy województwa śląskiego chcieliby uczestniczyć to: widowiska kabaretowe (72,6% wskazań), seanse kinowe (68,2%) oraz festyny i jarmarki (67,8%). Dwie ostatnie formy to, jak można przypuszczać, formy spędzania czasu wolnego stosunkowo łatwo dostępne dla ogółu mieszkańców.

Wskazywane preferowane typy imprez pokazują również aspiracje mieszkańców Śląska w obszarze kultury; za takie przede wszystkim uznać należy uczestnictwo w wielkich koncertach uznanych gwiazd (63,7%) czy koncerty światowych gwiazd na Stadionie Śląskim (53,9%).

Zauważyć należy, czego można było się spodziewać, iż **wśród proponowanych w kwestionariuszu ankiety form uczestnictwa w życiu kulturalnym znacznie niższą liczbę wskazań otrzymały odpowiedzi związane z kulturą wysoką**, w tym w szczególności: koncerty w filharmonii (28,6%), opera, operetka (31,5%) oraz wystawy i galerie sztuki (35,5%). **Poziom deklarowanych wyborów tych form i tak należy uznać za wysoki.**

Tabela 31. Preferowane typy wydarzeń kulturalnych

Wyszczególnienie	Tak	Nie
	% odpowiedzi	
widowiska kabaretowe	72,6	27,4
wyjście do kina	68,2	31,8
festyny, jarmarki	67,8	32,2
wielkie koncerty uznanych gwiazd	63,7	36,3
pokazy sztucznych ogni	58,2	41,8
klubowe koncerty zespołów	56,7	43,3
koncerty światowych gwiazd na Stadionie Śląskim	53,9	46,1
festiwale filmowe	50,3	49,7
widowiska folklorystyczne	47,9	52,1
wyjście do teatru	47,8	52,2
festiwale teatralne	40,7	59,3
wystawy, galerie sztuki	35,5	64,5
opera, operetka	31,5	68,5
koncerty w filharmonii	28,6	71,4

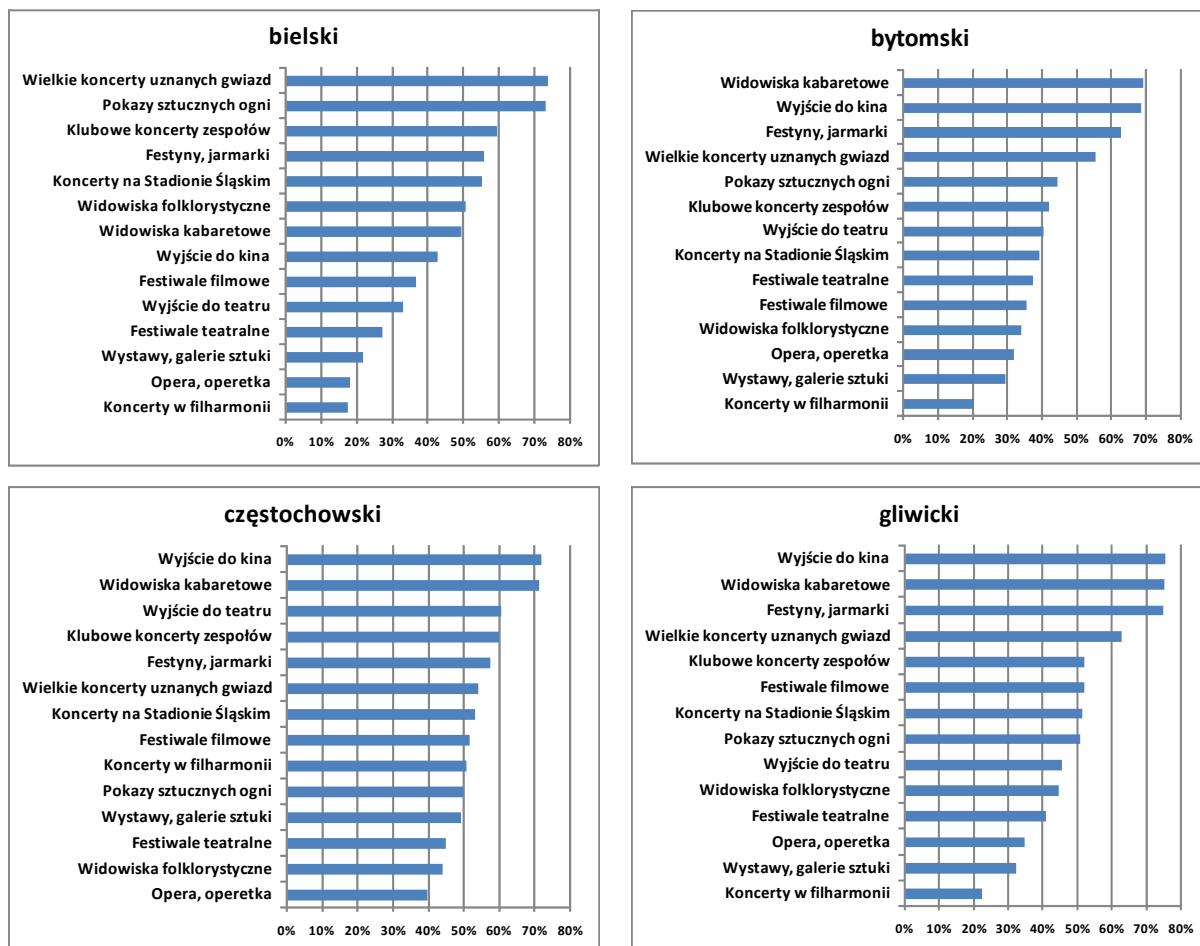
Analizując wskazania form uczestnictwa w poszczególnych subregionach, daje się zauważyć znaczące różnice w zakresie preferencji co do wydarzeń kulturalnych, w których ich mieszkańcy byliby skłonni uczestniczyć. Wynikają one, jak można przypuszczać, między innymi z różnicy statusu materialnego respondentów, (np.: w wypadku wskazań na „koncerty światowych gwiazd na Stadionie Śląskim” – w podregionie bytomskim 39,1% wskazań, podczas gdy w podregionie katowickim, charakteryzującym się najwyższym statusem materialnym ankietowanych 62,3%), oraz dostępności danego typu wydarzeń w poszczególnych podregionach.

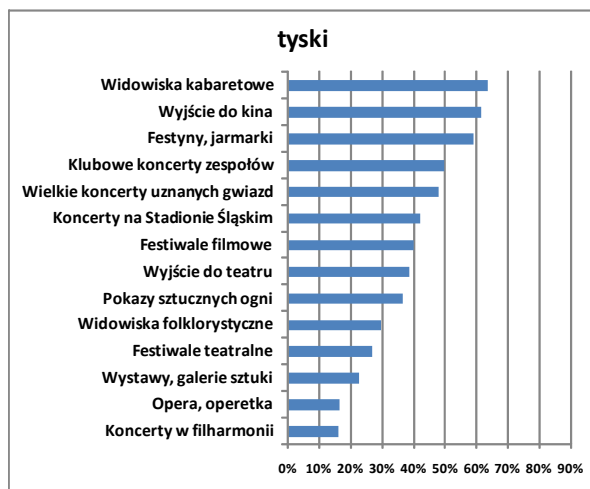
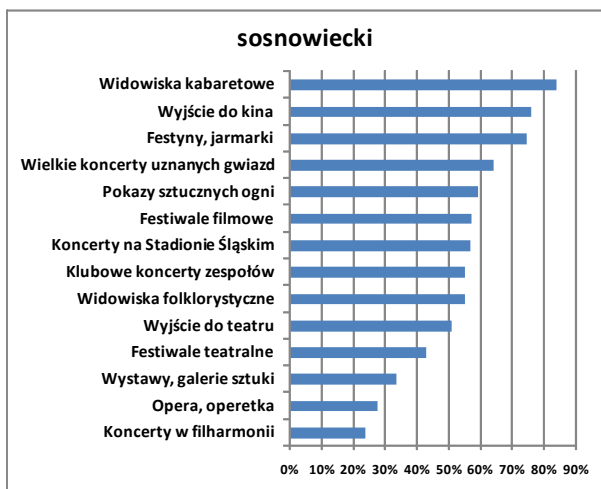
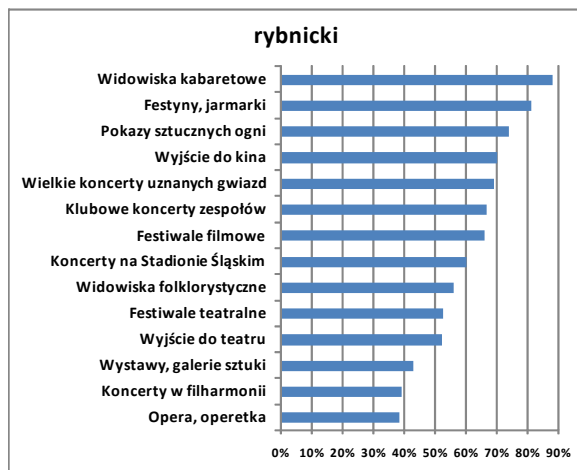
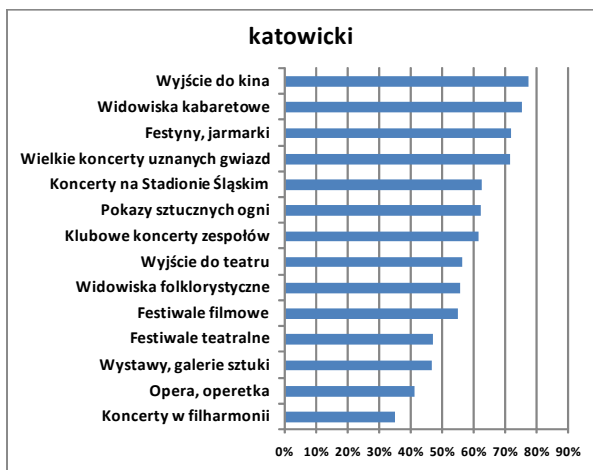
Tabela 32. Preferowane typy wydarzeń kulturalnych – subregiony

	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochoowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
	w %							
Wystawy, galerie sztuki								
Tak	21,5%	29,4%	49,0%	32,0%	46,5%	42,9%	33,2%	22,6%
Nie	78,5%	70,6%	51,0%	68,0%	53,5%	57,1%	66,8%	77,4%
Klubowe koncerty zespołów								
Tak	59,3%	41,9%	59,8%	52,0%	61,4%	66,6%	54,8%	49,5%
Nie	40,7%	58,1%	40,2%	48,0%	38,6%	33,4%	45,2%	50,5%
Koncerty światowych gwiazd na Stadionie Śląskim								
Tak	55,0%	39,1%	53,1%	51,3%	62,3%	60,1%	56,6%	41,8%
Nie	45,0%	60,9%	46,9%	48,7%	37,7%	39,9%	43,4%	58,2%
Koncerty w filharmonii								
Tak	17,2%	20,2%	50,7%	22,3%	34,8%	39,0%	23,5%	15,9%
Nie	82,8%	79,8%	49,3%	77,7%	65,2%	61,0%	76,5%	84,1%
Festyny, jarmarki								
Tak	55,6%	62,5%	57,3%	74,7%	71,6%	81,2%	74,2%	58,7%
Nie	44,4%	37,5%	42,7%	25,3%	28,4%	18,8%	25,8%	41,3%
Festiwale filmowe								
Tak	36,4%	35,5%	51,4%	52,0%	54,7%	66,0%	57,1%	39,9%
Nie	63,6%	64,5%	48,6%	48,0%	45,3%	34,0%	42,9%	60,1%
Wyjście do teatru								
Tak	32,7%	40,3%	60,5%	45,4%	56,1%	51,9%	50,9%	38,5%
Nie	67,3%	59,7%	39,5%	54,6%	43,9%	48,1%	49,1%	61,5%
Pokazy sztucznych ogni								
Tak	73,1%	44,4%	49,7%	50,6%	61,9%	73,9%	59,2%	36,5%
Nie	26,9%	55,6%	50,3%	49,4%	38,1%	26,1%	40,8%	63,5%
Widowiska folklorystyczne								
Tak	50,4%	33,9%	43,7%	44,6%	55,6%	56,0%	54,8%	29,3%
Nie	49,6%	66,1%	56,3%	55,4%	44,4%	44,0%	45,2%	70,7%
Widowiska kabaretowe								
Tak	49,3%	69,0%	71,0%	75,1%	75,2%	88,0%	83,7%	63,5%
Nie	50,7%	31,0%	29,0%	24,9%	24,8%	12,0%	16,3%	36,5%
Opera, operetka								

Tak	17,8%	31,9%	39,5%	34,6%	41,0%	38,4%	27,6%	16,3%
Nie	82,2%	68,1%	60,5%	65,4%	59,0%	61,6%	72,4%	83,7%
Wielkie koncerty uznanych gwiazd								
Tak	73,6%	55,2%	53,8%	62,8%	71,4%	68,9%	64,1%	47,6%
Nie	26,4%	44,8%	46,2%	37,2%	28,6%	31,1%	35,9%	52,4%
Wyjście do kina								
Tak	42,7%	68,5%	71,7%	75,5%	77,4%	70,1%	75,7%	61,1%
Nie	57,3%	31,5%	28,3%	24,5%	22,6%	29,9%	24,3%	38,9%
Festiwale teatralne								
Tak	27,1%	37,1%	44,8%	40,7%	46,8%	52,5%	42,6%	26,6%
Nie	72,9%	62,9%	55,2%	59,3%	53,2%	47,5%	57,4%	73,4%

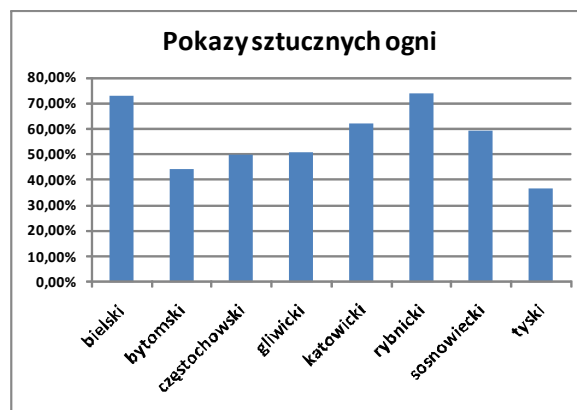
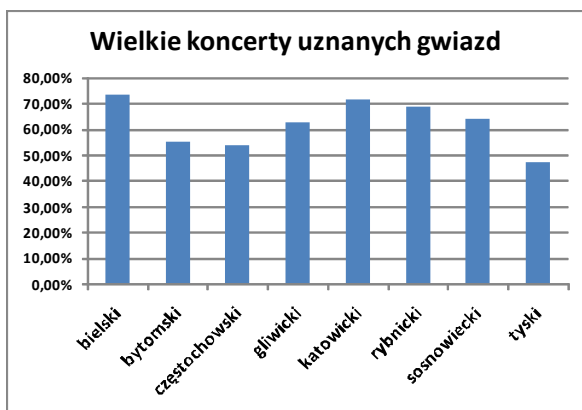
Wykres 50. Preferowane typy wydarzeń kulturalnych w subregionach

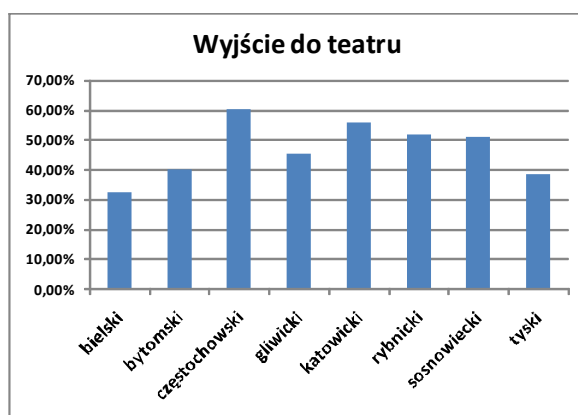
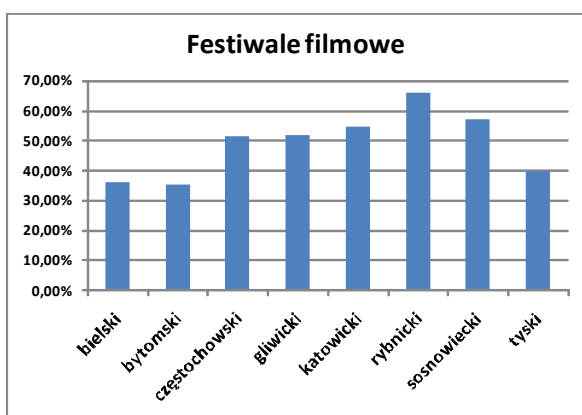
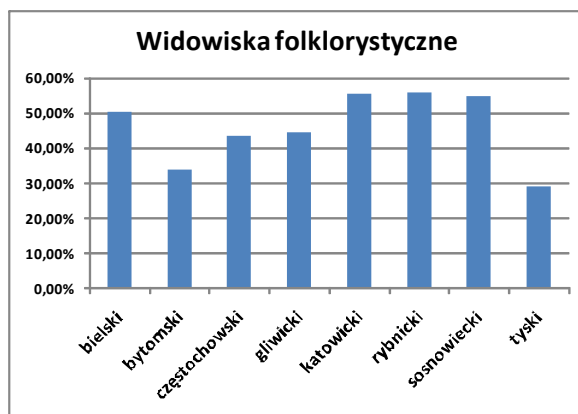
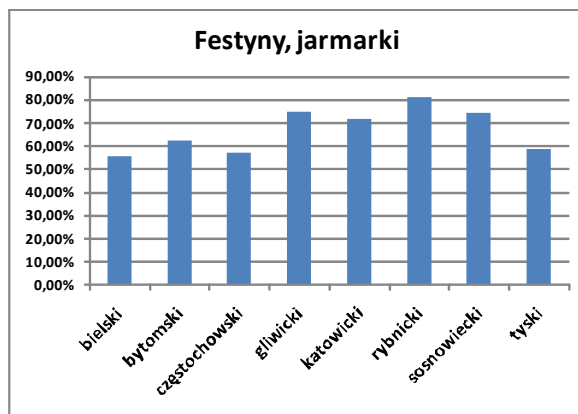
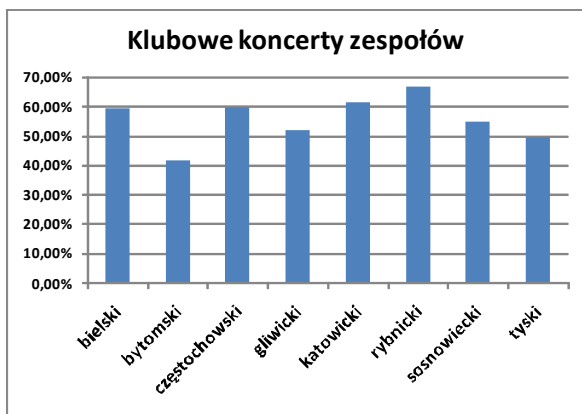

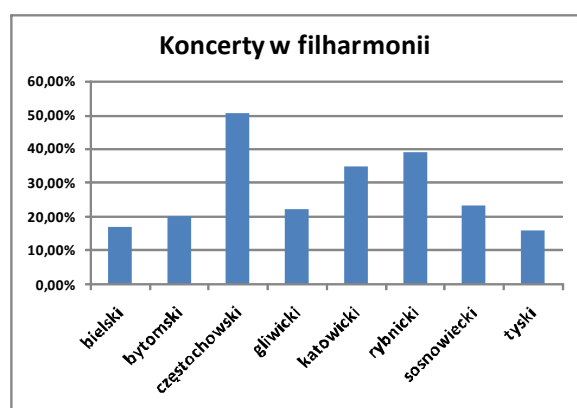
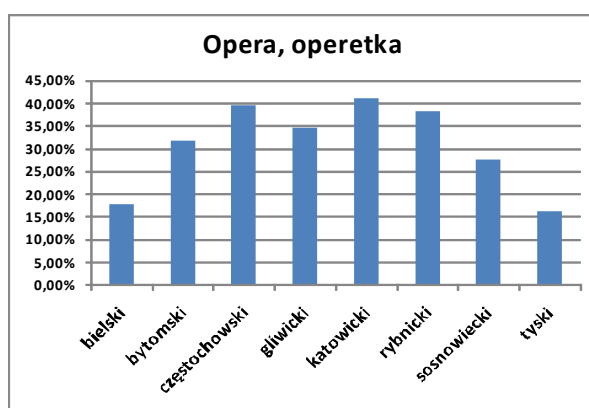
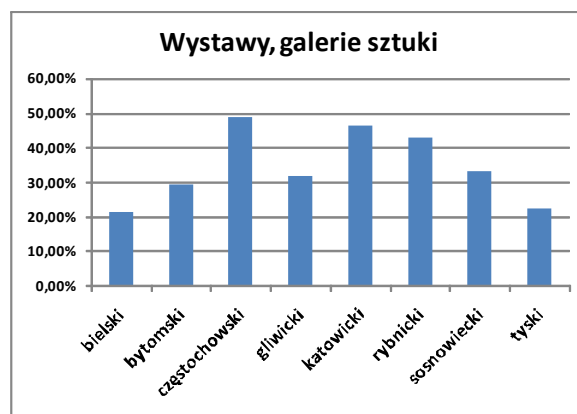
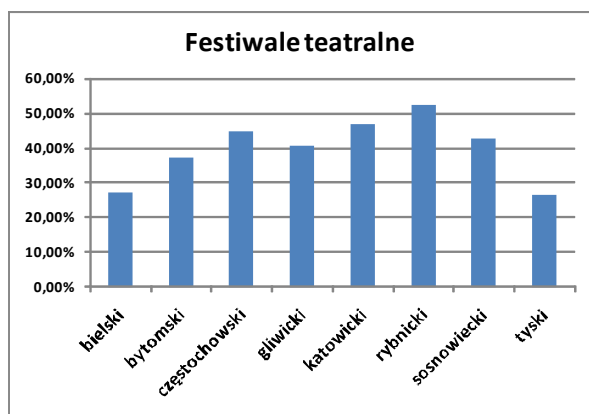

Warto jeszcze zestawić poszczególne wydarzenia kulturalne i zobaczyć jakie są różnice ich popularności w poszczególnych podregionach.

Wykres 51. Popularność wydarzeń kulturalnych według podregionów

5.3 Zainteresowanie dziedzinami kultury

Potrzeby kulturalne mieszkańców zostały również określone na podstawie obszarów kultury, które w szczególności interesują poszczególne osoby. Pozwala to między innymi na wskazanie tych, które powinny być szczególnie wspierane na terenie Śląska.

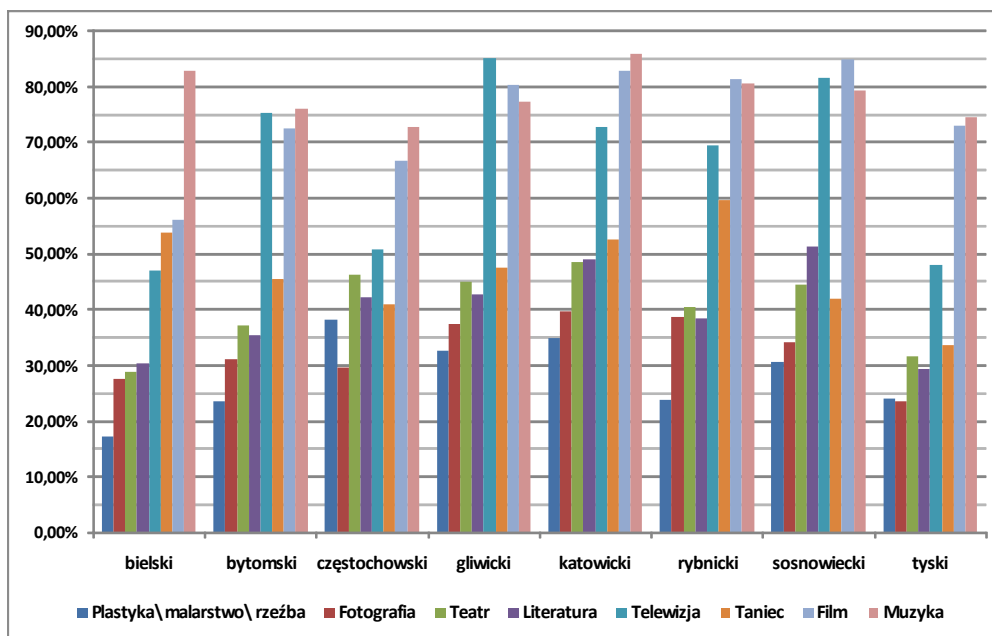
Tabela 33. Jaka dziedzina kultury szczególnie Pana\ Panią interesuje?

Wyszczególnienie	Tak	Nie
	Udział odpowiedzi w %	
Muzyka	79,4	20,6
Film	75,4	24,6
Telewizja	67,1	32,9
Taniec	47,9	52,1
Literatura	40,9	59,1
Teatr	40,8	59,2
Fotografia	33,4	66,6
Plastyka\ malarstwo\ rzeźba	28,4	71,6

Tabela 34. Jaka dziedzina kultury szczególnie Pana\ Panią interesuje - subregiony

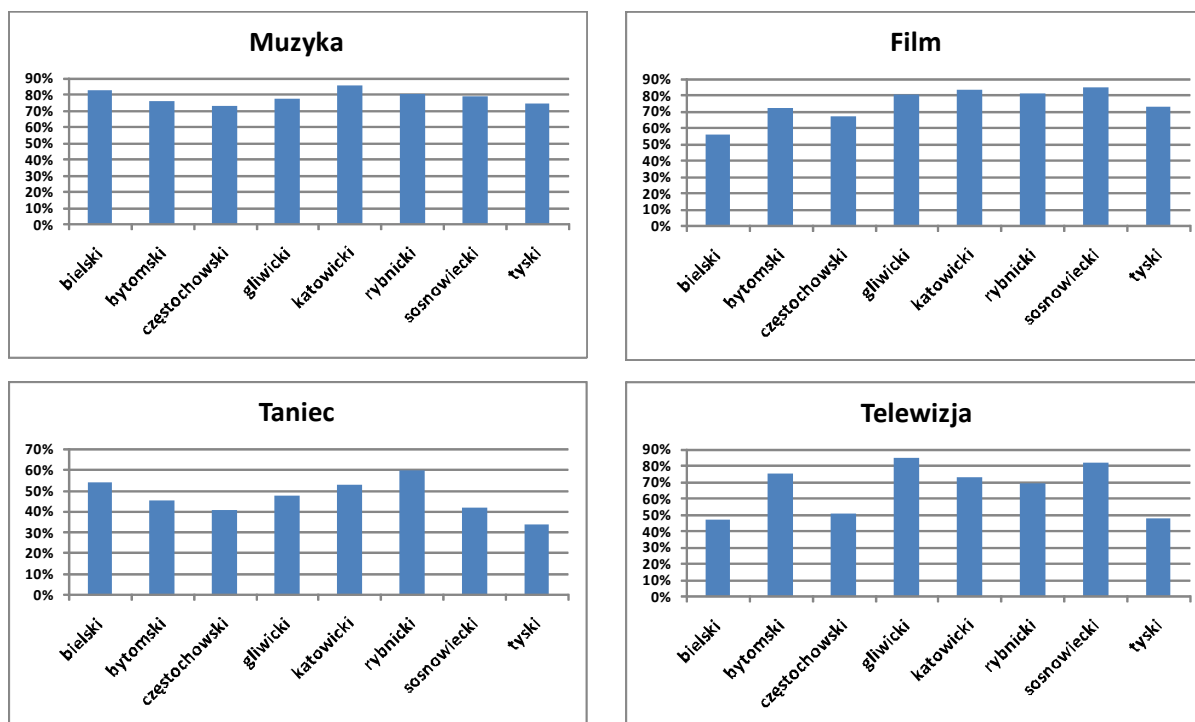
	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tycki
	w %							
Plastyka\ malarstwo\ rzeźba								
Tak	17,2%	23,4%	38,1%	32,7%	35,0%	23,8%	30,7%	24,0%
Nie	82,8%	76,6%	61,9%	67,3%	65,0%	76,2%	69,3%	76,0%
Muzyka								
Tak	82,8%	76,2%	72,7%	77,3%	85,9%	80,6%	79,3%	74,5%
Nie	17,2%	23,8%	27,3%	22,7%	14,1%	19,4%	20,7%	25,5%
Teatr								
Tak	28,7%	37,1%	46,2%	45,0%	48,5%	40,5%	44,4%	31,7%
Nie	71,3%	62,9%	53,8%	55,0%	51,5%	59,5%	55,6%	68,3%
Film								
Tak	56,2%	72,6%	66,8%	80,3%	83,0%	81,5%	85,0%	73,1%
Nie	43,8%	27,4%	33,2%	19,7%	17,0%	18,5%	15,0%	26,9%
Literatura								
Tak	30,4%	35,5%	42,3%	42,8%	49,0%	38,4%	51,2%	29,3%
Nie	69,6%	64,5%	57,7%	57,2%	51,0%	61,6%	48,8%	70,7%
Taniec								
Tak	53,9%	45,6%	40,9%	47,6%	52,7%	59,7%	41,9%	33,7%
Nie	46,1%	54,4%	59,1%	52,4%	47,3%	40,3%	58,1%	66,3%
Fotografia								
Tak	27,5%	31,0%	29,7%	37,5%	39,6%	38,7%	34,1%	23,6%
Nie	72,5%	69,0%	70,3%	62,5%	60,4%	61,3%	65,9%	76,4%
Telewizja								
Tak	47,0%	75,3%	50,7%	85,1%	72,7%	69,5%	81,7%	48,1%
Nie	53,0%	24,7%	49,3%	14,9%	27,3%	30,5%	18,3%	51,9%

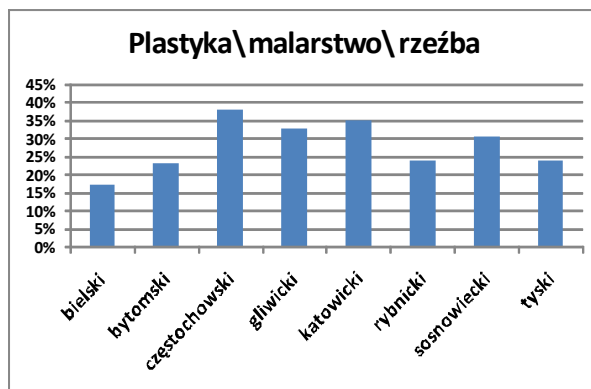
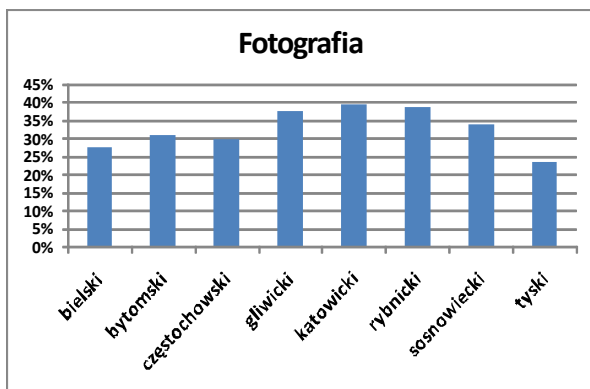
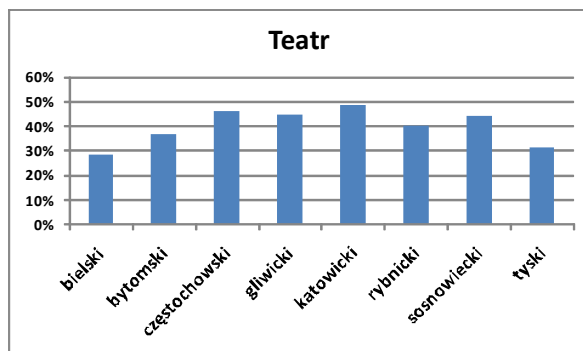
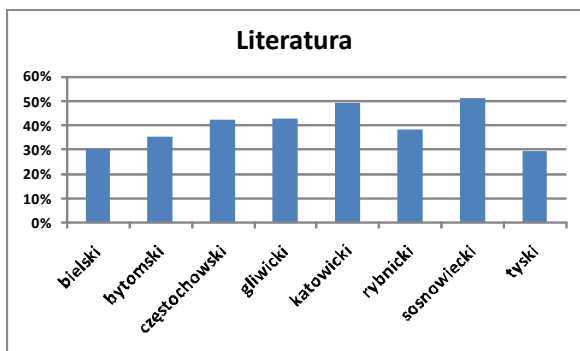
Wykres 52. Preferowane dziedziny kultury w subregionach

Jak widać na powyższych wykresach popularność poszczególnych dziedzin kultury wśród mieszkańców podregionów województwa śląskiego jest bardzo różna – stąd warto bardziej szczegółowo poznać te zależności. Poniższe wykresy pozwalają na pełną charakterystykę tych ośmiu wyróżnionych dziedzin.

Wykres 53. Popularność dziedzin kultury według podregionów

5.4 Uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych

Po opisanu zainteresowań kulturalnych pora przejść do bardziej szczegółowej charakterystyki aktywności kulturalnej badanych w 2009 roku.

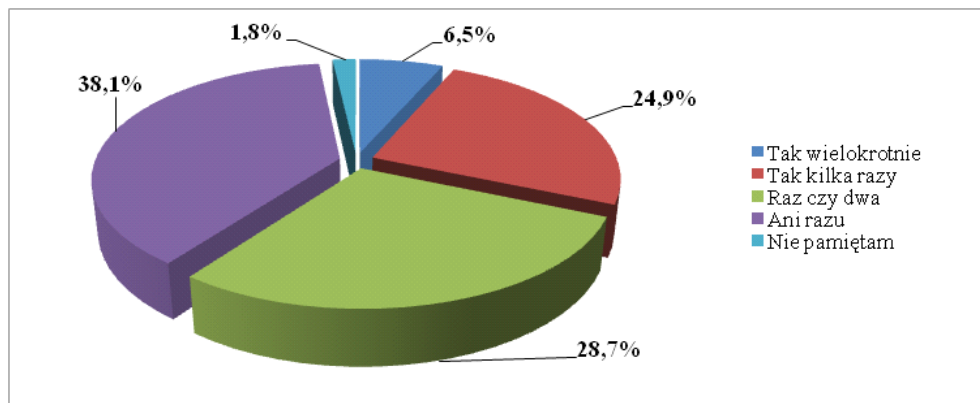
Uczestnictwo w kulturze pozwala na scharakteryzowanie dwóch kluczowych zmiennych z punktu widzenia zaspakajania potrzeb kulturalnych mieszkańców danego regionu. Pierwszą z nich jest ogólna ocena własnych potrzeb kulturalnych respondenta, przejawiająca się korzystaniem z oferty kulturalnej. Drugim czynnikiem jest adekwatność i dostępność oferty kulturalnej, umożliwiająca uczestnictwo w tych wydarzeniach, które leżą w spektrum zainteresowań poszczególnych osób.

Łącznie 38,1% respondentów odpowiedziało, że nie uczestniczyło w żadnym wydarzeniu kulturalnym organizowanym na terenie województwa śląskiego w ciągu ostatniego roku. Około 1,85% nie pamiętało, czy w takowym brało udział. Oznacza to w praktyce, iż blisko 40% mieszkańców regionu nie uczestniczy, z różnych powodów, w życiu kulturalnym Śląska.

Porównanie tych ocen z prezentowanymi już ocenami Śląska, jako regionu kultury (75% odpowiedzi pozytywnych) i ocenami oferty kulturalnej (łącznie 89,2% odpowiedzi „bardzo dobra”, „dobra” i „przeciętna”) wskazuje wprost na znaczną dysharmonię w odpowiedziach na te pytania.

Uczestniczący w różnych wydarzeniach kulturalnych to około 60% populacji badanych, przy czym dla blisko połowy tej grupy to jedynie wydarzenie sporadyczne (jedno do dwóch wydarzeń w ciągu roku). Odpowiedzi „kilka razy” i „wielokrotnie” wskazane zostały łącznie tylko przez 31,4% badanych.

Wykres 54. Częstotliwość udziału w wydarzeniach kulturalnych organizowanych na terenie województwa śląskiego

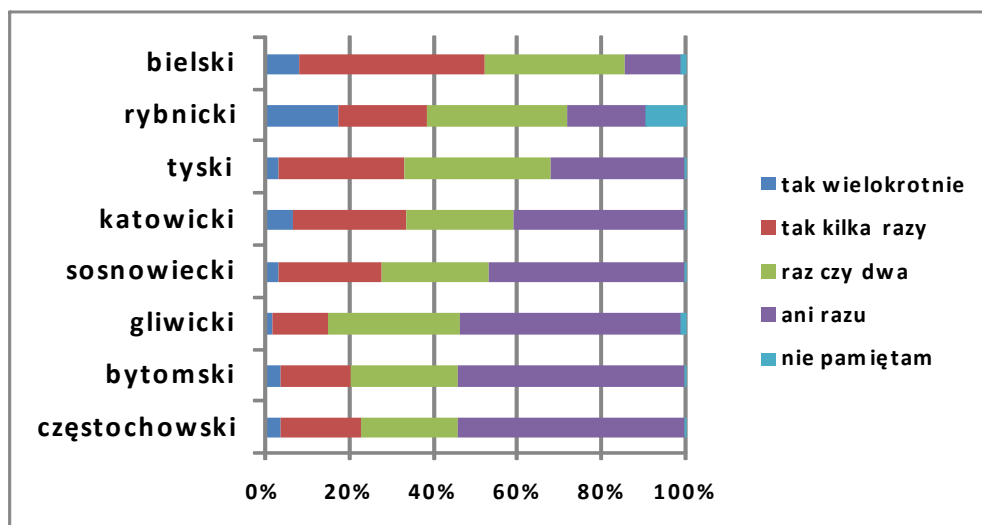
Bardzo duże zróżnicowanie w deklarowanej częstotliwości uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych odnotowano na poziomie poszczególnych subregionów. Wielokrotne uczestnictwo zadeklarowało aż 14,4% mieszkańców subregionu rybnickiego. Jednocześnie, gdy rozpatrzyć uczestnictwo wielokrotne lub kilka razy, najwyższy odsetek odpowiedzi wskazali mieszkańcy subregionu bielskiego (52,4%). Poziom ten należy określić jako bardzo wysoki już chociażby w odniesieniu do drugiego w kolejności podregionu rybnickiego (38,6%). Oba te regiony mają również najwyższy poziom deklaracji uczestniczenia w jakimkolwiek wydarzeniu (suma odpowiedzi wielokrotnie, kilka razy, raz czy dwa), który wynosi w nich odpowiednio 85,4% i 71,8%. Wyniki te są znacznie wyższe niż dla pozostałych subregionów – zbliżony do nich jest jedynie odnotowany w podregionie tyskim.

Z drugiej strony, subregionami których mieszkańcy najrzadziej uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych są: częstochowski (53,8%), bytomski (53,6%) i gliwicki (52,4%). W identyfikacji grupy mieszkańców województwa, która nie uczestniczy w ogóle w wydarzeniach omawianego typu również zaobserwowano bardzo dużą rozpiętość. Najlepiej wypadł tu podregion bielski, gdzie tylko 13% ankietowanych deklarowało, że ani razu nie wzięli udziału w wydarzeniach kulturalnych organizowanych na terenie województwa śląskiego.

Tabela 35. Częstotliwość udziału w wydarzeniach kulturalnych organizowanych na terenie województwa śląskiego w 2009 roku – subregiony

	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochoowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
Tak wielokrotnie	8,3%	4,0%	3,8%	1,9%	7,0%	17,4%	3,4%	3,4%
Tak kilka razy	44,1%	16,5%	18,9%	13,0%	26,7%	21,2%	24,3%	30,0%
Raz czy dwa	33,0%	25,4%	23,1%	31,6%	25,5%	33,2%	25,6%	34,3%
Ani razu	13,5%	53,6%	53,8%	52,4%	40,3%	18,8%	46,5%	31,9%
Nie pamiętam	1,1%	0,4%	0,3%	1,1%	0,5%	9,4%	0,3%	0,5%

Wykres 55. Częstotliwość udziału w wydarzeniach kulturalnych według podregionów

Wśród przyczyn stwierdzonego stanu rzeczy, wskazać można kilka czynników. Subregion bielski to obszar atrakcyjny turystycznie, charakteryzujący się znacznie większą liczbą organizowanych imprez kulturalnych.

Prawidłowość ta nie została jednak odnotowana w przypadku drugiego subregionu turystycznego, jakim jest subregion częstochoowski. Znaczna część ruchu turystycznego na tym obszarze to turystyka pielgrzymkowa, która w związku ze swoim charakterem wiąże

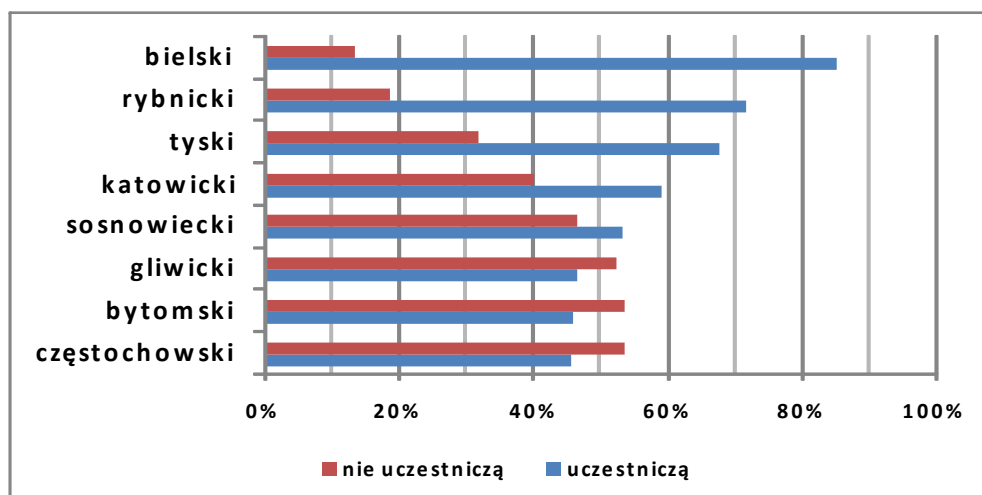
się z wydarzeniami religijnymi, a nie kulturalnymi. Z drugiej strony atrakcyjność Jury Krakowsko-Częstochowskiej skupia się przede wszystkim na walorach przyrodniczych, a nie kulturalnych.

Na uczestnictwo w kulturze ma również, jak można przypuszczać, widoczny wpływ wskaźnik urbanizacji. Podregiony, w których skład wchodzi głównie duże miasta (katowicki, sosnowiecki, bytomski) przegrywają pod względem uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych z podregionami mniej rozwiniętymi urbanistycznie, w których występują mniejsze ośrodki miejskie i wsie. Wydarzenia, w których uczestniczą ich mieszkańcy mają rangę najczęściej lokalną, niemniej budują ich partycypację w kulturze.

Tabela 36. Uczestniczący i nieuczestniczący w wydarzeniach kulturalnych²

	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
uczestniczący w wydarzeniach kulturalnych	85,40%	45,90%	45,80%	46,50%	59,20%	71,80%	53,30%	67,70%
nieuczestniczący w wydarzeniach kulturalnych	13,5%	53,6%	53,8%	52,4%	40,3%	18,8%	46,5%	31,9%

Wykres 56. Deklaracje udziału w wydarzeniach kulturalnych według podregionów

² Wartości przypisane kategoriom nie sumują się do 100% – w prezentacji wyników pominięto odpowiedź: „nie pamiętam”

Jak widzimy, ogólna deklaracja uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych (choć dość mocno zróżnicowana w poszczególnych podregionach) wypada całkiem nieźle. Znacznie gorzej przedstawia się sprawa, kiedy próbowano uzyskać informację, w jakich konkretnie wydarzeniach kulturalnych brali udział ankietowani w ciągu ostatnich trzech lat. Badani mogli wskazać trzy takie przedsięwzięcia. Tylko nieco ponad 37% badanych było w stanie wskazać jakiegokolwiek wydarzenia kulturalne, w którym brali udział.

Tabela 37. W której z nich, w ciągu ostatnich trzech lat Pan\ Pani uczestniczył/a? (trzy wskazania)

	I wskazanie		II wskazanie		III wskazanie		Ogółem	
	Frekwencja [os.]	Udział w próbce [%]	Frekwencja [os.]	Udział w próbce [%]	Frekwencja [os.]	Udział w próbce [%]	Frekwencja [os.]	Udział w próbce [%]
Tydzień Kultury Beskidzkiej	340	36,60%	65	20,80%	20	15,60%	425	17,00%
Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej Gaude Mater	86	9,30%	30	9,60%	8	6,30%	124	4,96%
Rawa Blues Festiwal	64	6,90%	34	10,90%	16	12,50%	114	4,56%
„Mayday”	64	6,90%	15	4,80%	8	6,30%	87	3,48%
Festiwal im. Ryśka Riedla	61	6,60%	31	9,90%	6	4,70%	98	3,92%
Festiwal Muzyki Celtyckiej	49	5,30%	10	3,20%	6	4,70%	65	2,60%
Off Festival	36	3,90%	21	6,70%	9	7,00%	66	2,64%
Wakacyjne Kadry	35	3,80%	1	0,30%	1	0,80%	37	1,48%
Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalek „Katowice-Dzieciom”	24	2,60%	14	4,50%	2	1,60%	40	1,60%
Metalmania	19	2,00%	7	2,20%	9	7,00%	35	1,40%
Letni Ogród Teatralny	16	1,70%	14	4,50%	2	1,60%	32	1,28%
Bielska Zadymka Jazzowa	15	1,60%	7	2,20%	1	0,80%	23	0,92%
Gliwickie Spotkania Teatralne	13	1,40%	12	3,80%	4	3,10%	29	1,16%
Międzynarodowy Studencki Festiwal Folklorystyczny	13	1,40%	3	1,00%	7	5,50%	23	0,92%

Analiza potrzeb kulturalnych mieszkańców województwa śląskiego. Raport z badań

Festiwal Filmów Kultowych	12	1,30%	6	1,90%	5	3,90%	23	0,92%
Katowicki Karnawał Komedii	11	1,20%	5	1,60%	3	2,30%	19	0,76%
Ogólnopolski Festiwal Sztuki Reżyserskiej „Interpretacje”	10	1,10%	3	1,00%	1	0,80%	14	0,56%
Międzynarodowy Konkurs Dyrygencki im. G. Fitelberga	9	1,00%	4	1,30%	3	2,30%	16	0,64%
Teatromania	7	0,80%	4	1,30%	1	0,80%	12	0,48%
Górnośląski Festiwal Sztuki Kameralnej „Ars Cameralis”	7	0,80%	1	0,30%	2	1,60%	10	0,40%
Śląski Festiwal Jazzowy	6	0,60%	3	1,00%	4	3,10%	13	0,52%
Przegląd Filmowy „Kino Na Granicy”	6	0,60%	3	1,00%	1	0,80%	10	0,40%
Międzynarodowy Festiwal Teatrów „A Part”	6	0,60%	2	0,60%	2	1,60%	10	0,40%
Festiwal Sztuki Filmowej "Celuloid, Człowiek, Cyfra"	5	0,50%	3	1,00%	0	0,00%	8	0,32%
Konferencja i Festiwal Sztuki Tanecznej	4	0,40%	3	1,00%	2	1,60%	9	0,36%
Biennale Plakatu Polskiego	4	0,40%	4	1,30%	1	0,80%	9	0,36%
Festiwal Nowa Muzyka	4	0,40%	2	0,60%	1	0,80%	7	0,28%
Festiwal Jazz i okolice (Katowice)	3	0,30%	4	1,30%	3	2,30%	10	0,40%
Cykl Jazz Raz Po Raz	0	0,00%	1	0,30%	0	0,00%	1	0,04%

5.5 Bariery uczestniczenia w wydarzeniach kulturalnych

Uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych, a następnie częstotliwość partycypacji, uwarunkowana jest wieloma czynnikami. W ramach przeprowadzonych badań skoncentrowano się w pierwszej kolejności na barierach w dostępie do imprez kulturalnych, a więc na takich sytuacjach negatywnych, które uniemożliwiają mieszkańcom województwa śląskiego zaspakajanie deklarowanych potrzeb kulturalnych.

Tabela 38. Co przede wszystkim przeszkadza w uczestnictwie w imprezach kulturalnych?

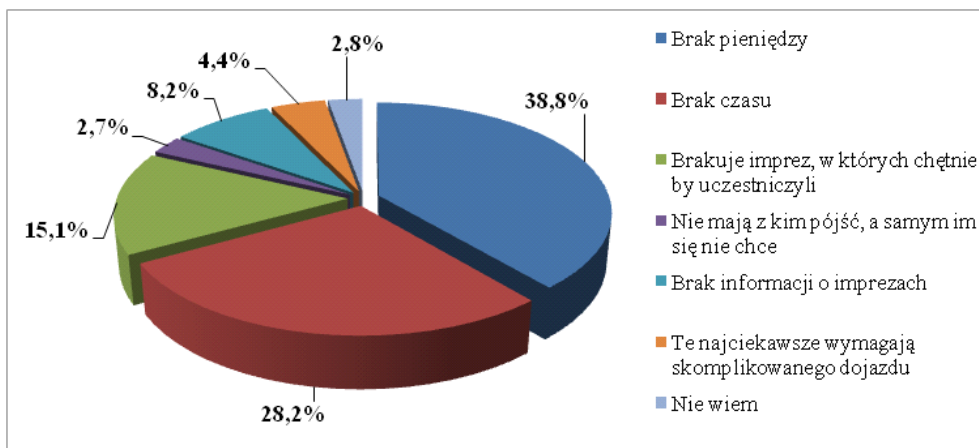
Odpowiedzi	Frekwencja [os.]	Udział w próbie [%]
Brak pieniędzy	963	38,8
Brak czasu	700	28,2
Brakuje imprez, w których chętnie bym uczestniczył	374	15,1
Brak towarzystwa	66	2,7
Brak informacji o imprezach	203	8,2
Najciekawsze wydarzenia wymagają skomplikowanego dojazdu	109	4,4
Nie wiem	69	2,8

Wśród najpoważniejszych barier, które zdaniem mieszkańców Śląska utrudniają innym uczestnictwo w kulturze, wskazano przede wszystkim: brak pieniędzy (38,8%), brak czasu (28,2%) oraz brak imprez, w których chętnie by uczestniczyli (15,1%).

Z punktu widzenia potrzeb kulturalnych pierwsze dwie bariery są szczególnie charakterystyczne dla obecnego poziomu rozwoju Polski. Województwo śląskie, chociaż jest jednym z najbogatszych regionów w Polsce, ciągle boryka się ze znacznym bezrobociem i innymi problemami, związanymi z restrukturyzacją gospodarki.

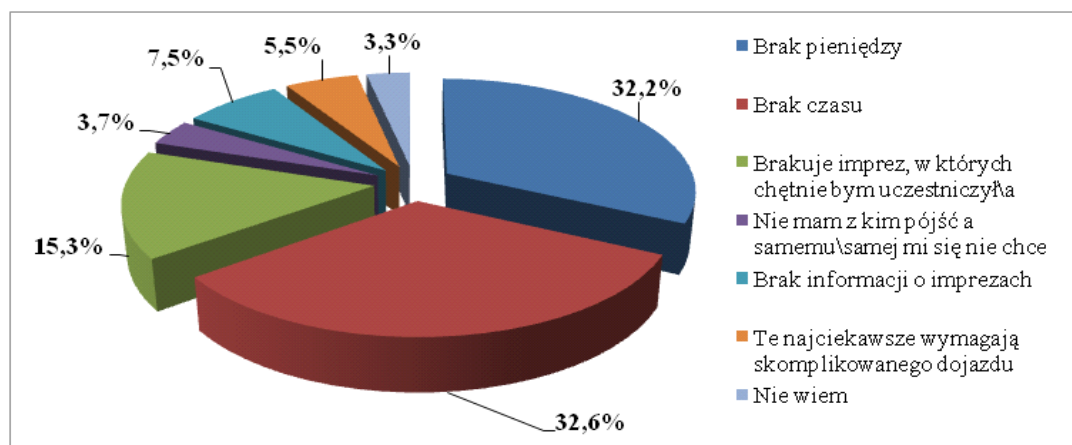
Trzecia bariera odwołuje się do adekwatności dostępnej oferty i potrzeb mieszkańców. W odpowiedziach, jako najmniej ważne bariery, wskazano brak towarzystwa (2,7%), konieczność skomplikowanego dojazdu (4,4%) oraz brak informacji o imprezach (8,2%).

Wykres 58. Co przeszkadza mieszkańcom Śląska w uczestnictwie w imprezach kulturalnych?

Struktura odpowiedzi, w przypadku zdefiniowania barier uczestnictwa konkretnego respondenta, w pewnym stopniu różni się od tych, które definiowali badani ogólnie dla mieszkańców województwa. Innymi słowy, gdy indagowani mówią o przeszkodach, które dotyczą bezpośrednio ich samych, ocena jest nieco inna, niż w przypadku ocen ogólnych, dotyczących całej społeczności. Ciężar odpowiedzi przesuwa się z powodu braku pieniędzy (32,2%) na brak czasu (32,6%). Jak można przypuszczać, wynika to w dużej mierze wprost z charakteru badania ankietowego i zachowań uczestniczących w nich respondentów (trudność do sformułowania negatywnej oceny własnego statusu materialnego w bezpośredniej rozmowie z ankierem). Pozostałe wskazania charakteryzują się zbliżonym poziomem. Warto zauważyć, że odpowiedzi wskazujące jako barierę brak informacji o imprezach to jedynie 7,5%. Domniemywać można, iż w związku ze znacznie wyżej ocenianymi barierami, ten obszar został uznany za drugorzędny.

Wykres 59. Co Panu \ Pani przede wszystkim przeszkadza w uczestnictwie w imprezach kulturalnych?

W ramach poszczególnych subregionów kluczowe bariery dostępu do imprez kulturalnych kształtują się bardzo różnie. Jak wynika z badań, jest to związane ze zróżnicowaniem poziomu zamożności mieszkańców poszczególnych podregionów, ich nawykami w zakresie uczestniczenia w kulturze, dostępem do informacji o niej, itp.

W większości subregionów, jako główną barierę uczestnictwa w kulturze, wskazano „brak pieniędzy”. Wyjątek stanowiły tu podregiony bielski i tyski (w obu wyższy odsetek wskazań padł na odpowiedź „brak czasu”). Warto zauważyć, że w przypadku subregionu rybnickiego, charakteryzującego się wysokim poziomem uczestnictwa w kulturze, jako podstawową barierę (52,7% – najwyższy wskaźnik) wskazano właśnie „brak pieniędzy”. W przypadku subregionu bielskiego wysoki poziom uczestnictwa znajduje również odzwierciedlenie w krytycznej ocenie oferowanego programu kulturalnego i wskazywaniu braku tych, w których by chcieli uczestniczyć (29,7%).

Przypomnijmy (wskazywane było już to przy omawianiu promocji wydarzeń kulturalnych), iż w subregionie katowickim odnotowano wysoki współczynnik wskazań w ramach odpowiedzi „brak informacji o imprezach” – 15,3%. Wskaźnik ten kształtuje się na zbliżonym poziomie również w subregionie częstochowskim, przy czym na jego obszarze odczuwalna jest również bariera w zakresie dojazdu na organizowane wydarzenia (8,1%).

Tabela 39. Co przeszkadza ludziom w uczestnictwie w imprezach kulturalnych? – subregiony

	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
Brak pieniędzy	29,7%	39,0%	33,2%	46,8%	34,8%	52,7%	39,5%	34,8%
Brak czasu	32,0%	37,8%	15,2%	23,0%	26,0%	22,8%	32,8%	39,1%
Brakuje imprez, w których chętnie by uczestniczyli	29,7%	6,1%	21,2%	12,3%	15,1%	11,7%	11,9%	7,7%
Brak towarzystwa	2,3%	1,2%	4,9%	2,2%	3,4%	1,2%	3,1%	2,4%
Brak informacji o imprezach	1,7%	2,8%	14,8%	11,2%	15,3%	4,5%	5,9%	8,2%
Te najciekawsze wymagają skomplikowanego dojazdu	2,6%	4,9%	8,1%	3,0%	4,6%	3,0%	4,9%	4,3%
Nie wiem	2,0%	8,1%	2,5%	1,5%	0,7%	4,2%	1,8%	3,4%

Porównanie deklaracji, związanych z barierami wskazanymi przez respondentów, dotyczących mieszkańców regionu w ogóle, w odniesieniu do przeszkód, które uczestnicy badania identyfikują bezpośrednio do swojej osoby, wskazuje na podobne tendencje na poziomie regionu i podregionów.

Tabela 40. Co Panu\ Pani przeszkadza w uczestnictwie w imprezach kulturalnych? – subregiony

	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
Brak pieniędzy	24,6%	37,0%	21,9%	36,1%	28,0%	50,6%	33,3%	24,3%
Brak czasu	32,9%	39,5%	28,3%	28,6%	30,7%	25,6%	33,9%	48,0%
Brakuje imprez, w których chętnie by uczestniczyli	29,8%	7,0%	20,1%	11,5%	16,1%	11,7%	13,4%	6,4%
Brak towarzystwa	4,6%	1,6%	4,6%	4,1%	5,6%	2,1%	3,4%	2,0%
Brak informacji o imprezach	0,9%	3,7%	11,3%	12,6%	11,7%	6,0%	6,2%	7,4%
Te najciekawsze wymagają skomplikowanego dojazdu	24,6%	37,0%	21,9%	36,1%	28,0%	50,6%	33,3%	24,3%
Nie wiem	32,9%	39,5%	28,3%	28,6%	30,7%	25,6%	33,9%	48,0%

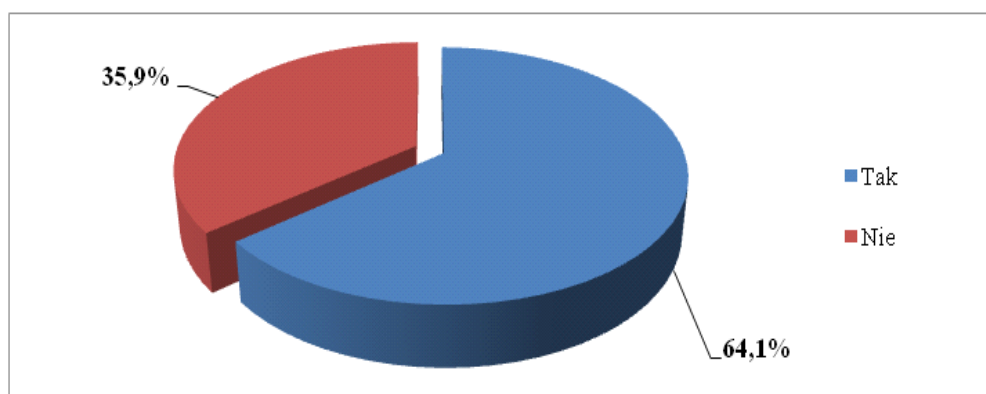
5.5 Opinie o kulturze

Na koniec charakterystyki uczestnika kultury w województwie śląskim przedstawimy kilka ogólnych opinii na temat kultury, z którymi się identyfikują badani.

Opinie te dotyczyły zarówno definicji kultury, jak i kwestii związanych z uczestnictwem w kulturze, oraz określeniem jej rangi w osobistej hierarchii potrzeb.

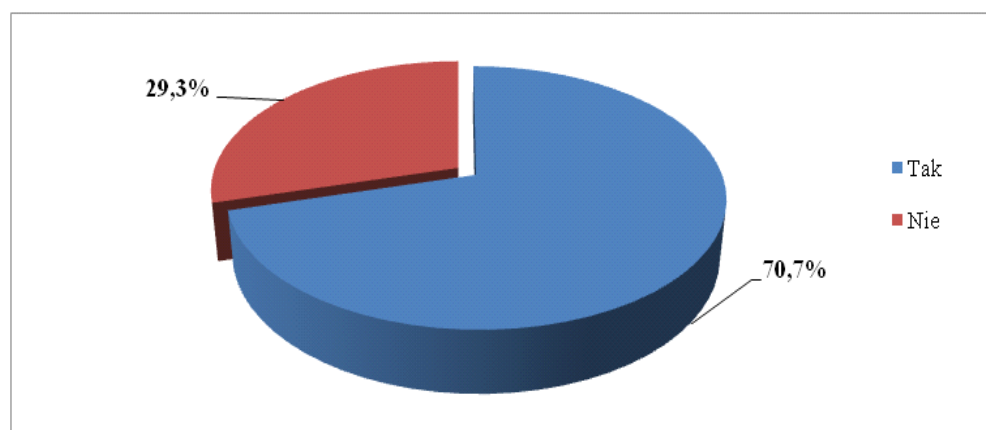
Większość respondentów (64,1%) zgodziła się z opinią, iż „Kultura to pojęcie zbyt ogólne, bo obejmuje zarówno imprezy masowe jak i elitarne”. Można podejrzewać, że część ankietowanych osób zwróciła w ten sposób uwagę na pewną dewaluację tego pojęcia.

Wykres 60. Czy zgadza się Pan/Pani z opinią „Kultura to pojęcie zbyt ogólne, bo obejmuje zarówno imprezy masowe jak i elitarne”?

Jednocześnie ponad 70% respondentów zgadza się z opinią, iż współczesną kulturę kreują głównie media.

Wykres 61. Czy zgadza się Pan \ Pani z opinią „Współczesną kulturę kreują głównie media”?

Aż 85% respondentów z podregionu katowickiego zgadza się ze stwierdzeniem, że „Korzystania z kultury trzeba się nauczyć” – w stosunku do 47,6% z podregionu bytomskiego. Jednocześnie tylko 24,2% ankietowanych z podregionu bytomskiego zgadza się z opinią, iż „Teatr, filharmonia, galerie sztuki są tylko dla nielicznych – przeciętny człowiek tego nie potrzebuje”. Ze stwierdzeniem tym zgadza się z kolei aż 50,9% respondentów z podregionu rybnickiego; mieszkańcy tego podregionu również w największym stopniu uważają, że „Uczestnictwo w kulturze to snobizm” (23%) oraz zgadzają się ze stwierdzeniem „Kultura nie jest dla mnie jakąś ważną potrzebą – bez tego mogę się obejść” (aż 62,8%). Można wnioskować, iż respondenci z podregionu rybnickiego postrzegają kulturę jako dziedzinę w dużym stopniu elitarną, która zaspokaja potrzeby pewnej wybranej grupy osób.

Tabela 41. Z którymi opiniami na temat kultury by się Pan\Pani zgodził/a? - subregiony

	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
Korzystania z kultury trzeba się nauczyć								
Tak	52,3%	47,6%	79,7%	72,9%	85,0%	81,4%	66,1%	80,5%
Nie	47,7%	52,4%	20,3%	27,1%	15,0%	18,6%	33,9%	19,5%
Teatr, filharmonia, galerie sztuki są tylko dla nielicznych - przeciętny człowiek tego nie potrzebuje								
Tak	43,4%	24,2%	32,5%	43,9%	31,6%	50,9%	36,7%	32,4%
Nie	56,6%	75,8%	67,5%	56,1%	68,4%	49,1%	63,3%	67,6%
Uczestnictwo w kulturze to snobizm								
Tak	6,4%	14,1%	4,5%	10,4%	12,3%	23,0%	9,6%	14,0%
Nie	93,6%	85,9%	95,5%	89,6%	87,7%	77,0%	90,4%	86,0%
Kultura nie jest dla mnie jakąś ważną potrzebą – bez tego mogę się obejść								
Tak	52,9%	38,7%	22,0%	36,1%	36,2%	62,8%	40,8%	34,1%
Nie	47,1%	61,3%	78,0%	63,9%	63,8%	37,2%	59,2%	65,9%
Kultura to pojęcie zbyt ogólne bo obejmuje zarówno imprezy masowe jak i elitarne								
Tak	71,6%	45,2%	57,7%	49,4%	74,7%	79,9%	60,5%	62,1%
Nie	28,4%	54,8%	42,3%	50,6%	25,3%	20,1%	39,5%	37,9%
Kultura to ważny element mojego życia								
Tak	48,1%	46,0%	57,3%	61,3%	66,9%	74,7%	61,5%	68,9%
Nie	51,9%	54,0%	42,7%	38,7%	33,1%	25,3%	38,5%	31,1%
Współczesną kulturę kreują głównie media								
Tak	54,7%	69,0%	57,0%	72,5%	76,4%	82,6%	69,9%	86,3%
Nie	45,3%	31,0%	43,0%	27,5%	23,6%	17,4%	30,1%	13,7%

6. Miejsce Śląska w europejskiej kulturze

6.1 Elementy kultury regionu i osoby zasługujące na rozpropagowanie w Europie

Respondenci zostali poproszeni o wskazanie tych elementów kultury województwa śląskiego, które zasługują na uznanie i rozpropagowanie w całej Europie. Najwięcej wskazań zebrano ogólnie pojęcie „tradycja regionu” – aż 91,2% ankietowanych osób uznało, że tradycje Śląska warte są europejskiej promocji. Tak wysoki odsetek pozytywnych odpowiedzi na to pytanie może poniekąd wskazywać na głębokie poczucie więzi z regionem, silną tożsamość regionalną i duży szacunek do tradycji.

Na drugim miejscu, pod względem ilości wskazań, znalazł się katowicki Spodek - zdecydowana większość ankietowanych (89,7%) uznała ten obiekt za charakterystyczny i na tyle atrakcyjny, że zasługuje na promocję w wymiarze europejskim.

Trzecie miejsce zajął Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku w Chorzowie (87,5%) – ankietowane osoby zapewne zdają sobie sprawę, że jest to jeden z największych parków miejskich w Europie i jako taki zasługuje na szeroką promocję.

Niewiele mniej wskazań (87%) zebrano śląską kuchnię.

Kolejne, pod względem ilości wskazań, odpowiedzi to: śląscy artyści, niektóre imprezy organizowane w woj. śląskim, zabytki architektury, zespoły artystyczne, zabytki techniki oraz publiczność stwarzająca doskonałą atmosferę na każdej imprezie.

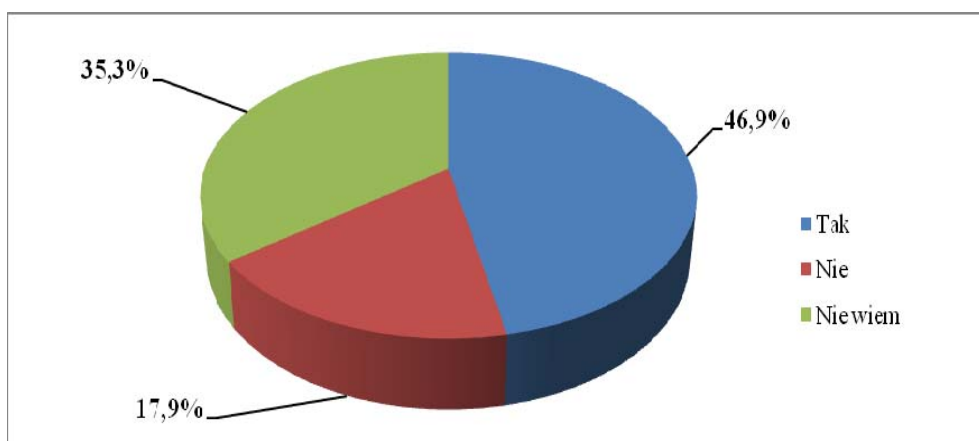
Tabela 42. Co z kultury naszego regionu zasługuje na uznanie, rozpropagowanie w całej Europie?

Nazwa	Tak	Nie
	w %	
Tradycja regionu	91,2	8,8
Spodek	89,7	10,3
Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku	87,5	12,5
Nasza kuchnia	87,0	13,0
Wielu naszych artystów - aktorów, pisarzy, muzyków, malarzy-plastyków, architektów	85,9	14,1
Niektóre imprezy organizowane w naszym województwie	84,4	15,6
Zabytki architektury	83,6	16,4

Nasze zespoły (teatralne, operowe, orkiestrowe itp.)	82,8	17,2
Zabytki techniki	77,6	22,4
Publiczność stwarzająca doskonałą atmosferę dla każdej imprezy	76,5	23,5

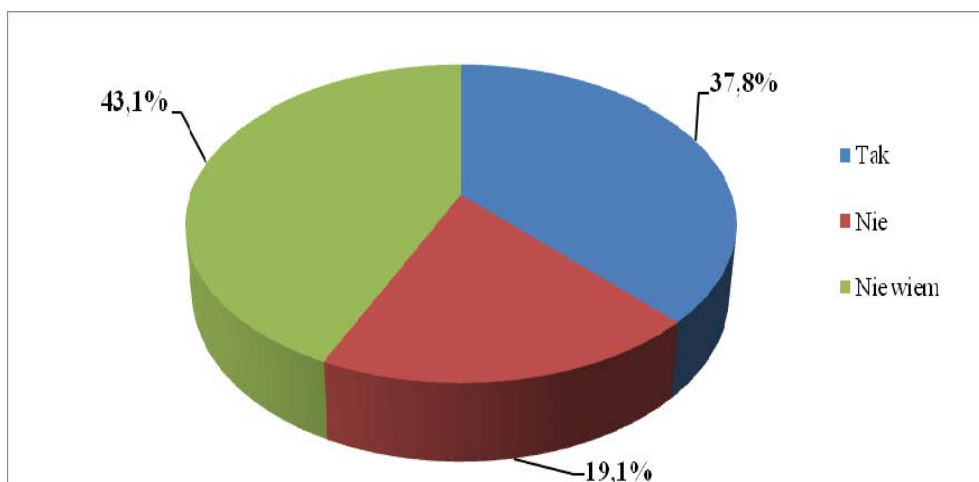
Na pytanie „Czy mamy imprezy kulturalne odbywające się w naszym województwie, które zasługują na nagłośnienie w całej Europie?” 46,9% ankietowanych udzieliło odpowiedzi twierdzącej. Odsetek ten należy uznać za niezbyt wysoki. Niepokoi zwłaszcza wysoki udział odpowiedzi „nie wiem” – aż 35,3% nie potrafiło wskazać żadnej imprezy, która zasługiwałaby na europejską promocję, a 17,9 % wskazało, iż takiej imprezy nie ma.

Wykres 62. Czy mamy imprezy kulturalne odbywające się w naszym województwie zasługujące Pana\ Pani zdaniem na nagłośnienie w całej Europie?

Podobnie jest ze znajomością nazwisk osób związanych z kulturą. Według 37% ankietowanych można wskazać nazwiska związane z kulturą w województwie śląskim zasługujące na nagłośnienie w całej Europie. Ale ponad 43% respondentów nie wie czy są takie osoby, których osiągnięcia warto by rozpropagowywać.

Wykres 63. Czy można wskazać nazwiska związane z kulturą w naszym województwie zasługujące Pana\ Pani zdaniem na nagłośnienie w całej Europie?

Osoby udzielające twierdzącej odpowiedzi na powyższe pytanie wskazały na następujące nazwiska:

- Kazimierz Kutz (8%),
- Ireneusz Dudek (2,8%),
- Krzysztof Hanke (2,2%),
- Jan Kiepura (2%),
- Józef Polok (2%),
- Ryszard Riedel (1,9%),
- Krzysztof Respondek (1,8%),
- Artur Rojek (1,6%),
- Stanisław Sojka (1,5 %),
- Franciszek Pieczka (1,2%),
- Wojciech Kilar (1,2%),
- Wiesław Ochman (1,2%),
- Jerzy Duda – Gracz (1,2%),
- Bracia Golec - Łukasz i Paweł (1%),
- Jacek Stachursky (1%),
- Krzysztof Materna (1%).

Wśród odpowiedzi poniżej jednego procenta znalazły się następujące nazwiska: Jacek Cygan, Józef Skrzek, Jan Skrzek, Janusz Gajos, Joanna Bartel, Henryk Mikołaj Górecki, Jerzy Buzek, Adam Małysz, Jan Miodek, Stanisław Hadyna, Józef i Jan Skrzekowie, Zygmunt „Muniek” Staszczyk, Wojciech Pszoniak, Krystyna Bochenek oraz Lech Majewski.

6.2 Wiedza mieszkańców województwa na temat europejskich aspiracji regionu

W celu poznania stanu wiedzy i opinii na temat europejskich aspiracji regionu zadano ankietowanym pytanie, w którym proszono respondentów o określenie czy według nich któreś z miast województwa śląskiego zasługuje na to, by być przez jakiś czas Europejską Stolicą Kultury. Prawie co 10 z badanych osób nie wiedziało, co oznacza pojęcie Europejska Stolica Kultury. Największy odsetek osób nieznających tego pojęcia zamieszkuje podregion rybnicki (41,2% wszystkich respondentów zamieszkujących ten podregion).

Znacząca liczba badanych, bo aż 15,2% stwierdziła, że żadne miasto nie zasługuje na to, by zostać stolicą kultury w Europie – zgodziła się z tym co czwarta osoba z podregionu gliwickiego (24,3%) i co czwarta z tyskiego (26,6%).

Tabela 43. Czy któreś z miast naszego województwa zasługuje na to, by być przez jakiś czas Europejską Stolicą Kultury?

Odpowiedzi	Frekwencja [os.]	Udział w próbie [%]
Nie wiem co to znaczy Europejska Stolica Kultury	216	9,0
Nie, żadne nie zasługuje	364	15,2
Tak, tylko (wymienić które)	208	8,7
Europejską Stolicą Kultury mogą być wspólnie niektóre miasta, bo dopiero razem dysponują odpowiednią ofertą kultu	147	6,1
Europejską Stolicą Kultury może być tylko całe Województwo Śląskie	732	30,5
Tylko Katowice	514	21,4
Najlepiej mógłby tę rolę pełnić Górnośląski Związek Metropolitalny Silesia	97	4,0
Chyba tylko Częstochowa z Jasną Górą	122	5,1

Respondenci najczęściej zgadzają się z tym, że Europejską Stolicą Kultury może być tylko całe województwo śląskie. **Pod tym względem mieszkańcy poszczególnych podregionów jednak znacząco się różnią. Różnice te powinny zostać bardzo wnikliwie przeanalizowane i wzięte pod uwagę przy wyjaśnianiu i promowaniu idei Europejskiej Stolicy Kultury wśród mieszkańców województwa śląskiego.**

Tabela 44. Czy któreś z miast naszego województwa zasługuje na to, by być przez jakiś czas Europejską Stolicą Kultury?

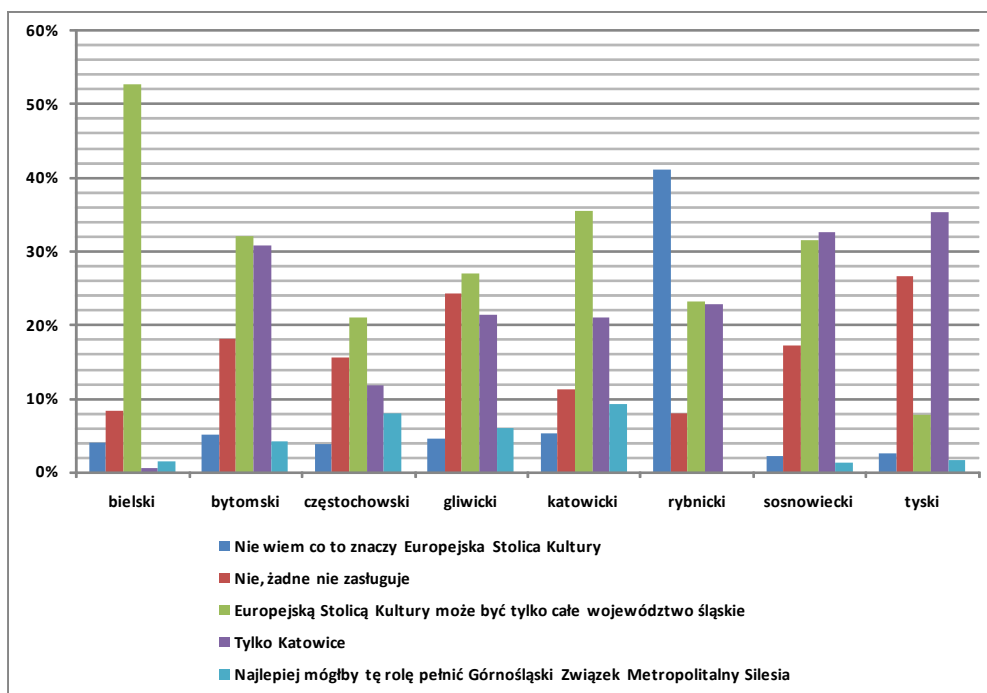
Odpowiedzi	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
Nie wiem co to znaczy Europejska Stolica Kultury	3,9%	5,1%	3,8%	4,5%	5,2%	41,2%	2,1%	2,6%
Nie, żadne nie zasługuje	8,4%	18,1%	15,5%	24,3%	11,2%	7,9%	17,3%	26,6%
Tak, tylko (wymienić które)	21,7%	5,1%	7,9%	6,4%	7,7%	2,4%	5,1%	14,6%
Europejską Stolicą Kultury mogą być wspólnie niektóre miasta, bo dopiero razem dysponują odpowiednią ofertą kulturalną	5,4%	2,5%	8,3%	6,7%	7,4%	0,6%	7,7%	11,5%
Europejską Stolicą Kultury może być tylko całe województwo śląskie	52,7%	32,1%	21,1%	27,0%	35,5%	23,2%	31,6%	7,8%
Tylko Katowice	0,6%	30,8%	11,7%	21,3%	21,1%	22,9%	32,7%	35,4%
Najlepiej mógłby tę rolę pełnić Górnośląski Związek	1,5%	4,2%	7,9%	6,0%	9,2%	0,0%	1,3%	1,6%

Metropolitalny Silesia								
Chyba tylko Częstochowa z Jasną Górą	5,7%	2,1%	23,8%	3,7%	2,7%	1,8%	2,1%	0,0%

Tylko 4% badanych stwierdziło, że najlepiej mógłby tę rolę pełnić Górnośląski Związek Metropolitalny Silesia, ale zgadza się z tym prawie co 10 osoba zamieszkująca podregion katowicki. Co trzecia osoba z tego subregionu uważa, że tylko całe województwo może pełnić rolę stolicy kultury. Również tylko 5% wybrała kategorię, że chyba tylko Częstochowa z Jasną Górą może pełnić rolę stolicy kultury w Europie. W tym przypadku trzeba dodać, że prawie co czwarta osoba z podregionu częstochowskiego odpowiedziała w ten sposób. Jeden na trzech mieszkańców podregionu bytomskiego twierdzi, że Europejską Stolicą Kultury może być tylko całe województwo śląskie, a kolejne 30%, że tylko miasto Katowice (z czym zgadza się również 20% mieszkańców podregionu częstochowskiego) – podobne dane uzyskano w podregionie sosnowieckim. Co czwarty mieszkaniec podregionu gliwickiego prócz tego, że twierdzi, że żadne miasto nie zasługuje na miano Europejskiej Stolicy Kultury, jeden na pięciu zgadza się z tym, że może nią być miasto Katowice, a co czwarty, że tylko całe województwo.

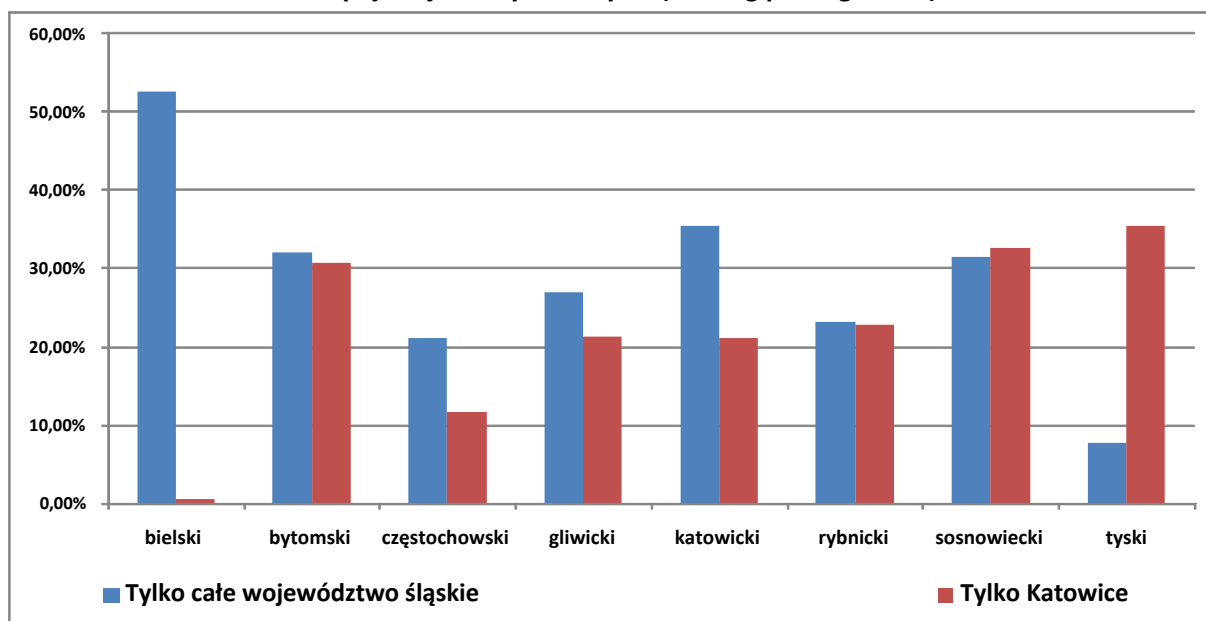
Wykres prezentowany poniżej prezentuje dane dotyczące najbardziej istotnych dylematów, które domagają się rozstrzygnięć i podjęcia odpowiednich działań promocyjnych i organizacyjnych ze strony instytucji zaangażowanych w działania na rzecz idei „Katowice – Europejska Stolica Kultury”.

Wykres 64. Które z miast województwa śląskiego zasługuje na miano Europejskiej Stolicy Kultury?

Promotorzy tej idei muszą poradzić sobie na przykład z dylematem, który można wyczytać z powyższego wykresu: czy całe województwo, czy tylko Katowice – jak to widzą podregiony i jakie to ma znaczenie? Proponujemy przeanalizować poniższy wykres.

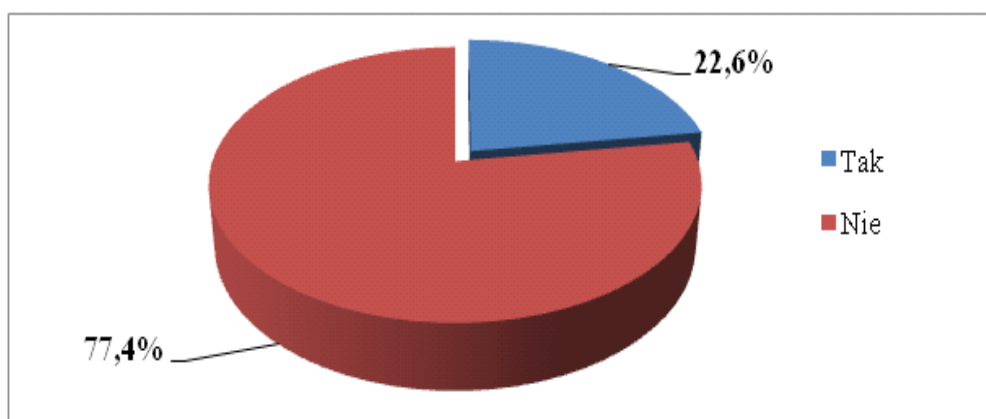
Wykres 65. Całe województwo czy tylko Katowice zasługują na miano Europejskiej Stolicy Kultury? – (według podregionów)

6.3 Katowice – Europejska Stolica Kultury 2016

Analizując odpowiedzi zawarte w poprzednim rozdziale warto pokusić się także o opinie respondentów na temat wiedzy w zakresie ubiegania się Miasta Katowice o status Europejskiej Stolicy Kultury w roku 2016. Okazuje się, iż tylko co piąta osoba spośród badanych (22,6%) wie, że miasto Katowice stara się o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury w roku 2016.

Wykres 66. Czy słyssał/a Pan \ Pani, że Miasto Katowice stara się o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury w roku 2016?

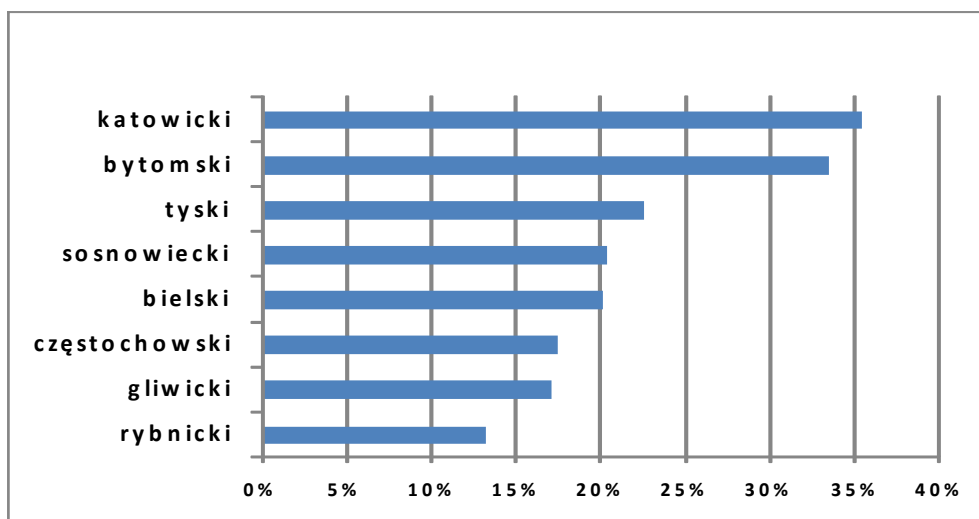

Znajomość tego faktu jest bardzo różna w zależności od miejsca zamieszkania respondentów.

Tabela 45. Czy słyssał/a Pan \ Pani, że Miasto Katowice stara się o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury w roku 2016?

	Podregion							
	bielski	bytomski	częstochoowski	gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski
Tak	20,1%	33,5%	17,5%	17,1%	35,4%	13,2%	20,4%	22,6%
Nie	79,9%	66,5%	82,5%	82,9%	64,6%	86,8%	79,6%	77,4%

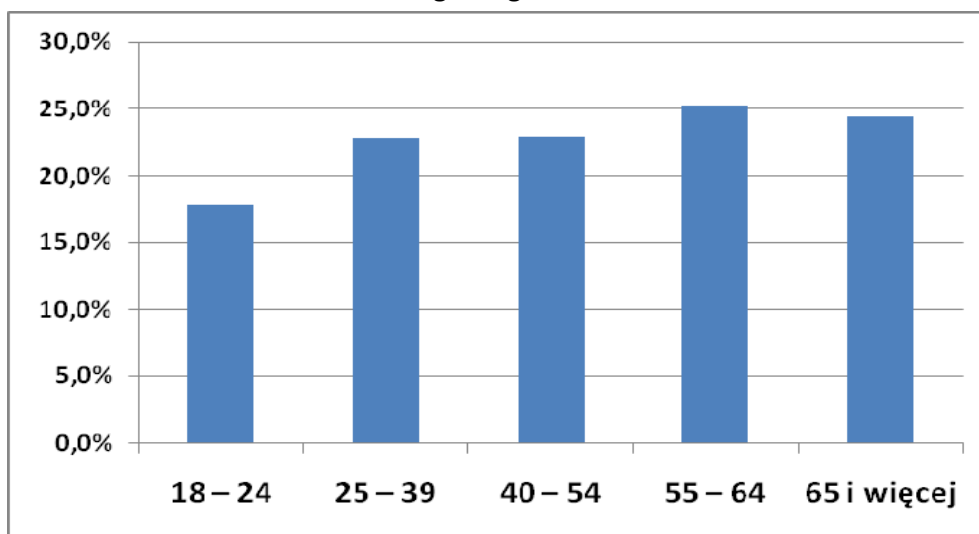
Wykres 67. Wiedza na temat starań Katowic o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury w roku 2016 (według podregionów)

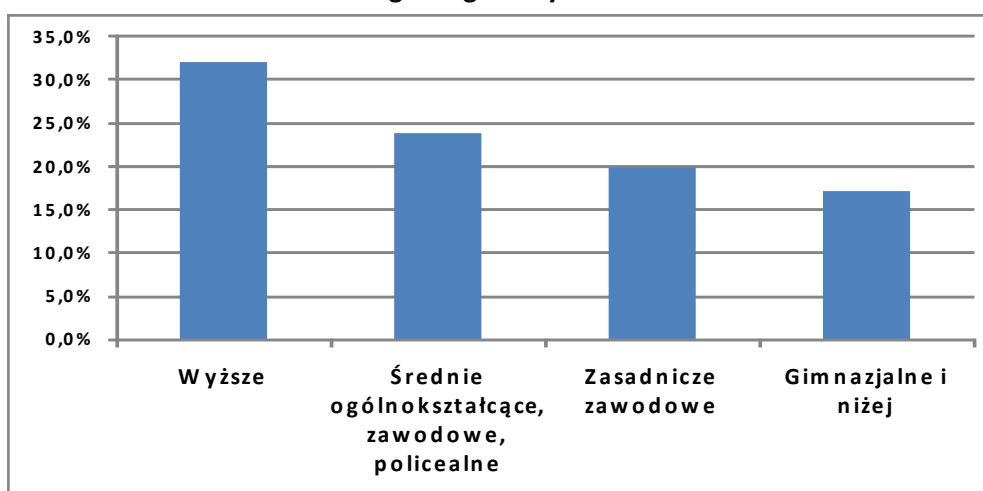
Wiedza na temat działań podejmowanych w tym obszarze jest zróżnicowana na poziomie poszczególnych subregionów. Proces starania się o status Europejskiej Stolicy Kultury jest w pierwszej fazie, niemniej jego uzyskanie na pewno wiąże się z koniecznością budowania możliwie szerokiej koalicji wokół tego przedsięwzięcia. Dodatkowo uzyskanie tego wyróżnienia może mieć olbrzymie znaczenie w związku z budowaniem tożsamości mieszkańców z regionem. Na pewno niezbędna w związku z tym będzie duża akcja promująca te starania. W chwili obecnej wiedza w tym obszarze w części podregionów deklaruje zaledwie 17,1% w subregionie gliwickim, 17,5% w częstochoowskim, nie wiele więcej w bielskim (20,1%) czy sosnowieckim (20,4%). Wyższy poziom wiedzy odnotowano jedynie, co wydaje się zrozumiałe, w podregionie katowickim (35,4%) oraz bytomskim (33,5%).

Powszechność wiedzy na temat starań Katowic o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury zróżnicowana jest także w zależności zarówno od wieku ankietowanych jak i przede wszystkim od ich wykształcenia, co prezentują poniższe wykresy.

Wykres 68. Wiedza o staraniach Miasta Katowice o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury według kategorii wieku

Wykres 69. Wiedza o staraniach Miasta Katowice o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury według kategorii wykształcenia

7. Podsumowanie

Obraz potrzeb kulturalnych mieszkańców Śląska, uzyskany w ramach przeprowadzonego badania, zaskakuje przede wszystkim różnorodnością. Dotyczy ona właściwie wszystkich aspektów przedmiotu badania. Oczywiście, potrzeby kulturalne mieszkańców są w zakresie uczestnictwa w życiu kulturalnym bardzo różnorodne, a zbudowanie niezwrótnej matrycy potrzeb kulturalnych przeciętnego mieszkańca jest niemożliwe. Jednakże zwrócić można uwagę na pewne charakterystyki, które uznać można za szanse dla śląskiej kultury ale i na takie, które są dla niej dużym zagrożeniem.

Jednym z ważnych wniosków wynikających z przeprowadzonych badań jest duże zróżnicowanie przestrzenne województwa śląskiego w zakresie wielu aspektów postrzegania kultury – różnice te uwidaczniają się bardzo wyraźnie w momencie agregowania danych środki peryferyjne – wyników badania – na poziomie podregionów województwa. Poszczególne subregiony, jak to pokazano, znacznie różnią się pod względem oceny oferty kulturalnej, istniejącej infrastruktury, uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych ale i barierach, które powstrzymują mieszkańców przed aktywnym udziałem w różnego rodzaju imprezach. Z punktu widzenia kształtowania oferty kulturalnej, czy szerzej polityki regionalnej, czynnik ten musi być brany pod uwagę.

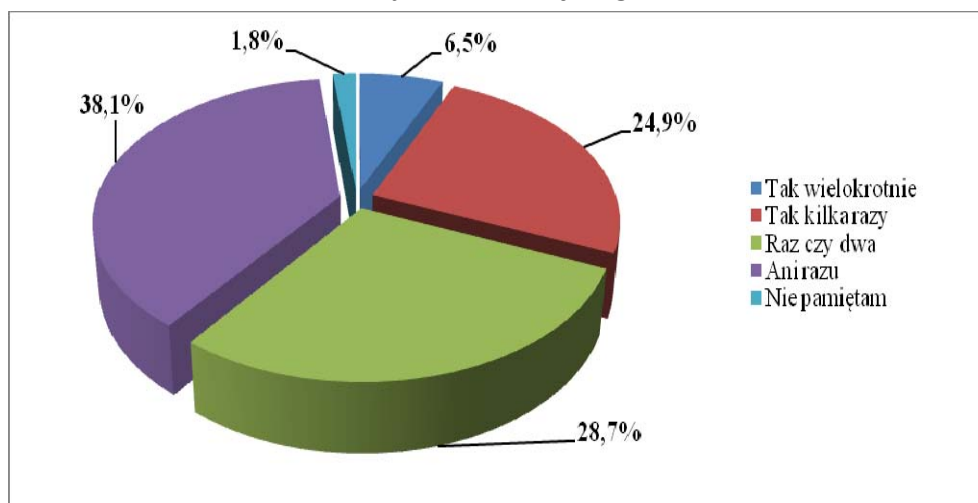
Mieszkańcy Śląska postrzegają swoje miejsce zamieszkania jako region kultury, a jego ofertę kulturalną jako bardzo dobrą i dobrą (49,6%) lub przeciętną (40,7%). Jednak w momencie analizy oceny atrakcyjności oferty na poziomie tego, co jest dostępne w powiatach czy miejscowościach, w których mieszkają indagowani, ocena oferty kulturalnej wypada zdecydowanie gorzej. Zatem, im lepsza znajomość specyfiki i jakości lokalnych wydarzeń kulturalnych, im są one „bliżej” respondenta i łatwiej mu dokonać ich oceny, tym niestety zwiększa się liczba ocen „słaba” i „bardzo słaba”.

Tabela 46. Ocena atrakcyjności oferty kulturalnej województwa, powiatu, miejscowości

Wyszczególnienie	Województwo	Powiat	Miejscowość
	w %		
Bardzo dobra	6,8	4,2	6,1
Dobra	42,8	39,0	35,7
Przeciętna	40,7	41,5	37,9
Słaba	7,7	12,2	14,2
Bardzo słaba	2,0	3,0	6,0

Uznanie województwa za region kultury i dobre oceny oferty kulturalnej nie idą niestety w parze z udziałem mieszkańców w życiu kulturalnym Śląska. Znaczna liczba mieszkańców nie uczestniczy w ogóle w wydarzeniach, które tak wysoko oceniają. Jak pokazują dane z metryczki w znacznym stopniu związane jest to ze statusem materialnym mieszkańców. Dodatkowo podkreślić należy, iż podregiony najmniej rozwinięte urbanistycznie, charakteryzujące się występowaniem mniejszych ośrodków miejskich, wsi, wyróżniają się wyższym wskaźnikiem uczestnictwa w kulturze (i oceną dostępności do oferty kulturalnej). Wydarzenia, w których uczestniczą ich mieszkańcy mają rangę najczęściej lokalną, niemniej budują ich partycypację w kulturze. Duży ośrodek miejski, jakim są Katowice, generuje w przeciwieństwie do pozostałych subregionów grupę osób, które często uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych (7%). Jest ona jednak niezbyt duża, zwłaszcza w odniesieniu do tych którzy nie współuczestniczą w życiu kulturalnym.

Wykres 70. Częstotliwość udziału w wydarzeniach kulturalnych organizowanych na terenie województwa śląskiego

Wśród kluczowych barier w dostępie do kultury wskazać należy przede wszystkim brak pieniędzy (38,8%) i brak czasu (28,2%). Przy czym odpowiedzi w poszczególnych subregionach znacząco się różnią. Dla przykładu, aż dla 50,6% mieszkańców subregionu rybnickiego, brak pieniędzy to podstawowa bariera, gdy w subregionie bielskim to już tylko dla 24,6%.

Wśród preferowanych dziedzin kultury mieszkańcy Śląska wskazują przede wszystkim muzykę i film. Znajduje to wprost odzwierciedlenie w imprezach kulturalnych, w których uczestniczą. Są to głównie festiwale muzyczne (w tym folklorystyczne) oraz filmowe. Za najbardziej znaczącą imprezę dla kultury województwa śląskiego jego mieszkańcy uznali Tydzień Kultury Beskidzkiej. W następnej kolejności wskazano dwa festiwale muzyczne: Rawa Blues Festiwal i Festiwal im. Ryśka Riedla w Tychach, a na piątym miejscu „Mayday” (6,9%). Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalek „Katowice-Dzieciom” zajął 4 miejsce. Wysoko na stworzonej liście uplasował się również Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej Gaude Mater w Częstochowie. Mieszkańcy poszczególnych subregionów wskazują przede wszystkim na imprezy, które odbywają się w ich najbliższym otoczeniu. Wpływa to bezpośrednio na ich wiedzę o tych wydarzeniach, ale również, jak można przypuszczać, buduje tożsamość kulturową i związek z miejscem zamieszkania. Wybór właśnie tych wydarzeń wskazuje na chęć promocji miejsca zamieszkania.

Najczęściej wskazywane wydarzenie - Tydzień Kultury Beskidzkiej – na pewno nie pasuje do stereotypowego wyobrażenia o Śląsku. Jak można przypuszczać większość mieszkańców Polski, w przypadku podania tylko nazwy tego wydarzenia, nie skojarzy jej w ogóle z województwem. Przykład ten odzwierciedla ogólną sytuację kulturalną – różnorodność regiony znajduje odzwierciedlenie w ofercie kulturalnej, co na pewno stanowi duży potencjał. Z drugiej strony konieczne jest przełamywanie stereotypów dotyczących śląskiej kultury i prezentacja jej nie tylko w aspektach związanych z kulturą aglomeracji śląskiej.

Ważne jest także podkreślenie zróżnicowania w zakresie pozyskiwania informacji o wydarzeniach kulturalnych. Badani najczęściej (52,4%) uzyskują informacje o ciekawych wydarzeniach z życia kulturalnego od sąsiadów, znajomych, albo od kogoś z rodziny. Podobnie, co druga osoba (48,8%) dowiaduje się o imprezach z plakatów, afiszy lub billboardów. Co trzecia osoba (32,6%) znajduje informacje o ciekawych imprezach w telewizji. Rzadziej o wydarzeniach kulturalnych mieszkańcy Śląska dowiadują się z radia (27,3%). Może zaskakiwać, że zaledwie co czwarta osoba znajduje informacje w Internecie chociaż oczywiście medium to będzie odgrywało coraz większą rolę. Dane te pokazują przede wszystkim, iż badani przy pozyskiwaniu informacji o kulturze korzystają z bardzo tradycyjnych form przekazu. Rola mediów jest niższa niż można było przewidywać, co z kolei nie konieczne znajduje odzwierciedlenie w działaniach instytucji kultury

promujących poszczególne wydarzenia. Przeprowadzone badanie pokazało, że działania promocyjne są ważnym źródłem wiedzy o przedsięwzięciach kulturalnych. Brak tych działań postrzegany jest jako jedna z bardziej istotnych przeszkód w uczestnictwie w imprezach kulturalnych. Ich natężenie jest przez wielu respondentów postrzegane jako wyznacznik ważności, rangi imprezy kulturalnej. Wyniki te są ściśle powiązane ze wskazaniami dotyczącymi najbardziej znanych imprez. Niestety tylko dwa najbardziej (zdaniem respondentów) zasługujące na promocję wydarzenia kulturalne odbywające się w województwie śląskim są w ogóle znane ponad połowie ankietowanych, świadczy nie tylko o brakach w ich promocji ale również o stosunkowo ograniczonym zainteresowaniu społeczności regionalnej wydarzeniami kulturalnymi. Pokazuje to obszar pracy, który musi zostać w tym zakresie wykonany.

Najczęściej wskazywane typy wydarzeń kulturalnych, w których mieszkańcy województwa śląskiego chcieliby uczestniczyć to: widowiska kabaretowe (72,6% wskazań), seanse kinowe (68,2%) oraz festyny i jarmarki (67,8%). Dwie ostatnie formy to, jak można przypuszczać, formy spędzania czasu wolnego stosunkowo łatwo dostępne dla ogółu mieszkańców. Jednocześnie zauważyć należy, czego można było się spodziewać, iż wśród proponowanych w kwestionariuszu ankiety form uczestnictwa w życiu kulturalnym znacznie niższą liczbę wskazań otrzymały odpowiedzi związane z kulturą wysoką, w tym w szczególności: koncerty w filharmonii (28,6%), opera, operetka (31,5%) oraz wystawy i galerie sztuki (35,5%). Poziom deklarowanych wyborów tych form i tak należy uznać za wysoki.

8. Spis tabel

Tabela 1. Wielkość próby w poszczególnych subregionów	8
Tabela 2. Struktura zamieszkania badanych wg powiatów i miast na prawach powiatu	8
Tabela 3. Struktura wykształcenia grupy badawczej	10
Tabela 4. Struktura wieku grupy badawczej	11
Tabela 5. Jak Pan\ Pani ocenia sytuację materialną swojej rodziny?	13
Tabela 6. Struktura wykonywanego zawodu w grupie badawczej	14
Tabela 7. Czy zgadza się Pan\ Pani z określeniem: Śląsk - region kultury?	17
Tabela 8. Czy zgadza się Pan\ Pani z określeniem: Śląsk - region kultury? – grupy zawodów	20
Tabela 9. Jak by Pan\ Pani scharakteryzował/a Śląsk pod względem kultury, które z określił dobrze pasuje do naszego województwa?	26
Tabela 10. Ocena oferty kulturalnej województwa - podregiony	29
Tabela 11. Ocena atrakcyjności oferty kulturalnej województwa, powiatu, miejscowości	30
Tabela 12. Jak generalnie ocenił/a by Pan\ Pani ofertę kulturalną: powiatu	32
Tabela 13. Jak generalnie ocenił/a by Pan\ Pani ofertę kulturalną: w miejscu zamieszkania	33
Tabela 14. Która z imprez jest najbardziej znacząca dla kultury województwa śląskiego? (trzy wskazania)	34
Tabela 15. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej obiekty? kluby, puby	39
Tabela 16. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej obiekty? kina	40
Tabela 17. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej obiekty? kawiarnie, restauracje	43
Tabela 18. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej obiekty? teatry, sale koncertowe	45
Tabela 19. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej obiekty? tereny wypoczynkowe – parki	46
Tabela 20. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej obiekty? muzea, galerie sztuki	48
Tabela 21. Brak informacji o imprezach jako przeszkoda w uczestnictwie w imprezach kulturalnych według podregionów	49
Tabela 22. Co decyduje o tym, że impreza kulturalna jest ważna?	51
Tabela 23. Co decyduje o tym, że impreza kulturalna jest ważna - subregiony	51
Tabela 24. Czy media w wystarczającym stopniu informują o odbywających się aktualnie imprezach kulturalnych? – subregiony	54
Tabela 25. W jaki sposób najczęściej dowiaduje się Pan\ Pani o interesujących imprezach kulturalnych? (maksymalnie trzy wskazania)	56
Tabela 26. W jaki sposób najczęściej dowiaduje się Pan\ Pani o interesujących imprezach kulturalnych?	58
Tabela 27. Imprezy kulturalnej zasługujące na większą promocję	62
Tabela 28. Jak określił/a by się Pan \ Pani jako uczestnik życia kulturalnego? (najwyżej dwa określenia)	68
Tabela 29. Jak określił/a by się Pan \ Pani jako uczestnik życia kulturalnego? (według kategorii wieku)	70
Tabela 30. Jak określił/a by się Pan \ Pani jako uczestnik życia kulturalnego? (według kategorii wykształcenia)	74
Tabela 31. Preferowane typy wydarzeń kulturalnych	78
Tabela 32. Preferowane typy wydarzeń kulturalnych – subregiony	79
Tabela 33. Jaka dziedzina kultury szczególnie Pana\ Panią interesuje?	83

Tabela 34. Jaka dziedzina kultury szczególnie Pana\ Panią interesuje - subregiony.....	84
Tabela 35. Częstotliwość udziału w wydarzeniach kulturalnych organizowanych na terenie województwa śląskiego w 2009 roku – subregiony.....	89
Tabela 36. Uczestniczący i nieuczestniczący w wydarzeniach kulturalnych.....	90
Tabela 37. W której z nich, w ciągu ostatnich trzech lat Pan\ Pani uczestniczył\ła? (trzy wskazania).....	91
Tabela 38. Co przede wszystkim przeszkadza w uczestnictwie w imprezach kulturalnych?.....	93
Tabela 39. Co przeszkadza ludziom w uczestnictwie w imprezach kulturalnych? – subregiony.....	95
Tabela 40. Co Panu\ Pani przeszkadza w uczestnictwie w imprezach kulturalnych? – subregiony.....	96
Tabela 41. Z którymi opiniami na temat kultury by się Pan\Pani zgodził\ła? - subregiony.....	98
Tabela 42. Co z kultury naszego regionu zasługuje na uznanie, rozpropagowanie w całej Europie?.....	99
Tabela 43. Czy któreś z miast naszego województwa zasługuje na to, by być przez jakiś czas Europejską Stolicą Kultury?.....	102
Tabela 44. Czy któreś z miast naszego województwa zasługuje na to, by być przez jakiś czas Europejską Stolicą Kultury?.....	103
Tabela 45. Czy słyszał\ła Pan\ Pani, że Miasto Katowice stara się o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury w roku 2016?.....	106
Tabela 46. Ocena atrakcyjności oferty kulturalnej województwa, powiatu, miejscowości.....	109

9. Spis wykresów

Wykres 1. Struktura grupy badawczej według płci.....	10
Wykres 2. Struktura wykształcenia grupy badawczej.....	11
Wykres 3. Struktura wieku grupy badawczej w %.....	12
Wykres 4. Jak Pan\ Pani ocenia sytuację materialną swojej rodziny?.....	12
Wykres 5. Czy zgadza się Pan \ Pani z określeniem: Śląsk - region kultury?.....	16
Wykres 6. Poziom utożsamienia z hasłem „Śląsk – region kultury”.....	17
Wykres 7. Śląsk – region kultury a ocena sytuacji materialnej rodziny.....	19
Wykres 8. Śląsk – region kultury a częstotliwość uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych 2009 roku.....	21
Wykres 9. Czy to określenie dobrze pasuje do naszego województwa – „Kultura na Śląsku coraz bardziej się rozwija”.....	23
Wykres 10. Czy to określenie dobrze pasuje do naszego województwa - „Na Śląsku jest organizowanych wiele ciekawych imprez kulturalnych”.....	23
Wykres 11. Czy to określenie dobrze pasuje do naszego województwa - „Śląska kultura to przede wszystkim utożsamianie się z treściami tożsamości regionalnej i śląskiej tradycji”.....	24
Wykres 12. Czy to określenie dobrze pasuje do naszego województwa – „Wielu artystów pochodzących z naszego regionu to znaczące nazwiska dla kultury Polski, a nawet Europy”.....	24
Wykres 13. Czy to określenie dobrze pasuje do naszego województwa – „Pod względem kultury, miasta naszego województwa nie ustępują innym miastom Polski”.....	25
Wykres 14. Czy to określenie dobrze pasuje do naszego województwa – „Śląsk to przede wszystkim „siedź w domu, w ogródku”.....	25
Wykres 15. Czy to określenie dobrze pasuje do naszego województwa - „Śląsk to "czarna dziura" pod względem kultury - tu się nic nie dzieje”.....	26
Wykres 16. Ocena oferty kulturalnej województwa.....	27
Wykres 17. Ocena oferty kulturalnej województwa w podregionach.....	29
Wykres 18. Ocena oferty kulturalnej województwa a częstotliwość udziału w imprezach kulturalnych.....	30
Wykres 19. Ocena oferty kulturalnej województwa a wiek respondentów.....	30
Wykres 20. Ocena oferty kulturalnej województwa a wykształcenie respondentów.....	30

Wykres 21. Porównanie ocen oferty kulturalnej województwa, powiatu i miasta/gminy.....	31
Wykres 22. Ocena oferty kulturalnej powiatu w podregionach.....	32
Wykres 23. Ocena oferty kulturalnej w miejscu zamieszkania w podregionach.....	33
Wykres 24. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej obiekty – puby kluby.....	38
Wykres 25. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej obiekty? Kina.....	40
Wykres 26. Odczucie braku kin w wyposażeniu miast województwa śląskiego według kategorii wieku.....	41
Wykres 27. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej obiekty? kawiarnie, restauracje.....	42
Wykres 28. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej obiekty? teatry, sale koncertowe.....	43
Wykres 29. Odczucie braku teatrów i sal koncertowych w wyposażeniu miast województwa śląskiego według kategorii wieku.....	44
Wykres 30. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej obiekty? tereny wypoczynkowe – parki.....	45
Wykres 31. Czy odczuwa Pan\ Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej obiekty? muzea, galerie sztuki.....	47
Wykres 32. Odczucie braku muzeów i galerii sztuki w wyposażeniu miast województwa śląskiego według wieku.....	47
Wykres 33. Brak informacji o imprezach jako przeszkoda w uczestnictwie w imprezach kulturalnych według podregionów.....	50
Wykres 34. Co decyduje o wadze imprezy kulturalnej według podregionów.....	52
Wykres 35. Czy media w wystarczającym stopniu informują o odbywających się aktualnie imprezach kulturalnych?.....	53
Wykres 36. Czy media w wystarczającym stopniu informują o odbywających się aktualnie imprezach kulturalnych?.....	54
Wykres 37. Negatywna ocena mediów według podregionów.....	55
Wykres 38. Źródła wiedzy o wydarzeniach kulturalnych.....	57
Wykres 39. Źródła wiedzy o wydarzeniach kulturalnych według podregionów.....	59
Wykres 40. Internet jako źródło wiedzy o wydarzeniach kulturalnych według kategorii wieku.....	60
Wykres 41. Źródła wiedzy o wydarzeniach kulturalnych według kategorii wieku.....	61
Wykres 42. Imprezy kulturalne zasługujące na większą promocję.....	65
Wykres 43. Imprezy kulturalne nie zasługujące na większą promocję.....	65
Wykres 44. Imprezy kulturalne nieznanne.....	66
Wykres 45. Czy zgadza się Pan \ Pani z opinią „Kultura to ważny element mojego życia”?.....	67
Wykres 46. Czy zgadza się Pan \ Pani z opinią „Kultura nie jest dla mnie jakąś ważną potrzebą – bez tego mogę się obejść”?.....	67
Wykres 47. Jak określił/a by się Pan \ Pani jako uczestnik życia kulturalnego?.....	70
Wykres 48. Jak określił/a by się Pan \ Pani jako uczestnik życia kulturalnego? (seria wykresów według kategorii wieku).....	72
Wykres 49. Jak określił/a by się Pan \ Pani jako uczestnik życia kulturalnego? (seria wykresów według kategorii wykształcenia).....	75
Wykres 50. Preferowane typy wydarzeń kulturalnych w subregionach.....	80
Wykres 51. Popularność wydarzeń kulturalnych według podregionów.....	81
Wykres 52. Preferowane dziedziny kultury w subregionach.....	85
Wykres 53. Popularność dziedzin kultury według podregionów.....	85

Wykres 54. Częstotliwość udziału w wydarzeniach kulturalnych organizowanych na terenie województwa śląskiego	88
Wykres 55. Częstotliwość udziału w wydarzeniach kulturalnych według podregionów.....	89
Wykres 56. Deklaracje udziału w wydarzeniach kulturalnych według podregionów.....	90
Wykres 58. Co przeszkadza mieszkańcom Śląska w uczestnictwie w imprezach kulturalnych?	94
Wykres 59. Co Panu \ Pani przede wszystkim przeszkadza w uczestnictwie w imprezach kulturalnych?.....	94
Wykres 60. Czy zgadza się Pan/Pani z opinią „Kultura to pojęcie zbyt ogólne, bo obejmuje zarówno imprezy masowe jak i elitarne”?.....	97
Wykres 61. Czy zgadza się Pan \ Pani z opinią „Współczesną kulturę kreują głównie media”?	97
Wykres 62. Czy mamy imprezy kulturalne odbywające się w naszym województwie zasługujące Pana\ Pani zdaniem na nagłośnienie w całej Europie?.....	100
Wykres 63. Czy można wskazać nazwiska związane z kulturą w naszym województwie zasługujące Pana\ Pani zdaniem na nagłośnienie w całej Europie?.....	101
Wykres 64. Które z miast województwa śląskiego zasługuje na miano Europejskiej Stolicy Kultury?.....	105
Wykres 65. Całe województwo czy tylko Katowice zasługują na miano Europejskiej Stolicy Kultury? – (według podregionów)	105
Wykres 66. Czy słyszał/a Pan \ Pani, że Miasto Katowice stara się o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury w roku 2016?.....	106
Wykres 67. Wiedza na temat starań Katowic o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury w roku 2016 (według podregionów)	107
Wykres 68. Wiedza o staraniach Miasta Katowice o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury według kategorii wieku	108
Wykres 69. Wiedza o staraniach Miasta Katowice o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury według kategorii wykształcenia	108
Wykres 70. Częstotliwość udziału w wydarzeniach kulturalnych organizowanych na terenie województwa śląskiego	110

10. Załączniki

Załącznik 1 Ankieta

Nr ankiety

--

ANKIETA

Analiza potrzeb kulturalnych mieszkańców Województwa Śląskiego.

Szanowni Państwo,

Stowarzyszenie Inicjatywa realizuje projekt „Program Promocji Produktów Kulturowych Województwa Śląskiego”. Jednym z zadań w projekcie jest przeprowadzenie ankiety mającej na celu poznanie Państwa opinii dotyczących stanu kultury w Województwie Śląskim oraz Państwa potrzeb kulturalnych. Prosimy o udzielenie odpowiedzi na poniższe pytania. Ankieta ma charakter anonimowy. Zebrane informacje zostaną przedstawione jedynie w formie zbiorczych zestawień statystycznych.

M1. Płeć

Kobieta	1
Mężczyzna	2

M2. Gdzie Pan/Pani mieszka na stałe?

M2A	Podregion (kody zgodnie z tabelą zamieszczoną na końcu ankiety)	1 - 8	
M2B	Powiat (kody zgodnie z tabelą zamieszczoną na końcu ankiety)	1 - 6	

M3. Pana/Pani wykształcenie:

Wyższe	1
Średnie ogólnokształcące, zawodowe, policealne	2
Zasadnicze zawodowe	3
Gimnazjalne i niżej	4

M4. Wiek:

15 – 24	1
25 – 39	2
40 – 54	3
55 – 64	4
65 i więcej	5

1.	Czy zgadza się Pan/Pani z określeniem: "Śląsk - region kultury"?	zmienna nr 1
-----------	---	---------------------

Tak	1	nie wiem	9
Nie	2	brak odpowiedzi	0

2.	Jak generalnie ocenił/a by Pan/Pani ofertę kulturalną:	zmienna nr 2 - 4
-----------	---	-------------------------

2	naszego województwa	
3	powiatu	
4	miasta/gminy, w której Pan/Pani mieszka	

1 - bardzo dobra 2 - dobra
 3 – przeciętna 4 - słaba
 5 - bardzo słaba 0 - brak odpowiedzi

3.	Czy w tym roku uczestniczyła Pan/Pani w jakichś imprezach kulturalnych organizowanych w naszym województwie?	zmienna nr 5
-----------	---	---------------------

tak wielokrotnie	1	ani razu	4
tak kilka razy	2	nie pamiętam	5
raz, czy dwa	3	brak odpowiedzi	0

4.	Proszę wymienić te imprezy: (najwyżej pięć)	zmienna nr 6
----	--	---------------------

a.	
b.	
c.	
d.	
e.	

5.	Co przede wszystkim przeszkadza ludziom w uczestnictwie w imprezach kulturalnych? (proszę zaznaczyć jedną odpowiedź)	zmienna nr 7
----	---	---------------------

brak pieniędzy	1
brak czasu	2
brakuje imprez, w których chętnie by uczestniczyli	3
nie mają z kim pójść, a samym im się nie chce	4
brak informacji o imprezach	5
te najciekawsze wymagają skomplikowanego dojazdu	6
nie wiem	9
brak odpowiedzi	0

6.	A co Panu/Pani przede wszystkim przeszkadza w uczestnictwie w imprezach kulturalnych? (proszę zaznaczyć jedną odpowiedź)	zmienna nr 8
----	---	---------------------

brak pieniędzy	1
brak czasu	2
brakuje imprez, w których chętnie bym uczestniczył/a	3

nie mam z kim pójść a samemu/samej mi się nie chce	4
brak informacji o imprezach	5
te najciekawsze wymagają skomplikowanego dojazdu	6
nie wiem	9
brak odpowiedzi	0

7.	W jakich imprezach kulturalnych chętnie by Pan/Pani uczestniczył(a)?	zmienna nr 9 - 22
-----------	---	------------------------------

9	wystawy, galerie sztuki			
10	klubowe koncerty zespołów			
11	koncerty światowych gwiazd na Stadionie Śląskim			
12	koncerty w filharmonii			
13	festyny, jarmarki			
14	festiwale filmowe			
15	wyjście do teatru			
16	pokazy sztucznych ogni			
17	widowiska folklorystyczne			
18	widowiska kabaretowe			
19	opera, operetka			
20	wielkie koncerty uznanych gwiazd			
21	wyjście do kina			
22	festiwale teatralne			

1 – tak
2 – nie
0 – brak odpowiedzi

8.	Jaka dziedzina kultury szczególnie Pana/Panią interesuje?	zmienna nr 23 - 31
-----------	--	-------------------------------

23	plastyka/malarstwo/rzeźba		1 – tak 2 – nie 0 – brak odpowiedzi
24	Muzyka		
25	Teatr		
26	Film		
27	literatura		
28	Taniec		
29	fotografia		
30	telewizja		
31	inna, jaka?		

9.	Jakie, Pana/Pani zdaniem najważniejsze imprezy kulturalne odbywające się naszym województwie mógłby/mogłaby Pan/Pani wymienić? (najwyżej pięć)	zmienna nr 32
-----------	---	----------------------

a.	
b.	
c.	
d.	
e.	

10.	Co decyduje o tym, że impreza kulturalna jest ważna? <i>(zaznaczyć jedną odpowiedź)</i>	<i>(proszę</i>	zmienna nr 33
------------	---	----------------	----------------------

wszędzie o niej głośno - w radio, w telewizji, w prasie	1
uczestniczą w niej znani artyści	2
w jej organizację angażują się uznane instytucje	3
patronują jej znane osobistości (politycy, naukowcy, artyści)	4
przyciągają powszechną uwagę	5
ma ciekawy program artystyczny	6
nie wiem	9
brak odpowiedzi	0

11.	Czy odczuwa Pan/Pani braki w wyposażeniu miast naszego województwa w wymienione poniżej objekty?	zmienna nr 34 - 48
------------	---	---------------------------

34	kluby, puby		1 – bardzo tego brakuje
35	Kina		
36	kawiarnie, restauracje		
37	obiekty sportowe (boiska, korty, baseny itp.)		2 – jest to brak ale mało dotkliwy
38	duże centra handlowe typu Geant, Auchan, Tesco, Real...		
39	dobrze rozwinięta sieć dróg		3 – nie odczuwam braku
40	teatry, sale koncertowe		
41	parkingi		
42	tereny wypoczynkowe – parki		4 – trudno powiedzieć
43	wyższe uczelnie		
44	punkty usługowe (np. fryzjer, pralnia, gabinet kosmetyczny)		

45	Szpital		0 – brak odpowiedzi
46	Banki		
47	muzea, galerie sztuki		
48	dobrze rozwinięta sieć szkół		

12.	Jakie najważniejsze instytucje kulturalne w naszym województwie mógłby/mogłaby Pan/Pani wymienić? (proszę wymienić najwyżej pięć)	zmienna nr 49
-----	---	---------------

a.	
b.	
c.	
d.	
e.	

13.	Gdzie w naszym województwie mieszkańcy mają najlepsze warunki do korzystania z kultury?	zmienna nr 50
-----	---	---------------

Uwaga: należy wpisać każde określenie użyte przez respondenta, niezależnie od tego czy to będzie nazwa miasta, czy obiektu, czy jeszcze coś innego.

14.	Jak określił/a by się Pan/Pani jako uczestnik życia kulturalnego? (najwyżej dwa określenia)	zmienna nr 51 i 52
------------	--	-------------------------------

najbardziej lubię pooglądać telewizję - tam jest dość kultury	1
bardzo chętnie uczestniczę w różnych imprezach kulturalnych takich jak spektakle teatralne, koncerty filharmonii, wystawy, festiwale	2
bardzo lubię razem z rodziną, ze znajomymi uczestniczyć w różnych festynach, jarmarkach - wszędzie tam, gdzie można miło i wesoło spędzić czas	3
jestem członkiem zespołu amatorskiego (chór, kółko artystyczne, orkiestra, zespół muzyczny, itp.)	4
wiem co się dzieje w kulturze bo zdobywam informacje o różnych imprezach (np. poprzez internet) - sam/a jednak rzadko w nich uczestniczę	5
kultura mało mnie interesuje ale czasem gdzieś się wybiorę (jak mnie ktoś wyciągnie)	6
jestem twórcą kultury, jestem artystą, tworzę kulturę	7
przede wszystkim lubię w spokoju poczytać książkę, posłuchać muzyki, oglądnąć dobry film	8
nie wiem	9
brak odpowiedzi	0

51 Pierwsze określenie: 52 Drugie określenie:

15.	W jaki sposób najczęściej dowiaduje się Pan/Pani o interesujących imprezach kulturalnych? (najwyżej trzy określenia)	zmienna nr 53 - 55
------------	---	-------------------------------

z prasy lokalnej	1
od sąsiadów, znajomych, od kogoś z rodziny	2
z radia,	3
z telewizji	4

sam/a szukam informacji	5
plakaty, afisze, billboardy na ulicach	6
ogłoszenia w kościele	7
przez internet	8
różne ulotki rozdawane na ulicy	9
różne ulotki przynoszone do domu, znajduwane w skrzynce na listy	10

53 pierwszy wybór:

54 drugi wybór:

55 trzeci wybór:

16.	Czy media w wystarczającym stopniu informują o odbywających się aktualnie imprezach kulturalnych?	zmienna nr 56
-----	--	----------------------

bardzo dobrze	1
dobrze	2
średnio	3
źle	4
bardzo źle	5
brak odpowiedzi	0

17.	Jak by Pan/Pani scharakteryzował/a Śląsk pod względem kultury, które z określić dobrze pasuje do naszego województwa?	zmienna nr 57 - 64
-----	--	---------------------------

57	Śląsk to "czarna dziura" pod względem kultury - tu się nic nie dzieje	1	-	tak
		2	-	nie

58	wielu artystów pochodzących z naszego regionu to znaczące nazwiska dla kultury Polski a nawet Europy		0 – brak odpowiedzi
59	pod względem kultury, miasta naszego województwa nie ustępują innym miastom Polski		
60	Śląsk to przede wszystkim „siedź w domu, w ogródku”		
61	na Śląsku jest organizowanych wiele ciekawych imprez kulturalnych		
62	śląska kultura to przede wszystkim utożsamianie się z treściami tożsamości regionalnej i śląskiej tradycji		
63	kultura na Śląsku coraz bardziej się rozwija		
64	inne, jakie?		

18.	Z którymi opiniami na temat kultury by się Pan/Pani zgodził/a?	zmienna nr 65 - 71
------------	---	---------------------------

65	korzystania z kultury trzeba się nauczyć		1 – tak 2 – nie 0 – brak odpowiedzi
66	teatr, filharmonia, galerie sztuki są tylko dla nielicznych - przeciętny człowiek tego nie potrzebuje		
67	uczestnictwo w kulturze to snobizm		
68	kultura nie jest dla mnie jakąś ważną potrzebą – bez tego mogę się obejść		
69	kultura to pojęcie zbyt ogólne bo obejmuje zarówno imprezy masowe jak i elitarne		
70	kultura to ważny element mojego życia		
71	współczesną kulturę kreują głównie media		

19.	Która z wymienionych niżej imprez kulturalnych zasługuje na wielką promocję?	zmienna nr 72 - 100
------------	---	--------------------------------

72	Festiwal Sztuki Filmowej "Celuloid, Człowiek, Cyfra"		1 – tak 2 – nie 3 – nie znam tej imprezy 0 – brak odpowiedzi
73	Bielska Zadymka Jazzowa		
74	Międzynarodowy Konkurs Dyrigencki im. G. Fitelberga		
75	Biennale Plakatu Polskiego		
76	Festiwal Muzyki Celtyckiej w Będzinie		
77	Przeгляд Filmowy „Kino Na Granicy”		
78	Cykl Jazz Raz Po Raz		
79	Festiwal Filmów Kultowych		
80	Festiwal filmowy Wakacyjne Kadry w Cieszynie		
81	Ogólnopolski Festiwal Sztuki Reżyserskiej „Interpretacje”		
82	Międzynarodowy Festiwal Teatrów „A Part”		
83	Katowicki Karnawał Komedii		
84	Festiwal „Mayday”		
85	Teatromania w Bytomiu		
86	Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalek „Katowice-Dzieciom”		
87	Gliwickie Spotkania Teatralne		
88	Letni Ogród Teatralny w Katowicach		
89	Festiwal im. Ryśka Riedla w Tychach		
90	Festiwal Nowa Muzyka		
91	Off Festival (Mysłowice)		
92	Rawa Blues Festiwal		
93	Festiwal Jazz i okolice (Katowice)		
94	Górnośląski Festiwal Sztuki Kameralnej „Ars Cameralis”		
95	Tydzień Kultury Beskidzkiej		
96	Konferencja i Festiwal Sztuki Tanecznej w Bytomiu		

97	Śląski Festiwal Jazzowy		
98	Metalmania		
99	Międzynarodowy Studencki Festiwal Folklorystyczny		
100	Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej Gaude Mater w Częstochowie		

20.	Która z nich jest najbardziej znacząca dla kultury naszego regionu? (najwyżej trzy wskazania)	zmienna nr 101 - 103
-----	---	---------------------------------

Uwaga: Kodujemy wpisując numer imprezy zgodnie z pytaniem powyżej (od 72 do 100) lub wpisując "0" przy braku odpowiedzi.

<input type="text" value="101"/>	pierwszy wybór:	<input type="text"/>
<input type="text" value="102"/>	drugi wybór:	<input type="text"/>
<input type="text" value="103"/>	trzeci wybór:	<input type="text"/>

21.	W której z nich, w ciągu ostatnich trzech lat Pan/Pani uczestniczył/a? (najwyżej trzy wskazania)	zmienna nr 104 - 106
-----	--	---------------------------------

Uwaga: Kodujemy jak w poprzednim pytaniu.

<input type="text" value="104"/>	pierwszy wybór:	<input type="text"/>
<input type="text" value="105"/>	drugi wybór:	<input type="text"/>
<input type="text" value="106"/>	trzeci wybór:	<input type="text"/>

22.	Co Pana/Pani zdaniem jest największą atrakcją kulturalną naszego województwa?	zmienna nr 107
------------	--	-----------------------

***Uwaga:** należy wpisać każde określenie użyte przez respondenta, niezależnie od tego czy to będzie nazwa miasta, tytuł imprezy, nazwisko artysty czy jeszcze coś innego.*

23.	Co z kultury naszego regionu zasługuje na uznanie, rozpropagowanie w całej Europie?	zmienna nr 108 - 119
------------	--	-----------------------------

108	zabytki techniki			
109	zabytki architektury			
110	nasza kuchnia			
111	nasze zespoły (teatralne, operowe, orkiestrowe itp.)			
112	wielu naszych artystów - aktorów, pisarzy, muzyków, malarzy-plastyków, architektów		1	– tak
			2	– nie
113	niektóre imprezy organizowane w naszym województwie		0	– brak
114	publiczność stwarzająca doskonałą atmosferę dla każdej imprezy			odpowiedzi
115	tradycja regionu			
116	Spodek			
117	Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku			
118	może jeszcze coś innego?			

119	może jeszcze coś innego?		
-----	--------------------------------	--	--

24.	Czy mamy imprezy kulturalne odbywające się w naszym województwie zasługujące Pana/Pani zdaniem na nagłośnienie w całej Europie?	zmienna nr 120
------------	--	-----------------------

Tak	1	nie wiem	9
Nie	2	brak odpowiedzi	0

25.	Proszę wskazać jakie:	zmienna nr 121
------------	------------------------------	-----------------------

--

26.	Czy można wskazać nazwiska związane z kulturą w naszym województwie zasługujące Pana/Pani zdaniem na nagłośnienie w całej Europie?	zmienna nr 122
------------	---	-----------------------

Tak	1	nie wiem	9
Nie	2	brak odpowiedzi	0

27.	Proszę je wymienić:	zmienna nr 123
------------	----------------------------	-----------------------

28.	Czy któreś z miast naszego województwa zasługuje na to, by być przez jakiś czas Europejską Stolicą Kultury?	zmienna nr 124
------------	--	-----------------------

nie wiem co to znaczy Europejska Stolica Kultury	1
nie, żadne nie zasługuje	2
tak, tylko (wymienić które)	3
Europejską Stolicą Kultury mogą być wspólnie (wymienić które), bo dopiero razem dysponują odpowiednią ofertą kulturalną	4
Europejską Stolicą Kultury może być tylko całe Województwo Śląskie	5
tylko Katowice	6
najlepiej mógłby tę rolę pełnić Górnośląski Związek Metropolitalny Silesia	7
chyba tylko Częstochowa z Jasną Górą	8
brak odpowiedzi	0

29.	Czy słyssał/a Pan/Pani, że Miasto Katowice stara się o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury w roku 2016?	zmienna nr 125
-----	--	----------------

Tak	1
-----	---

nie	2
-----	---

30.	Co powinny zrobić Katowice aby uzyskać ten tytuł ?	zmienna nr 126
-----	--	----------------

--

Na zakończenie proszę powiedzieć:

M5. Jak Pan/Pani ocenia sytuację materialną swojej rodziny?

bardzo dobra	1
dobra	2
przeciętna	3
zła	4
bardzo zła	5
nie wiem - trudno mi określić	9
brak odpowiedzi	0

M6. Jakie jest Pana/Pani aktualne zajęcie:

student / uczeń	1
tw. wolny zawód (lekarz, dziennikarz, prawnik)	2
przedsiębiorca / właściciel małej firmy	3
przedstawiciel władz publicznych, urzędnik,	4
kierownicy dużych i średnich firm	5
kierownicy małych przedsiębiorstw	6
specjaliści różnych dziedzin w tym nauczyciele	7
średni personel techniczny w tym w ochronie zdrowia	8
pracownik obsługi biurowej, usług i handlu	9
mechanik, monter, operator maszyn i urządzeń	10
robotnik przemysłowy, budowlany	11
rolnik, ogrodnik	12
nie pracuję zawodowo	13
brak odpowiedzi	0

Załącznik do ankiety

Kody podregionów i powiatów:

Podregion bielski	1
Bielski	1
Cieszyński	2
Żywiecki	3
m. Bielsko-Biała	4
Podregion bytomski	2
Lubliniecki	1
Tarnogórski	2
m. Bytom	3
m. Piekary Śląskie	4
Podregion częstochowski	3
Częstochowski	1
Kłobucki	2
Myszkowski	3
m. Częstochowa	4
Podregion gliwicki	4
Gliwicki	1
m. Gliwice	2
m. Zabrze	3
Podregion katowicki	5
m. Chorzów	1
m. Katowice	2
m. Mysłowice	3
m. Ruda Śląska	4
m. Siemianowice Śląskie	5
m. Świętochłowice	6

Podregion rybnicki	6
Raciborski	1
Rybnicki	2
Wodzisławski	3
m. Jastrzębie-Zdrój	4
m. Rybnik	5
m. Żory	6
Podregion sosnowiecki	7
Będziński	1
Zawierciański	2
m. Dąbrowa Górnicza	3
m. Jaworzno	4
m. Sosnowiec	5
Podregion tyski	8
Mikołowski	1
Pszczynski	2
Bieruńsko-lędziński	3
m. Tychy	4

Załącznik 2 Próba badawcza

Próba badawcza - ogółem

Wyszczególnienie	OGÓŁEM	W tym:	
		Mężczyźni	Kobiety
WOJ. ŚLĄSKIE	2 500	1182	1318
Podregion bielski	350	165	185
Bielski	83	39	43
Cieszyński	93	44	49
Żywiecki	80	38	42
m. Bielsko-Biała	95	45	50
Podregion bytomski	248	117	130
Lubliniecki	40	19	21
Tarnogórski	75	35	40
m. Bytom	100	47	53
m. Piekary Śląskie	33	15	17
Podregion częstochowski	285	135	150
Częstochowski	73	34	38
Kłobucki	45	21	24
Myszkowski	38	18	20
m. Częstochowa	130	61	69
Podregion gliwicki	270	128	142
Gliwicki	63	30	33
m. Gliwice	105	50	55
m. Zabrze	103	48	54
Podregion katowicki	413	195	217
m. Chorzów	60	28	32
m. Katowice	168	79	88
m. Mysłowice	40	19	21

m. Ruda Śląska	78	37	41
m. Siemianowice Śląskie	38	18	20
m. Świętochłowice	30	14	16
Podregion rybnicki	340	161	179
Raciborski	60	28	32
Rybnicki	40	19	21
Wodzisławski	83	39	43
m. Jastrzębie-Zdrój	50	24	26
m. Rybnik	75	35	40
m. Żory	33	15	17
Podregion sosnowiecki	388	183	204
Będziński	80	38	42
Zawierciański	65	31	34
m. Dąbrowa Górnicza	70	33	37
m. Jaworzno	53	25	28
m. Sosnowiec	120	57	63
Podregion tyski	208	98	109
Mikołowski	50	24	26
Pszczynski	58	27	30
Bieruńsko-lędziński	30	14	16
m. Tychy	70	33	37

Próba badawcza - mężczyźni

MĘŻCZYŹNI	OGÓŁEM	W tym w wieku:					W tym wykształcenie:					
		15 - 24	25 - 39	40 - 54	55 - 64	65 i więcej	Wyższe	Policeal	Śr. zaw.	Śr. ogóln.	Zas. zaw.	Gimn. i niżej
WOJ. ŚLĄSKIE	1182	195	315	304	175	193	159	27	301	80	415	200
Podregion bielski	165	29	44	41	24	27	22	4	42	11	58	28
Bielski	39	7	10	10	6	6	5	1	10	3	14	7
Cieszyński	44	8	12	11	6	8	6	1	11	3	15	7
Żywiecki	38	7	10	9	6	6	5	1	10	3	13	6
m. Bielsko-Biała	45	8	12	11	7	7	6	1	11	3	16	8
Podregion bytomski	117	19	31	30	17	20	16	3	30	8	41	20
Lubliniecki	19	3	5	5	3	3	3	0	5	1	7	3
Tarnogórski	35	6	9	9	5	6	5	1	9	2	12	6
m. Bytom	47	8	13	13	6	8	6	1	12	3	17	8
m. Piekary Śląskie	15	3	4	4	2	3	2	0	4	1	5	3
Podregion częstochowski	135	22	35	34	20	23	18	3	34	9	47	23
Częstochowski	34	6	9	9	5	6	5	1	9	2	12	6
Kłobucki	21	3	6	6	3	4	3	0	5	1	7	4
Myszkowski	18	3	5	4	3	3	2	0	5	1	6	3
m. Częstochowa	61	10	16	15	10	11	8	1	16	4	22	10
Podregion gliwicki	128	22	33	34	18	21	17	3	32	9	45	22
Gliwicki	30	5	8	8	4	5	4	1	8	2	10	5
m. Gliwice	50	9	13	13	7	8	7	1	13	3	17	8
m. Zabrze	48	9	12	13	7	8	7	1	12	3	17	8
Podregion katowicki	195	31	51	50	29	34	26	4	50	13	69	33
m. Chorzów	28	5	8	7	4	5	4	1	7	2	10	5

Analiza potrzeb kulturalnych mieszkańców województwa śląskiego. Raport z badań

m. Katowice	79	13	21	20	12	14	11	2	20	5	28	13
m. mysłowice	19	3	5	5	3	3	3	0	5	1	7	3
m. Ruda Śląska	37	6	9	9	6	7	5	1	9	2	13	6
m. Siemianowice Śląskie	18	3	5	5	3	3	2	0	5	1	6	3
m. Świętochłowice	14	2	4	4	2	2	2	0	4	1	5	2
Podregion rybnicki	161	28	44	41	23	24	22	4	41	11	56	27
Raciborski	28	5	8	7	4	4	4	1	7	2	10	5
Rybnicki	19	3	5	5	3	3	3	0	5	1	7	3
Wodzisławski	39	7	11	10	6	6	5	1	10	3	14	7
m. Jastrzębie-Zdrój	24	4	7	6	3	3	3	1	6	2	8	4
m. Rybnik	35	6	10	9	5	5	5	1	9	2	12	6
m. Żory	15	3	4	4	2	2	2	0	4	1	5	3
Podregion sosnowiecki	183	27	49	47	31	30	25	4	47	12	64	31
Będziński	38	6	10	9	6	6	5	1	10	3	13	6
Zawierciański	31	4	8	8	5	5	4	1	8	2	11	5
m. Dąbrowa Górnicza	33	5	9	9	6	5	4	1	8	2	12	6
m. Jaworzno	25	4	7	6	4	4	3	1	6	2	9	4
m. Sosnowiec	57	9	15	15	9	9	8	1	14	4	20	10
Podregion tyski	98	18	27	26	13	14	13	2	25	7	34	17
Mikołowski	24	4	7	6	3	3	3	1	6	2	8	4
Pszczynski	27	5	8	7	4	4	4	1	7	2	10	5
Bieruńsko-lędziński	14	3	4	4	2	2	2	0	4	1	5	2
m. Tychy	33	6	9	9	4	5	4	1	8	2	12	6

Próba badawcza - kobiety

Kobiety	OGÓŁEM	W tym w wieku:					W tym wykształcenie:					
		15 - 24	25 - 39	40 - 54	55 - 64	65 i więcej	Wyższe	Policeal	Śr. zaw.	Śr. ogóln.	Zas. zaw.	Gimn. i niżej
WOJ. ŚLĄSKIE	1318	218	351	338	196	215	228	56	271	169	303	291
Podregion bielski	185	32	50	46	27	30	32	8	38	24	42	41
Bielski	43	8	12	11	6	7	8	2	9	6	10	10
Cieszyński	49	8	13	12	7	8	8	2	10	6	11	11
Żywiecki	42	7	11	11	6	7	7	2	9	5	10	9
m. Bielsko-Biała	50	8	14	13	7	8	9	2	10	6	12	11
Podregion bytomski	130	22	35	34	18	22	23	6	27	17	30	29
Lubliniecki	21	4	5	5	3	4	4	1	4	3	5	5
Tarnogórski	40	6	11	10	6	7	7	2	8	5	9	9
m. Bytom	53	8	15	14	7	8	9	2	11	7	12	12
m. Piekary Śląskie	17	3	4	4	3	3	3	1	4	2	4	4
Podregion częstochowski	150	25	39	38	23	26	26	6	31	19	35	33
Częstochowski	38	7	10	10	5	6	7	2	8	5	9	8
Kłobucki	24	4	6	6	3	4	4	1	5	3	5	5
Myszkowski	20	3	5	5	3	4	3	1	4	3	5	4
m. Częstochowa	69	11	17	17	11	12	12	3	14	9	16	15
Podregion gliwicki	142	24	37	37	20	24	25	6	29	18	33	31
Gliwicki	33	6	8	9	5	5	6	1	7	4	8	7
m. Gliwice	55	9	14	15	8	9	10	2	11	7	13	12
m. Zabrze	54	9	14	14	8	9	9	2	11	7	12	12
Podregion katowicki	217	35	56	56	33	38	38	9	45	28	50	48

Analiza potrzeb kulturalnych mieszkańców województwa śląskiego. Raport z badań

m. Chorzów	32	5	8	8	5	5	5	1	7	4	7	7
m. Katowice	88	14	23	23	13	15	15	4	18	11	20	19
m. Mysłowice	21	3	6	5	3	4	4	1	4	3	5	5
m. Ruda Śląska	41	6	11	11	6	7	7	2	8	5	9	9
m. Siemianowice Śląskie	20	3	5	5	3	3	3	1	4	3	5	4
m. Świętochłowice	16	3	4	4	2	3	3	1	3	2	4	3
Podregion rybnicki	179	31	50	46	26	27	31	8	37	23	41	40
Raciborski	32	5	9	8	5	5	5	1	7	4	7	7
Rybnicki	21	4	6	5	3	3	4	1	4	3	5	5
Wodzisławski	43	7	12	11	6	7	8	2	9	6	10	10
m. Jastrzębie-Zdrój	26	5	7	7	4	4	5	1	5	3	6	6
m. Rybnik	40	7	11	10	6	6	7	2	8	5	9	9
m. Żory	17	3	5	4	3	3	3	1	4	2	4	4
Podregion sosnowiecki	204	30	55	52	34	33	35	9	42	26	47	45
Będziński	42	6	12	11	7	7	7	2	9	5	10	9
Zawierciański	34	5	9	9	6	6	6	1	7	4	8	8
m. Dąbrowa Górnicza	37	5	10	9	6	6	6	2	8	5	8	8
m. Jaworzno	28	4	7	7	5	5	5	1	6	4	6	6
m. Sosnowiec	63	9	17	16	11	10	11	3	13	8	15	14
Podregion tyski	109	20	30	30	15	15	19	5	22	14	25	24
Mikołowski	26	5	7	7	4	4	5	1	5	3	6	6
Pszczyński	30	6	8	8	4	4	5	1	6	4	7	7
Bieruńsko-lędziński	16	3	4	4	2	2	3	1	3	2	4	3
m. Tychy	37	7	10	10	5	5	6	2	8	5	8	8